



Istungidokument

A8-0371/2015

21.12.2015

RAPORT

ettevalmistuste kohta digitaalse ühtse turu aktiks
(2015/2147(INI))

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon
Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Raportöörid: Kaja Kallas, Evelyne Gebhardt

(Komisjonide ühised koosolekud – kodukorra artikkel 55)

Arvamuse koostajad (*):

Jutta Steinruck, tööhõive ja sotsiaalkomisjon
Petra Kammerevert, kultuuri- ja hariduskomisjon
Angel Dzhambazki, õiguskomisjon
Michał Boni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

(*) Kaasatud komisjonid – kodukorra artikkel 54

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK	3
SELETUSKIRI.....	31
TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS (*).....	35
KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS (*).....	43
ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS (*)	53
KODANIKUVABADUSTE, JUSTIITS- JA SISEASJADE KOMISJONI ARVAMUS (*)..	61
MAJANDUS- JA RAHANDUSKOMISJONI ARVAMUS.....	66
TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS	73
VASTUTAVAS KOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS	78
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	79

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 54

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ettevalmistuste kohta digitaalse ühtse turu aktiks (2015/2147(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia” (COM(2015)0192) ja sellega kaasnevat komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2015)100 final),
- võttes arvesse komisjoni 2. juuli 2014. aasta teatist „Eduka andmepõhise majanduse suunas” (COM(2014)0442),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa haldusametuste, ettevõtjate ja kodanike jaoks koostalitlusvõime alaste lahenduste programmi (ISA) loomine – Koostalitlusvõime kui avaliku sektori ajakohastamise vahend” (COM(2014)0367),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Ühisrahastamise potentsiaali kasutuselevõtt Euroopa Liidus” (COM(2014)0172),
- võttes arvesse komisjoni teatise „Õigusloome kvaliteet ja tulemuslikkus (REFIT): saavutused ja järgmised sammud” lisa (COM(2013)0685),
- võttes arvesse komisjoni 11. septembri 2011. aasta teatist, millega nähakse ette sätteid, mis käsitlevad Euroopa elektroonilise side ühtset turgu ja ühendatud Euroopani jõudmiseks vajalikke meetmeid, ning millega muudetakse direktiive 2002/20/EÜ, 2002/21/EÜ ja 2002/22/EÜ ning määrusi (EÜ) nr 1211/2009 ja (EL) nr 531/2012 (COM(2013)0627),
- võttes arvesse komisjoni talituste 23. aprilli 2013. aasta töödokumenti „E-kaubanduse tegevuskava aastateks 2012–2015. Olukord aastal 2013” (SWD(2013)0153),
- võttes arvesse komisjoni 26. märtsi 2013. aasta teatist kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtukulude vähendamise meetmete kohta (COM(2013)0147),
- võttes arvesse komisjoni 7. veebruari 2013. aasta teatist meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infoturbe ühtlaselt kõrge tase kogu Euroopa Liidus (COM(2013)0048),
- võttes arvesse komisjoni 18. detsembri 2012. aasta teatist „Infosisu kohta digitaalsel ühtsel turul” (COM(2012)0789),
- võttes arvesse komisjoni 3. detsembri 2012. aasta teatist avaliku sektori asutuste veebisaitide käideldavuse kohta (COM(2012)0721),
- võttes arvesse komisjoni 10. oktoobri 2012. aasta teatist „Tugevam Euroopa tööstus majanduse kasvuks ja taastumiseks” (COM(2012)0582),
- võttes arvesse komisjoni 3. oktoobri 2012. aasta teatist „Ühtse turu akt II – Üheskoos uue majanduskasvu eest” (COM(2012)0573),
- võttes arvesse komisjoni 13. aprilli 2011. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Ühtse turu akt – Kaksteist vahendit majanduskasvu edendamiseks ja usalduse suurendamiseks“ (COM(2011)0206),

- võttes arvesse komisjoni 27. oktoobri 2010. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Ühtse turu akt – Kõrge konkurentsivõimega sotsiaalne turumajandus – 50 ettepanekut ühise tööturu ja ettevõtlusmaastiku ning omavahelise kaubavahetuse parendamiseks” (COM(2010)0608),
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut intellektuaalomandi kohta: autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste kaitse tähtaeg (COM(2008)0464),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrust (EL) 2015/758, mis käsitleb hädaabinumbri 112 teenusel põhineva sõidukisisese eCall-süsteemi kasutuselevõtmisega seotud tüübikinnituse nõudeid ning millega muudetakse direktiivi 2007/46/EÜ¹,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrust (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrust (EL) nr 283/2014, milles käsitletakse üleeuroopalisi telekommunikatsioonitaristu valdkonna võrke hõlmavaid suuniseid ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1336/97/EÜ³,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivi 2014/26/EL autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste kollektiivse teostamise ning muusikateoste internetis kasutamise õiguse multiterritoriaalse litsentsimise kohta siseturul⁴,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu, muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010⁵,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/37/EL avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta⁶,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrust (EL) nr 524/2013 tarbijavaidluste internetipõhise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste internetipõhise lahendamise määrus)⁷,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiivi 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta⁸,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta otsust nr 243/2012/EL, millega luuakse mitmeaastane raadiospektripoliitika programm⁹,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiivi

¹ ELT L 123, 19.5.2015, lk 77.

² ELT L 257, 28.8.2014, lk 73.

³ ELT L 86, 21.3.2014, lk 14.

⁴ ELT L 84, 20.3.2014, lk 72.

⁵ ELT L 348, 20.12.2013, lk 129.

⁶ ELT L 175, 27.6.2013, lk 1.

⁷ ELT L 165, 18.6.2013, lk 1.

⁸ ELT L 95, 15.4.2010, lk 1.

⁹ ELT L 81, 21.3.2012, lk 7.

2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ¹,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1211/2009, millega luuakse elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud amet (BEREC) ja büroo²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul³,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiivi 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatus kaitset elektroonilise side sektoris⁴,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 1996. aasta direktiivi 96/9/EÜ andmebaaside õiguskaitse kohta⁵,
- võttes arvesse andmebaaside õiguskaitset käsitleva direktiivi 96/9/EÜ esimest hindamist,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta⁶, sealhulgas määrusega (EÜ) nr 1882/2003 tehtud muudatusi,
- võttes arvesse 28. septembri 2015. aasta 5G-partnerluse kokkulepet Hiina ja Euroopa Liidu vahel ning seonduvaid kokkuleppeid,
- võttes arvesse oma 9. juuli 2015. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiivi 2001/29/EÜ (autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas)⁷ rakendamise kohta,
- võttes arvesse oma 9. juuni 2015. aasta resolutsiooni teatise „Uudetud konsensuse poole intellektuaalomandi õiguskaitset: ELi tegevuskava” kohta⁸,
- võttes arvesse oma 10. märtsi 2015. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu konkurentsipoliitika aastaaruande kohta⁹,
- võttes arvesse oma 27. novembri 2014. aasta resolutsiooni tarbijate õiguste toetamise kohta digitaalsel ühtsel turul¹⁰,
- võttes arvesse oma 27. veebruari 2014. aasta resolutsiooni isiklikuks tarbeks kopeerimise maksu kohta¹¹,
- võttes arvesse oma 4. veebruari 2014. aasta resolutsiooni ELi e-kaubanduse arengut

¹ ELT L 304, 22.11.2011, lk 64.

² ELT L 337, 18.12.2009, lk 1.

³ ELT L 376, 27.12.2006, lk 36.

⁴ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37.

⁵ EÜT L 77, 27.3.1996, lk 20.

⁶ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

⁷ EÜT L 167, 22.6.2001, lk 10.

⁸ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0220.

⁹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0051.

¹⁰ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0071.

¹¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0179.

- toetava ühtse pakiveoturu kohta¹,
- võttes arvesse oma 15. jaanuari 2014. aasta resolutsiooni Euroopa taasindustrialiseerimise kohta konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse edendamiseks²,
 - võttes arvesse oma 10. detsembri 2013. aasta resolutsiooni pilvandmetöötlaste võimaluste kasutamise kohta Euroopas³,
 - võttes arvesse oma 10. detsembri 2013. aasta resolutsiooni elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud ametit (BEREC) ja bürood käsitleva hindamisaruande kohta⁴,
 - võttes arvesse oma 24. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni elektroonilise side reguleeriva raamistiku rakendamisaruaruande kohta⁵,
 - võttes arvesse oma 22. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni eksitavate reklaamivõtete kohta⁶,
 - võttes arvesse oma 12. septembri 2013. aasta resolutsiooni kasvu, liikuvuse ja tööhõive digitaalarengu tegevuskava kohta ja vajaduse kohta kiiremini tegutseda⁷,
 - võttes arvesse oma 4. juuli 2013. aasta resolutsiooni digitaalse ühtse turu rajamise lõpuleviimise kohta⁸,
 - võttes arvesse oma 11. juuni 2013. aasta resolutsiooni Euroopa tarbijapoliitika uue tegevuskava kohta⁹,
 - võttes arvesse oma 22. mai 2013. aasta resolutsiooni audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi kohaldamise kohta¹⁰,
 - võttes arvesse oma 11. detsembri 2012. aasta resolutsiooni digitaalse ühtse turu rajamise lõpuleviimise kohta¹¹,
 - võttes arvesse oma 11. septembri 2012. aasta resolutsiooni audiovisuaalteoste levitamise kohta interneti kaudu Euroopa Liidus¹²,
 - võttes arvesse oma 12. juuni 2012. aasta resolutsiooni elutähtsate infoinfrastruktuuride kaitse kohta – saavutused ja edasised sammud: üleilmse küberjulgeoleku suunas¹³,
 - võttes arvesse oma 20. aprilli 2012. aasta resolutsiooni e-valitsuse kui konkurentsivõimelise digitaalse ühtse turu juhtiva jõu kohta¹⁴,
 - võttes arvesse oma 21. septembri 2010. aasta resolutsiooni e-kaubanduse siseturu

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0067.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0032.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0535.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0536.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0454.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0436.

⁷ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0377.

⁸ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0327.

⁹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0239.

¹⁰ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0215.

¹¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0468.

¹² ELT C 353E, 3.12.2013, lk 64.

¹³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0237.

¹⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0140.

- väljakujundamise kohta¹,
- võttes arvesse oma 15. juuni 2010. aasta resolutsiooni interneti haldamise järgmiste sammude kohta²,
 - võttes arvesse oma 5. mai 2010. aasta resolutsiooni Euroopa uue digitaalse tegevuskava kohta: 2015.eu³,
 - võttes arvesse oma 15. juuni 2010. aasta resolutsiooni asjade interneti kohta⁴,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, nagu see on Euroopa Liidu lepingu artikliga 6 aluslepingutesse hõlmatud,
 - võttes arvesse 23. detsembril 2010. aastal ELi poolt ratifitseeritud (otsus 2010/48/EÜ) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsiooni artiklit 9,
 - võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsiooni (UNESCO) 20. oktoobri 2005. aasta kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikleid 9, 12, 14, 16 ja 26,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ühiseid arutelusid vastavalt kodukorra artiklile 55,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, õiguskomisjoni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni, majandus- ja rahanduskomisjoni ning transpordi- ja turismikomisjoni arvamusi (A8-0371/2015),
- A. arvestades, et interneti ja mobiilside kasutamise kiire areng on muutnud kodanike, ettevõtete ja nende töötajate suhtlemise, teabele ja teadmistele juurdepääsemise, leiutamise, tarbimise, jagamise, osalemise ja töötamise viise; arvestades, et see on avardanud ja muutnud majandust, tagades väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele juurdepääsu 500 miljoni kliendiga potentsiaalsele kliendibaasile ELis ja ülemaailmsetele turgudele ning andes üksikisikutele võimaluse arendada uusi ettevõtlusideid ja ärimudeleid;
- B. arvestades, et kõigi liidu poliitikameetmete ja õigusaktidega digitaalse ühtse turu valdkonnas tuleks luua kasutajatele ja ettevõtetele uusi võimalusi ning võimaldada konkurentsivõimeliste hindadega uute innovaatiliste piiriüleste veebiteenuste tekkimist ja kasvu, kõrvaldada liikmesriikidevahelised takistused ning lihtsustada Euroopa ettevõtete, eriti VKEde ja idufirmade juurdepääsu piiriülesele turule, mis on ELi majanduskasvu ja tööhõive seisukohast väga oluline, tunnistades samal ajal, et need võimalused hõlmavad paratamatult struktuurseid muutusi ja tervikliku lähenemisviisi rakendamist, sealhulgas sotsiaalset mõõdet, ning vajadust kõrvaldada kiiresti digitaalloskuste puudujääk;

¹ ELT C 50E, 21.2.2012, lk 1.

² ELT C 236E, 12.8.2011, lk 33.

³ ELT C 81E, 15.3.2011, lk 45.

⁴ ELT C 236E, 12.8.2011, lk 24.

- C. arvestades, et kuigi 75 % digitaalmajanduse lisandväärtusest on pärit traditsioonilisest tööstusest, on traditsioonilise tööstuse üleminek digitehnoloogiale jätkuvalt väike, sest vaid 1,7 % ELi ettevõtjatest kasutab täielikult ära keerulisemaid digitehnoloogiaid ja üksnes 14 % VKEdest kasutab interneti müügikanalina; arvestades, et Euroopa peab kasutama IKT-sektori suuri võimalusi tööstuse digiteerimiseks ja ülemaailmse konkurentsivõime säilitamiseks;
- D. arvestades, et andmemajanduse rajamine sõltub suuresti õigusraamistikust, mis soodustab andmebaaside arendamist, haldamist, säilitamist ja suurendamist, ning seega sõltub see innovatsiooni toetavast ja praktilisest õigusraamistikust;
- E. arvestades, et 2013. aastal oli ühistarbimise turuosa kogu maailmas ligikaudu 3,5 miljardit ja komisjoni praeguste prognooside kohaselt on kasvupotentsiaal üle 100 miljardi;
- F. arvestades, et tarbijate kaitse, võimestamise ja rahulolu kõrge ja püsiv tase peab hõlmama valikut, kvaliteeti, paindlikkust, läbipaistvust, teavet, koostalitlusvõimet ning juurdepääsetavat, turvalist ja kõrgetasemelise andmekaitsega veebikeskkonda;
- G. arvestades, et loovus ja innovatsioon on digitaalmajanduse tugejõud ning et seetõttu on ülimalt oluline tagada intellektuaalomandi õiguste kõrgetasemeline kaitse;
- H. arvestades, et 44,8 %-l ELi majapidamistest¹ puudub juurdepääs kiirele internetile ning praeguste poliitikameetmete ja stiimulitega ei ole suudetud luua piisavat digitaristut, eeskätt maapiirkondades;
- I. arvestades, et ELi piirkonnad on digitaalse ühenduvuse, inimkapitali, internetikasutuse, digitehnoloogia ettevõtetes kasutamise ja digitaalsete avalike teenuste poolest väga erineval tasemel, nagu näitab digitaalarengu tegevuskava tulemustabel; arvestades, et piirkondi, mis on nende viie näitaja arvestuses madalal kohal, ohustab digiajastu pakutavatest hüvedest ilmajäämine;

1. SISSEJUHATUS: MILLEKS ON VAJA DIGITAALSET ÜHTSET TURGU?

1. kiidab heaks teatise Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia kohta; on seisukohal, et ühistel eeskirjadel põhineva digitaalse ühtse turu saavutamine võib suurendada ELi konkurentsivõimet, avaldada positiivset mõju kasvule ja töökohtadele, käivitada uuesti ühtse turu ja muuta ühiskonna kaasavamaks, pakkudes kodanikele ja ettevõtetele uusi võimalusi, eelkõige vahetades ja jagades innovatsioonilaseid kogemusi; on veendunud, et omaksvõetud horisontaalset lähenemisviisi tuleb selle elluviimisel tugevdada, sealhulgas võtta õigeaegselt vastu 16 algatust, sest digitaalsed tegurid mõjutavad iga kodanikku ning ühiskonna ja majanduse iga mõõdet;
2. jagab komisjoni arvamust, mille kohaselt on digitaalse ühtse turu haldamine ja selle õigeaegne väljakujundamine Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühine kohustus; ergutab komisjoni tegema koostööd ühiskondlike ja sotsiaalsete sidusrühmadega ning kaasama neid otsustamisprotsessi võimalikult suures ulatuses;

¹ Eurostat 2014: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Information_society_statistics_at_regional_level#People_who_never_used_the_internet

3. on veendunud, et parem õiguslik reguleerimine nõuab sellist lähenemisviisi õigusloomele, mis on vaikimisi digitaalne, põhimõtetel rajanev ja tehnoloogiliselt neutraalne; et jätta ruumi innovatsiooniks, tuleb pärast vajalikku konsulteerimist ja mõjuhindamisi hinnata, kas kehtivad õigusaktid, täiendavad mitteregulatiivsed meetmed ja jõustamisraamistikud vastavad digiajastu nõudmistele, võttes arvesse uusi tehnoloogiaid ja uusi ärimudeleid, et ületada ühtse turu õiguslik killustatus, vähendada halduskoormust ning edendada majanduskasvu ja innovatsiooni;
4. on seisukohal, et kodanike ja ettevõtjate usaldus digitaalse keskkonna vastu on hädavajalik, et digitaalrajanduse innovatsioon ja kasv täielikult valla päästa; on veendunud, et nende usalduse suurendamine andmekaitse ja turvastandardite ning kõrgetasemelise tarbijakaitse ja võimestamise, aga samuti ettevõtjate jaoks ajakohaste õigusaktide kaudu peaks olema avaliku poliitika aluseks, tunnistades samal ajal, et digiettevõtjate ärimudelid rajanevad kasutajate usaldusele;
5. juhib tähelepanu sellele, et e-kaubanduse aastakäive Euroopa Liidus on 500 miljardit eurot ning see on tavapärasele kaubandusele oluline täiendus, mis pakub tarbijatele samal ajal laiemat valikut, eriti kõrvalistes piirkondades, ning VKEdele uusi võimalusi; palub komisjonil teha kindlaks ja kõrvaldada e-kaubandust mõjutavad tõkked, et luua tõeline piiriülese e-kaubanduse turg; on seisukohal, et need tõkked hõlmavad koostalitlusvõime ja ühiste standardite puudumist, piisava teabe puudumist, mis võimaldaks tarbijatel teha teadlikke otsuseid, ning ebapiisavat juurdepääsu täiustatud piiriülestele maksetele;
6. toetab komisjoni kava tagada, et ELi konkurentsipoliitika kehtib täiel määral ka digitaalse ühtse turu suhtes, kuna konkurents pakub tarbijatele rohkem valikuvõimalusi, kuid loob ka võrdsed tingimused, ning väljendab kahetsust, et praegune Euroopa raamistiku puudumine digitaalses keskkonnas on näidanud, et suurte ja väikeste pakujate huvisid ei ole suudetud ühitada;
7. rõhutab, et komisjon ja liikmesriigid peaksid kiiremas korras edendama dünaamilisemat majandust, mis võimaldab innovatsioonil jõudsamalt areneda ja kõrvaldab takistused ettevõtjate, eriti innovaatiliste ettevõtjate, VKEde, idu- ja laienevate firmade jaoks, et neil oleks võimalik võrdsetel tingimustel turgudele pääseda, ning selleks tuleks arendada e-valitsust, tulevikukindlat ja integreeritud õigus- ja mitteregulatiivset raamistikku, juurdepääsu rahastamisele, sealhulgas uusi rahastamismudeleid ELi idufirmade, VKEde ja kodanikuühiskonna algatuste jaoks, ning digitaristusse, oskustesse, digitaalsesse kaasamise, teadusuuringutesse ja innovatsiooni investeerimise pikaajalist strateegiat; tuletab meelde, et konkurentsi ja innovatsiooni soodustava innovatsioonisõbraliku poliitika alused peaksid hõlmama rahastamisvõimaluste juurdepääsetavust projektide jaoks; palub komisjonil seetõttu tagada, et piiriülest ühisrahastamist oleks võimalik teostada sujuvalt, ning ergutab liikmesriike pakkuma ühisrahastamiseks stiimuleid;
8. peab vajalikuks hinnata digiteerimise mõju tervishoiule ja tööohutusele ning olemasolevaid tervishoiu- ja ohutusmeetmeid vastavalt kohandada; võtab teadmiseks õnnetused, mis võivad juhtuda isikutega, kes täidavad kodus kaugtöö või nn rahvahankega seotud tööülesandeid; toonitab, et tööga seotud väimse tervise probleemid, nagu läbipõlemine, mida põhjustab pidev kättesaadavus ning traditsioonilise tööaja korralduse kadumine, kujutavad endast töötajate jaoks tõsist ohtu; kutsub komisjoni üles korraldama uuringut selle kohta, kuidas digiteerimise ülekanduv mõju, näiteks suurenenud tööintensiivsus, mõjutab töötajate psühholoogilist heaolu ja

- pereelu ning laste kognitiivsete võimete arengut;
9. kutsub komisjoni üles arendama koostöös liikmesriikidega edasi mitmesuguseid ettevõtluse edendamise algatusi, eelkõige innovaatilisi ärimudeleid, mis aitavad muuta arusaama edukuse määratlusest ning edendada ettevõtlus- ja innovatsioonikultuuri; on lisaks veendunud, et eri riikide innovatsioonikeskuste mitmekesisuse ja eriomadused võib muuta ülemaailmsel turul tõeliseks ELi konkurentsieeliseks, ning seetõttu tuleks need omavahel ühendada ja tugevdada tuleks innovaatilisi ökosüsteeme, kus eri sektorid ja ettevõtjad teevad koostööd;
 10. on mures erinevate lähenemisviiside pärast, mille liikmesriigid on seni võtnud interneti ja ühistarbimise reguleerimise suhtes; palub tungivalt, et komisjon astuks ELi pädevuste raames samme, et toetada innovatsiooni ja ausat konkurentsi, kõrvaldada digitaalkaubandust takistavad asjaolud ning säilitada majanduslik ja sotsiaalne sidusus ja ühtse turu terviklikkus; palub komisjonil samuti säilitada internet avatud, neutraalse, turvalise, kaasava ja üleilmse suhtlus-, tootmis-, osalus-, loome-, kultuurilise mitmekesisuse ja innovatsiooni platvormina kodanike, tarbijate ja Euroopa ettevõtjate ülemaailmse edukuse huvides;
 11. märgib, et digirevolutsioon mõjutab meie ühiskonna kõiki aspekte, tuues kaasa väljakutseid ja võimalusi; on veendunud, et sellel on potentsiaal võimestada kodanikke, tarbijaid ja ettevõtjaid veelgi viisil, mis ei olnud varem võimalik; kutsub komisjoni üles töötama välja poliitikat, mis edendab kodanike aktiivset osalemist ja võimaldab neil digitehnoloogiale üleminekust kasu saada; kutsub komisjoni lisaks üles hindama jätkuvalt seda, kuidas digirevolutsioon kujundab Euroopa ühiskonda;
 12. palub komisjonil võidelda õigusliku killustatusega, suurendades uute eeskirjade koostamisel märkimisväärselt oma eri peadirektoraatide vahelist kooskõlastamist ning ergutades jõuliselt liikmesriike tagama eeskirjade sidusat rakendamist;
 13. rõhutab vajadust järgida kõigi digitaalse ühtse turu strateegia raames tehtud algatuste puhul põhiõigusi ja eriti andmekaitsealaseid õigusakte ning tunnistab samal ajal strateegia lisaväärtust ELi majanduse jaoks; tuletab meelde isikuandmete kaitse üldmääruse ja andmekaitse direktiivi kiire vastuvõtmise tähtsust nii andmesubjektide kui ka ettevõtjate huvides; nõuab eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitleva direktiivi läbivaatamist, et tagada andmekaitsepaketi jõustumise ajaks direktiivi sätete kooskõla andmekaitsepaketi;

2. TARBIJATE JA ETTEVÕTJATE PAREM JUURDEPÄÄS DIGITAALSELE ÜHTSELE TURULE KOGU EUROOPAS

2.1. Piiriülese e-kaubanduse normid, mida tarbijad ja ettevõtjad võivad usaldada

14. peab kiiduväärseks komisjoni lubadust võtta vastu mõjus ettepanek veebilepingute kohta, mis hõlmavad veebis ostetavat digitaalset sisu, ning parandada tarbijate õiguskaitset selles valdkonnas; usub, et niisugune parandamine peab olema sihipärane ning et erinevusi ühelt poolt sisu ja teiselt poolt materiaalsete kaupade vahel tuleks hoolikalt analüüsida; juhib tähelepanu asjaolule, et kui füüsilisel andmekandjal oleva sisu ostmisel kaitsevad tarbijaid tarbijakaitse õigusaktid, siis digitaalse sisu ostmisel veebis on tarbija õigused suurel määral reguleerimata ja ebaselged, eriti seoses õiguslike tagatiste, defektse sisu ja digitaalset sisu puudutavate konkreetsete ebaõigluste tingimustega; rõhutab, et kogu digitaalse sisu praegune liigitamine teenusteks võib

tekitada probleeme, kuna see ei pruugi vastata tarbijate ootustele, sest voogvideo teenuse tellimusi ei eristata allalaaditava sisu ostudest; nõustub, et tarbijatele peaks kehtima samaväärne ja tulevikukindel kaitse olenemata sellest, kas nad ostavad digitaalset sisu veebis või mujal;

15. on veendunud, et digitaalse sisu ja materiaalsete kaupade veebimüüki ettevõtjalt tarbijale reguleeriva õigusraamistiku edasine ühtlustamine nii piiriüleste kui ka omamaiste tehingute puhul, säilitades samal ajal nii veebis kui ka mujal kehtivate eeskirjade sidususe, vältides võidujooksu vähima reguleerimise suunas, kaotades õiguslikud lüngad ja tuginedes olemasolevatele tarbijakaitse alastele õigusaktidele, on praktiline ja proportsionaalne lähenemisviis; rõhutab, et seda tuleks teha tehnoloogiliselt neutraalsel viisil ja see ei tohi tekitada ettevõtjatele põhjendamatuid kulusid;
16. on seisukohal, et komisjoni ettepanekutes piiriüleste lepingute normide kohta nii tarbijate kui ka ettevõtjate jaoks tuleks vältida veebis ja väljaspool seda tehtavatele ostudele kohaldatavate õigusnormide järjest suurema lahknevuse ohtu, ning on veendunud, et veebis ja väljaspool seda toimuvat müüki tuleks käsitleda sidusalt ja kohelda võrdväärse, lähtudes praegusest tarbijakaitse kõrgest tasemest, kuna tarbijad võivad tajuda erinevaid õigusnorme oma õiguste eitamisena; toonitab, et mis tahes uue ettepaneku korral tuleks järgida Rooma I määruse artiklit 6, ning juhib tähelepanu sellele, et komisjon kavandab 2016. aastal käivitada õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT) kogu tarbijaõigustiku suhtes; kutsub komisjoni sellega seoses üles kaaluma, kas komisjoni kavandatud ettepanekut materiaalsete kaupade kohta ei peaks esitama REFITiga samal ajal;
17. on veendunud, et digitaalset sisu käsitlevate lepingutingimuste tehnoloogilise neutraalsuse ja tulevikukindluse huvides peavad need rajanema põhimõtetel; rõhutab lisaks, et seoses komisjoni ettepanekuga selles valdkonnas on oluline vältida ebakõla ja kattuvust olemasolevate õigusaktidega ning pikemas perspektiivis veebi- ja veebiväliste lepingute ning eri turustuskanalite vahelise põhjendamatult õigusliku lõhe loomise ohtu, pidades silmas ka tarbijaõigustiku REFITit;
18. palub koostada aktiivse tarbija strateegia, et hinnata eeskätt seda, kas veebikeskkonnas on teenusepakkuja vahetamine tarbija jaoks lihtsam ja kas on vaja midagi ette võtta, et teenusepakkuja vahetamist lihtsamaks muuta ja suurendada seeläbi konkurentsi veebiturgudel; juhib tähelepanu ka vajadusele tagada kogu väärtusahelas kättesaadavad e-kaubanduse teenused, sealhulgas kättesaadav teave, kättesaadavad maksemehhanismid ja klienditeenindus;
19. palub komisjonil koos sidusrühmadega hinnata veebimüügis sektoripõhiste ELi usaldusmärkide kasutuselevõtmise teostatavust, kasulikkust ning sellega loodavaid võimalusi ja nõrkusi, tuginedes liikmesriikides juba kasutusel olevate usaldusmärgi süsteemide parimatele tavadele, et tekitada tarbijate usaldus ja kvaliteet, eriti seoses piiriülese veebimüügiga, ning teha lõpp segadust tekitada võivale olemasolevate usaldusmärkide suurele arvule, hinnates sellega paralleelselt muid võimalusi, nagu eneseregulatsioon või sidusrühmade moodustamine klienditeeninduse ühiste põhimõtete kindlaksmääramiseks;
20. tervitab komisjoni üldisi püüdlusi kogu ELi hõlmava vaidluste veebipõhise lahendamise platvormi loomiseks ning kutsub komisjoni üles tegema koos liikmesriikidega tööd vaidluste internetipõhise lahendamise määruse ja vaidluste kohtuvälise lahendamise direktiivi õigeaegselt ja nõuetekohaseks rakendamiseks, eriti mis puudutab

tõlkevõimalusi; kutsub komisjoni ja asjaomaseid sidusrühmi üles kaaluma, kuidas saaks juurdepääsu teabele üldiste tarbijakaebuste kohta veelgi parandada;

21. nõuab tarbijaõigustiku ja teenuste direktiivi ambitsioonika jõustamisraamistiku kehtestamist; ergutab komisjoni kasutama kõiki talle kättesaadavaid vahendeid selleks, et tagada kehtivate eeskirjade täielik ja õige rakendamine ja rikkumismenetluste kasutamine juhul, kui tuvastatakse õigusaktide ebaõige või ebapiisav rakendamine;
22. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma vajalikke meetmeid ebaseadusliku sisu ja toodete müümise takistamiseks veebis, suurendades koostööd ning teabe ja parimate tavade vahetamist internetis ebaseadusliku tegevusega võitlemiseks; rõhutab selles kontekstis, et tarbijatele müüdava digitaalse sisu suhtes ei tohiks kehtida kolmandate isikute õigused, mis võivad takistada tarbijat kasutamast digitaalset sisu vastavalt lepingule;
23. nõuab põhjalikku, sihipärast ja tõenduspõhist analüüsi selle kohta, kas kõik väärtusahelas osalejad, sealhulgas veebipõhised vahendajad, veebiplatvormid, sisu- ja teenusepakkujad ning ka veebivälised vahendajad, nagu edasimüüjad ja jaemüüjad, peaksid võtma mõistlikke ja asjakohaseid meetmeid ebaseadusliku sisu, võltsitud kauba ja intellektuaalomandiõiguste rikkumiste vastu kommertstasandil, tagades samas lõppkasutajatele võimaluse pääseda juurde teabele ja seda levitada või kasutada vabalt valitud rakendusi ja teenuseid;
24. rõhutab, et ELi õigusnormide ülevõtmisel peab nii liikmesriikide kui ka Euroopa Liidu põhireeglits olema nulltolerantsi põhimõte; on siiski seisukohal, et rikkumismenetlused peaksid alati olema viimane abinõu ning neid tuleks rakendada alles pärast mitut koordineerimise ja parandamise katset; rõhutab, et väga oluline on lühendada nende menetluste kestust;
25. peab kiiduväärseks tarbijakaitsealase koostöö määruse läbivaatamist, millest komisjon teavitas; on seisukohal, et järelevalveasutuste pädevuste laiendamine ja nende vastastikuse koostöö tugevdamine on veebiostude puhul tarbijaeeskirjade tõhusa jõustamise eeltingimus;

2.2. Pakkide piiriülese kättetoimetamise taskukohased ja kvaliteetsed teenused

26. rõhutab tõsiasja, et samal ajal kui pakkide kättetoimetamise teenused toimivad mõnes liikmesriigis asuvate tarbijate jaoks hästi, on ebatõhusad kättetoimetamise teenused, eriti mis puudutab kättetoimetamise viimast etappi, mõnes liikmesriigis üks piiriülese e-kaubanduse peamisi takistusi ning nii tarbijate kui ka äriühingute puhul üks enim teatatud põhjuseid, miks veebipõhistest tehingutest loobuti; on seisukohal, et pakkide piiriülese kättetoimetamise probleemid on võimalik lahendada vaid Euroopa ühtsest turust lähtuvalt, ja rõhutab konkurentsi olulisust selles sektoris ning et pakiteenuse sektor peab kohanema tänapäevase elustiiliga ja pakkuma paindlikke kättetoimetamisvõimalusi, nagu vastuvõtmispunktide võrgustikud, pakikeskused ja hinnavõrdlusvahendid;
27. rõhutab, et kättesaadavad, taskukohased, tõhusad ja kvaliteetsed kättetoimetamisteenused on oluline eeldus piiriülese e-kaubanduse edenemiseks, ning toetab seetõttu väljapakutud meetmeid, mille eesmärk on parandada hindade läbipaistvust, et suurendada tarbijate teadlikkust hinnastruktuurist, teavet vastutuse kohta paki kadumise või kahjustumise korral, koostalitlusvõimet ja regulatiivset

järelevalvet, millega tuleks edendada piiriülese pakkide kättetoimetamise turu tõrgeteta toimimist, sealhulgas piiriüleseid saadetiste jälgimissüsteeme, võimaldades siiski piisavalt paindlikkust, et kättetoimetamise turg saaks areneda ja kohaneda tehnoloogiliste uuendustega;

28. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jagama aktiivselt parimaid tavasid pakkide kättetoimetamise sektoris ning palub komisjonil esitada Euroopa Parlamendile aruanne avaliku konsultatsiooni kohta pakkide piiriülese kättetoimetamise teemal ning esitada ka eneseregulatsiooni tulemused; tervitab pakkide piiriülese kättetoimetamise ajutise tööühma loomist;
29. palub komisjonil lisaks esitada koostöös ettevõtjatega laiaulatusliku tegevuskava, sealhulgas parimate tavade suunised, et leida innovaatilisi lahendusi teenuste parandamiseks, kulude ja keskkonnamõju vähendamiseks, pakkide kättetoimetamise ja postiteenuste ühtse turu suuremaks integreerimiseks, selliste tõkete kaotamiseks, mida postiteenõtjad kogevad piiriülesel kättetoimetamisel, ning koostöö tugevdamiseks BERECi ja Euroopa postiteenuseid reguleerivate asutuste tööühma vahel, ning esitada vajaduse korral ettepaneku asjaomaste õigusaktide läbivaatamiseks;
30. rõhutab, et pakkide kättetoimetamise edasine ühtlustamine komisjoni poolt ei tohiks tuua kaasa pakkide kättetoimetajate sotsiaalkaitse vähenemist ega töötingimuste halvenemist, sõltumata sellest, milline on nende tööhõiveseisund; palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et selle sektori töötajate puhul austatakse nende õigusi seoses juurdepääsuga sotsiaalkindlustussüsteemidele ning kollektiivse tegutsemise õigust; toonitab tõsiasja, et sotsiaalkindlustuse pakkumine kuulub liikmesriikide pädevusse;

2.3. Põhjendamatute asukohapõhiste piirangute vältimine

31. on seisukohal, et vaja on ambitsioonikaid ja sihipäraseid meetmeid, millega parandada kaupade ja teenuste kättesaadavust, lõpetades eeskätt põhjendamatut asukohapõhise piiramise tavade ja ebaõiglase hinnapõhise diskrimineerimise geograafilisest asukohast või kodakondsusest lähtuvalt, mille tagajärjel tekivad sageli monopolid ning tarbijad hakkavad kasutama ebaseaduslikku sisu;
32. toetab komisjoni võetud kohustust käsitleda põhjendamatuid asukohapõhiseid piiranguid tõhusal viisil, täiendades selleks kehtivat e-kaubanduse raamistikku ja jõustades olemasolevate õigusaktide asjakohased sätted; peab oluliseks keskendumist ettevõtjatevahelistele suhetele, mis põhjustavad asukohapõhiseid piiranguid, nagu valikuline turustamine, kui see ei ole kooskõlas konkurentsioigusega, ja turu segmentimine, ning tehnoloogilistele meetmetele ja tehnilistele tavadele (nagu IP-aadresside jälgimine või tahtlik süsteemide koostalitlusvõime puudumine), mis piiravad põhjendamatult piiriüleste infoühiskonna teenuste kättesaadavust, piiriüleste lepingute sõlmimist kaupade ja teenuste ostmiseks ning ka kaasnevaid toiminguid, nagu tasumine ja kaupade kättetoimetamine, võttes arvesse proportsionaalsuse põhimõtet, eriti väikeste ja mikroettevõtjate puhul;
33. rõhutab, et turustajad, kes müüvad veebipõhiselt kaupu ühes või enamas liikmesriigis, peavad kohtlema kõiki liidu tarbijaid võrdselt, sealhulgas neile allahindluste või muude sooduspakkumiste tegemisel;
34. toetab eeskätt komisjoni kavandatavat direktiivi 2006/123/EÜ (teenuste kohta siseturul) artikli 20 lõike 2 praktilise jõustamise kontrolli, et analüüsida võimalikke tarbijate ja muude teenuse kasutajate põhjendamatut diskrimineerimise mustreid, mis on seotud

nende kodakondsuse või elukohariigiga; kutsub komisjoni üles välja selgitama ja kindlaks määrama konkreetseid juhtumirühmi, kelle puhul on diskrimineerimine teenuste direktiivi artikli 20 lõike 2 kohaselt põhjendatud, et selgitada, mis on põhjendamatu diskrimineerimine eraettevõtjate poolt, ja aidata ametiasutustel, kes vastutavad artikli 20 lõike 2 kohaldamise eest tegelikkuses, seda tõlgendada, nagu on osutatud teenuste direktiivi artiklis 16; kutsub komisjoni üles tegema kooskõlastatud jõupingutusi artikli 20 lõike 2 sätte lisamiseks määruse (EÜ) nr 2006/2004 lisasse, et kasutada tarbijakaitsealase koostöö võrgustiku uurimis- ja jõustamisõigusi;

35. rõhutab, et asukohapõhiste piirangute keeld ei tohiks kunagi kohustada jaemüüjaid toimetama kaupu oma veebipoodidest teatavasse liikmesriiki, kui nad ei ole huvitatud oma toodete müümisest kõigis liikmesriikides ja eelistavad jääda väikesteks või müüa üksnes oma poodide lähedal elavatele tarbijatele;
36. juhib lisaks tähelepanu sellele, kui oluline on käimasolev e-kaubanduse sektori konkurentsiuuring, et selgitada muu hulgas välja, kas põhjendamatud asukohapõhised piirangud, nagu diskrimineerimine IP-aadressi, postiaadressi või krediitkaardid väljastanud riigi põhjal, on vastuolus ELi konkurentsioiguse eeskirjadega; rõhutab, kui oluline on suurendada tarbijate ja ettevõtjate usaldust, võttes arvesse sektoriuuringu tulemusi ja hinnates, kas grupierandi määrust, sealhulgas selle artikleid 4a ja 4b on vaja sihipäraselt muuta, et vähendada soovimatut ümbersuunamist ja territoriaalseid piiranguid;
37. tervitab komisjoni ettepanekut edendada ülekantavust ja koostalitlusvõimet, et ergutada seaduslikult omandatud ja seaduslikult kättesaadava sisu või teenuste vaba ringlust, kui esimest sammu põhjendamatu asukohapõhiste piirangutele lõpu tegemiseks, samuti tellimuste kättesaadavust ja piiriülest toimimist; rõhutab, et territoriaalsuse põhimõte ja meetmed, millega eemaldada sisu ülekantavuse tõkked, ei ole vastuolus;
38. hoiatab kohustuslike üleeuroopaliste litsentside väljastamise valimatu edendamise eest, kuna see võib vähendada kasutajatele kättesaadavaks tehtavat sisu; toonitab, et territoriaalsuse põhimõte on autoriõiguste süsteemi oluline osa, võttes arvesse territoriaalsete litsentside andmise olulisust ELis;

2.4. Parem juurdepääs digitaalsele sisule – tänapäevane euroopalikum autoriõiguse raamistik

39. väljendab heameelt komisjoni lubaduse üle ajakohastada praegust autoriõiguse raamistikku, et kohandada seda digitaalajastule; rõhutab, et mis tahes muudatus peaks olema sihipärane ning keskenduma loojate ja teiste õigusteomajate õiglasele ja asjakohasele tasustamisele, majanduskasvule, konkurentsivõimele ja paremale tarbijakogemusele, kuid ühtlasi vajadusele tagada põhiõiguste kaitse;
40. rõhutab, et autoriõiguse rikkumisele rajatud kutsetegevus ja ärimudelid ohustavad tõsiselt digitaalse ühtse turu toimimist;
41. usub, et reformiga tuleks saavutada õige tasakaal kõigi asjaomaste huvide vahel; juhib tähelepanu asjaolule, et loomesektoril on oma eripärad ja erisugused probleemid, mis on eelkõige tingitud mitmesugust tüüpi sisust ja loomingust ning kasutatavatest ärimudelitest; arvestades, et uurimus „Territoriality and its impact on the financing of audiovisual works” (Territoriaalsus ja selle mõju audiovisuaalteoste rahastamisele) näitab, kui olulised on territoriaalsed litsentsid Euroopa filmide refinantseerimisel; palub komisjonil seetõttu need eripärad paremini kindlaks teha ja neid arvesse võtta;

42. palub komisjonil tagada, et autoriõiguse direktiivi mis tahes reformi puhul võetakse arvesse direktiivi mõju järelhindamise tulemusi ning Euroopa Parlamendi 9. juuli 2015. aasta resolutsiooni direktiivi 2001/29/EÜ kohta ning tuginetakse kindlatele tõenditele, sealhulgas hinnangule mis tahes muudatuse võimaliku mõju kohta majanduskasvule ja tööhõivele, kultuurilisele mitmekesisusele ning eelkõige audiovisuaalteoste tootmisele, rahastamisele ja levitamisele;
43. rõhutab autoriõiguse sihipäraste erandite ja piirangute väga olulist rolli selleks, et soodustada majanduskasvu, innovatsiooni, töökohtade loomist, ergutada tulevast loomingulisust ning suurendada Euroopa innovatsioonialast, loomingulist ja kultuurilist mitmekesisust; tuletab meelde, et Euroopa Parlament toetab miinimumstandardite kohaldamise läbivaatamist autoriõiguse erandite ja piirangute puhul ning direktiivis 2001/29/EÜ sätestatud erandite ja piirangute nõuetekohast kohaldamist;
44. rõhutab, et autoriõiguse erandite ja piirangute käsitus peaks olema tasakaalustatud, sihipärane ja vormineutraalne ning peaks põhinema üksnes tõendatud vajadustel ega tohiks piirata Euroopa kultuurilist mitmekesisust, selle rahastamist ega õiglase hüvitise maksmist autoritele;
45. rõhutab, et kuigi teksti- ja andmehankimise puhul on vaja suuremat õiguskindlust, et võimaldada teadlastel ja haridusasutustel laialdasemalt kasutada autoriõigusega kaitstud materjali, sealhulgas piiriülevalt, tuleks teksti- ja andmehankimise üleeuroopalisi erandeid kohaldada üksnes kasutaja seadusliku juurdepääsu korral ning need tuleks välja töötada kõigi sidusrühmadega konsulteerides pärast tõenditepõhise mõjuhindamise läbiviimist;
46. rõhutab, et on oluline parandada autoriõiguse korralduse selgust ja läbipaistvust, eelkõige seoses kasutaja loodud sisu ja isiklikuks tarbeks kopeerimise tasudega nendes liikmesriikides, mis on otsustanud neid kohaldada; märgib sellega seoses, et kodanikke tuleks teavitada autoritasu tegelikust summast, selle eesmärgist ja kasutamise viisist;

2.5. Käibemaksuga seotud koormuse ja takistuste vähendamine piiriülese müügi puhul

47. on seisukohal, et turu moonutamise, maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise vältimiseks ning tõelise Euroopa digitaalse ühtse turu loomiseks tuleks maksustamist riikide pädevusi täielikult austades paremini koordineerida, mis nõuab muu hulgas kogu ELi hõlmava äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi loomist;
48. peab esmatähtsaks lihtsustatud, ühtse ja sidusa veebipõhise käibemaksusüsteemi väljatöötamist, et vähendada Euroopas tegutsevate väikeste ja innovaatiliste ettevõtjate jaoks nõuete täitmisega kaasnevaid kulusid; kiidab heaks käibemaksu väikese ühe akna süsteemi kasutuselevõtu, mis on samm ELi ajutise käibemaksukorra rakendamise lõpetamise suunas; väljendab siiski muret selle pärast, et piirmäärade puudumine muudab praeguse korra järgimise teatavate VKEde jaoks keeruliseks; kutsub komisjoni seetõttu üles korda läbi vaatama, et muuta see ettevõtjasõbralikumaks;
49. nõuab ühtlasi maksustamise neutraalsuse põhimõtte täielikku austamist sarnaste kaupade ja teenuste puhul, olenemata sellest, kas need on digitaalsed või füüsilised; kutsub komisjoni üles esitama vastavalt võetud kohustustele ja võimalikult kiiresti ettepanekut, millega võimaldada liikmesriikidel alandada ajakirjandusele, digitaalsele kirjastamisele, e-raamatutele ja elektroonilistele väljaannetele kehtivat käibemaksumäära, et vältida diskrimineerimist ühtsel turul;

50. kutsub komisjoni üles hõlbustama parimate tavade vahetamist maksuhaldurite ja sidusrühmade vahel, et töötada välja asjakohased lahendused maksude maksmiseks ühistarbimises;
51. väljendab heameelt läbivaadatud makseteenuste direktiivi vastuvõtmise üle; rõhutab, et kui liit soovib ELi-ülel e-kaubandust edendada, tuleb viivitamata saavutada ühisele standardile vastavad üleliidulised elektroonilised ja mobiilipõhised kiirmaksud ning läbivaadatud makseteenuste direktiivi nõuetekohane rakendamine;

3. TÄIUSTATUD DIGITAALVÕRKUDE JA INNOVAATILISTE TEENUSTE JAOKS SOBIVATE TINGIMUSTE JA VÕRDSETE VÕIMALUSTE LOOMINE

3.1. Telekommunikatsioonieskirjade muutmine eesmärgipäraseks

52. rõhutab, et digitaalvaldkonna igasuguse arengu eeltingimuseks on erainvesteeringud kiiretesse ja ülikiiretesse kommunikatsioonivõrkudesse ning neid tuleb toetada stabiilse ELi õigusraamistiku abil, mis võimaldaks investeerida kõigil osalistel, muuhulgas maapiirkondades ja kõrvalistes piirkondades; võtab teadmiseks, et suurema konkurentsiga on seostatud suuremaid taristuinvesteeringuid, innovatsiooni edenemist, valikuvõimaluste kasvu ning hindade alanemist tarbijate ja ettevõtete jaoks; on seisukohal, et ettevõtjate konsolideerumise ning võrkudesse tehtavate investeeringute ja väljundi kasvu vahelise seose kohta on vähe tõendeid; leiab, et seda tuleks hoolikalt hinnata ning konkurentsieskirju jõustada, et vältida turu liigset kontsentreerumist, oligopolide teket Euroopa tasandil ja tarbijate kahjustamist;
53. toonitab, kui oluline on investeeringute maksimeerimise seisukohast EFSI edukas rakendamine, keskendudes suurema riskiprofiiliga projektidele, toetades majanduse taastumist, stimuleerides majanduskasvu ning luues stiimuleid erainvesteeringute jaoks, sh mikrorahastamise ja riskikapitali jaoks, et toetada innovaatilisi ettevõtteid nende arengu eri rahastamisetappides; rõhutab, et turutõrgete korral on oluline kasutada juba olemasolevad avaliku sektori vahendid digitaalvaldkonna investeeringute jaoks täielikult ära ning võimaldada koostöö loomist ELi eri programmide vahel (näiteks programm „Horisont 2020”, Euroopa ühendamise rahastu, teised asjakohased struktuurifondid ja muud instrumendid, sh kogukonnapõhised projektid ja riigiabi suunistega kooskõlas antav riigiabi), et toetada avalike WLAN-võrkude rajamist nii suuremates kui ka väiksemates omavalitsustes, sest see on piirkondliku, sotsiaalse ja kultuurilise integratsiooni ja hariduse seisukohast tõestatult hädavajalik;
54. tuletab liikmesriikidele meelde kohustust saavutada 2020. aastaks kõikjal vähemalt sihtkiirus 30 Mbit/s; palub komisjonil hinnata, kas praegune lairibauhenduse strateegia ja selle eesmärgid mobiilside- ja püsivõrkude jaoks on tulevikukindlad, ning täita kõik eeltingimused selleks, et tagada kõigile suur ühenduvus ja vältida seeläbi digitaalset lõhet, sest see on andmepõhise majanduse ning 5G ja ülikiire lairibauhenduse kiireks kasutuselevõtuks vajalik;
55. rõhutab, et digitaalsete, sh over-the-top teenuste (OTT-teenuste) areng on suurendanud nõudlust ja konkurentsi tarbijate kasuks ning samuti on suurenenud vajadus digitaaltaristu investeeringute järele; on seisukohal, et telekommunikatsiooniraamistiku ajakohastamine ei tohiks tuua kaasa tarbetut regulatiivset koormust, vaid sellega tuleks tagada võrkude mittediskrimineeriv kättesaadavus ja võtta kasutusele tulevikukindlad lahendused, mis lähtuvad võimaluse korral põhimõttest, et sarnastele teenustele

kehtivad sarnased, innovatsiooni ja ausat konkurentsi soodustavad eeskirjad, ning samuti tuleks tagada tarbijate kaitse;

56. rõhutab vajadust tagada, et telekommunikatsiooniraamistikus sätestatud lõppkasutajate õigused oleksid sidusad, proportsionaalsed ja tulevikukindlad ning et need tagaksid pärast ühendatud Euroopa paketi vastuvõtmist lõppkasutajatele teenusepakkujate lihtsama vahetamise võimaluse ja lepingute läbipaistvuse; peab kiiduväärseks lisaks telekommunikatsiooniraamistiku läbivaatamisele toimuvat universaalteenuste direktiivi eesseisvat läbivaatamist, mille eesmärk on tagada, et suure kiirusega lairibaühendusele kehtestatud nõuded oleksid kooskõlas digitaalse lõhe vähendamise eesmärgiga, ning uurida hädaabiteenuse 112 kättesaadavust;
57. rõhutab, et Euroopa digitaalne ühtne turg peaks tegema igapäevaelu lõpptarbija jaoks lihtsamaks; palub seetõttu komisjonil lahendada telefonikõnede piiriülese üleandmise probleem, et tarbijad saaksid teha liikmesriikide piire ületades katkematud telefonikõnesid;
58. peab kiiduväärseks sidevõrkude, sisu ja tehnoloogia peadirektoraadi hiljuti algatatud käimasolevaid avalikke konsultatsioone Euroopa digitaalarengu tegevuskava üle, eriti ELi telekommunikatsioonieeskirjade läbivaatamise üle, internetiühenduse kiiruse ja kvaliteedi üle pärast aastat 2020 ning veebiplatvormide, pilvandmetöötluse, andmete, vahendajate vastutuse ja ühistarbimise üle, kuid nõuab tungivaltp, et komisjon tagaks kõigi nende paralleelsete algatuste vahelise kooskõla;
59. toonitab, et raadiospekter on mobiilside, traadita lairibaühenduse ja ka ringhäälingu siseturu jaoks äärmiselt tähtis ressurss, mis on ka Euroopa Liidu tulevase konkurentsivõime seisukohast ülioluline; nõuab esmajärgus keskendumist sageduse eraldamise ja tõhusa haldamise ühtlustatud ja konkurentsioõbralikule raamistikule, et vältida sageduse eraldamisel ilmnevaid viivitusi, ning nõuab samuti kõikidele turul tegutsejatele võrdsete tingimuste loomist ja Lamy raporti¹ valguses ka spektri eri sagedusalade edaspidise kasutuse pikaajalist strateegiat, sest need on vajalikud eelkõige 5G kasutuselevõtuks;
60. rõhutab, et ELi telekommunikatsioonieeskirjade, näiteks ühendatud Euroopa paketi õigeaegne rakendamine ning ühtne ja läbipaistev jõustamine kõigis liikmesriikides on äärmiselt oluline digitaalse ühtse turu väljakujundamiseks, võrguneutraalsuse põhimõtte jõulise kohaldamise tagamiseks ning rändlustasude kaotamiseks kõigi Euroopa tarbijate jaoks hiljemalt 15. juuniks 2017 (eelkõige õigeaegse ulatusliku läbivaatamise abil);
61. palub, et komisjon tagaks digitaalse ühtse turu suurema integreerimise huvides tõhusama institutsioonilise raamistiku, tugevdades BERECi osatähtsust, suutlikkust ja otsuseid, et saavutada õigusraamistiku järjepidev kohaldamine, tagada ühtse turu arengu järelevalve ning lahendada piiriüleseid vaidlusi; rõhutab sellega seoses vajadust suurendada vastavalt ka BERECi rahalisi vahendeid ja inimressursse ning tõhustada selle juhtimisstruktuuri;

3.2. 21. sajandi meediaraamistik

¹ Raport kõrgetasemelise töörühma töötulemuste kohta UHF sagedusala tulevase kasutamise küsimuses.

62. rõhutab, et audiovisuaalsel meedial on nii sotsiaalne, kultuuriline kui ka majanduslik väärtus; märgib, et vajadus Euroopa meediat reguleeriva tulevase õigusakti järgi tuleneb vajadusest tagada audiovisuaalse meedia mitmekesisus ja toetada seda ning kehtestada alaealiste, tarbijate ja isikuandmete kaitse kõrged standardid, luua õiglased konkurentsitingimused ning tagada suurem paindlikkus kvantitatiivsete ja äriliste teadaannete suhtes kehtivate eeskirjade osas;
63. rõhutab, et audiovisuaalmeedia teenuste direktiivis sätestatud päritoluriigi põhimõte on vajalik eeltingimus selleks, et pakkuda audiovisuaalset sisu ka piiriülevalt ja aidata seeläbi kujundada välja teenuste ühtset turgu; toonitab samal ajal, et see põhimõte ei takista sotsiaalsete ja kultuuriliste eesmärkide saavutamist ega välista vajadust kohandada muid ELi õigusakte peale audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi; rõhutab, et meelepärase kohtualluvuse valimise tava tõkestamiseks peaksid nende kriteeriumide hulka, mille alusel määratakse kindlaks audiovisuaalse meediateenuse päritoluriik või mille alusel seda vaidlustatakse, kuuluma nii reklaamitulu päritoluriik, teenuse keel kui ka reklaami ja sisu sihtpublik;
64. on veendunud, et audiovisuaalmeedia teenuste puhul peaksid audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi järgima kõik, kaasa arvatud audiovisuaalmeedia veebiplatvormide ja kasutajaliideste pakkujad; rõhutab, kui tähtsad on eeskirjad, mille eesmärk on parandada juriidilise sisu ja teabe leitavust, et tugevdada meediavabadust, pluralismi ja sõltumatut uurimist, tagada mittediskrimineerimise põhimõtte järgimine ja kaitsta seeläbi keelelist ja kultuurilist mitmekesisust; rõhutab, et avalikku huvi pakkuva audiovisuaalsisu leitavuse tagamiseks võivad liikmesriigid kehtestada erieeskirjad, mille eesmärk on kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse ning teabe, arvamuste ja meediakanalite paljususe säilitamine, samuti laste, noorte ja vähemuste kaitse ning üldine tarbijakaitse; nõuab meetmete võtmist selle tagamiseks, et audiovisuaalmeedia teenused oleksid kättesaadavad ka ebasoodsamas olukorras inimrühmadele; nõuab tungivalt, et komisjon ergutaks audiovisuaalmeedia sisu seaduslikku pakkumist, eelistades sõltumatuid Euroopa päritolu teoseid;
65. nõuab tungivalt, et komisjon võtaks arvesse vaatamismustrite muutumist ja uusi audiovisuaalsisule juurdepääsu võimalusi, kooskõlastaks lineaarsed ja mittelineaarsed teenused ja kehtestaks kõigile audiovisuaalteenustele üleeuroopalised miinimumnõuded, et tagada nende järjepidev kohaldamine, välja arvatud juhul, kui niisugune sisu on muu kui audiovisuaalsisu või -teenuse vältimatu koostisosa; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles arendama audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi artiklis 1 määratletud meediateenuse mõistet selliselt, et liikmesriigid säilitavad asjakohase paindlikkuse, kuid senisest rohkem arvestatakse teenuste võimalikku sotsiaal-poliitilist mõju ja selle mõju eripära, eelkõige olulisust arvamuste kujundamise ja paljususe seisukohast, samuti toimetust vastutuse küsimust;
66. palub, et komisjon ja liikmesriigid käsitleksid ühetaoliselt ja tõhusalt mis tahes audiovisuaalmeedia teenuse keelamist ELis juhtudel, kui tegemist on inimväärlikuse riivamise, viha õhutamise või rassismiga;
67. rõhutab, et audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi kohandamisega tuleks vähendada reguleerimist ja tugevdada kaas- ja eneseregulatsiooni, tasakaalustades horisontaalse ja meediavaldkondadeülese regulatiivse lähenemise abil ringhäälinguorganisatsioonide

õigusi ja kohustusi teiste turuosaliste omadega; on seisukohal, et kõigi meediavormide puhul tuleks reklaami ja programmisu lahushoidmise põhimõtte asemel eelistada reklaami ja programmisu selge äratuntavuse ning eristatavuse põhimõtet; kutsub komisjoni üles kontrollima, kuivõrd asja- ja ajakohane on avalik-õigusliku ringhäälingu suhtes riigiabi eeskirjade kohaldamist käsitleva komisjoni teatise punkti 6.7 jätkuv kohaldamine;

68. on seisukohal, et kui direktiivis 93/83/EMÜ sätestatud õiguslikku kontseptsiooni on täiendavalt hinnatud, võib see aidata parandada seadusliku veebisu ja -teenuste piiriülest kättesaadavust digitaalsel ühtsel turul, seadmata kahtluse alla lepinguvabaduse, autorite ja esitajate asjakohase tasustamise ning ainuõiguste territoriaalse iseloomu põhimõtteid;

3.3. Eesmärgipärane regulatiivne keskkond platvormide ja vahendajate jaoks

3.3.1. Veebiplatvormide roll

69. nõuab tungivalt, et komisjon uuriks, kas veebiplatvormidega seotud võimalikud probleemid saab lahendada olemasolevate õigusaktide nõuetekohase ja täieliku rakendamise ning ELi konkurentsioiguse tulemusliku jõustamisega, et tagada veebiplatvormidele võrdsed tingimused ning õiglane ja tõhus konkurents ja vältida monopolide teket; kutsub komisjoni üles jätkama veebiplatvormide suhtes innovatsiooni soodustavat poliitikat, millega hõlbustatakse turule sisenemist ja soodustatakse innovatsiooni; on seisukohal, et esmajoones tuleks tähtsustada läbipaistvust, mittediskrimineerimist, platvormide või veebiplatvormide teenuste vahetamise lihtsustamist ja seeläbi tarbijatele valikuvõimaluste andmist, juurdepääsu platvormidele ja platvormide loomist ning laienemist pärssivate tõkete kindlakstegemist ja nende kõrvaldamist;
70. märgib lisaks, et elektroonilise kaubanduse direktiivi sätteid on hiljem tõhustatud ebaausate kaubandustavade direktiivi, tarbijaõiguste direktiivi ja muude tarbijaõigustiku komponentidega ning et neid direktiive tuleb nõuetekohaselt jõustada ja need kehtivad nii veebiplatvormide kasutavate kui ka traditsioonilistel turgudel tegutsevate kauplejate suhtes; palub komisjonil teha koostööd kõigi sidusrühmade ja Euroopa Parlamendiga, et luua selged juhised tarbijaõigustiku kohaldamise kohta veebiplatvormide kasutavate kauplejate suhtes ning vajaduse korral abistada liikmesriikide tarbijakaitseametite tarbijaõiguse nõuetekohasel jõustamisel;
71. hindab kõrgelt komisjoni algatust analüüsida digitaalse ühtse turu strateegia raames veebiplatvormide osa digitaalmajanduses, sest see puudutab mitut eelseisvat seadusandlikku ettepanekut; on veendunud, et see analüüs peaks võimaldama määrata kindlaks konkreetsetes ettevõtlusvaldkondades tuvastatud ja konkreetsetel sõnastatud probleemid ja võimalikud lüngad tarbijakaitstes ning samuti teha vahet veebiteenustel ja nende pakujatel; toonitab, et kultuuriväärtustega, eelkõige audiovisuaalse meediaga seotud platvormide tuleks käsitleda kooskõlas UNESCO kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooniga;
72. palub komisjonil parlamendile 2016. aasta esimeses kvartalis asjaomaste konsultatsioonide kohta aru anda ning tagada õigusaktide eesisevate läbivaatamiste sidusus; hoiatab, et teatavate vanade ärimudelite ristsubsideerimise alaste uute

kohustuste kehtestamine võib põhjustada turumoonutusi ja takistada veebiteenuste turule sisenemist;

73. rõhutab, et vahendajate piiratud vastutus on interneti avatuse, põhiõiguste, õiguskindluse ja innovatsiooni kaitsmise seisukohast äärmiselt oluline; tõdeb sellega seoses, et elektroonilise kaubanduse direktiivi vahendajate vastutust käsitlevad sätted on tulevikukindlad ja tehnoloogiliselt neutraalsed;
74. juhib tähelepanu asjaolule, et piiratud vastutuse kasutamiseks peab infoühiskonna teenuse osutaja ebaseaduslikest tegevustest teada saades kiiresti kõrvaldama kõnealuse teabe või tõkestama sellele juurdepääsu; palub komisjonil tagada, et seda sätet rakendatakse kooskõlas põhiõiguste hartaga kõikjal ühetaoliselt, et vältida õiguskaitse erastamist ja tagada, et ebaseadusliku sisu või ebaseaduslike kaupade müügi tõkestamiseks on võetud piisavad ja mõistlikud meetmed;
75. on seisukohal, et kiiresti arenevaid turgusid ja platvormide mitmekesisust (need varieeruvad mittetulundusplatvormidest ettevõtetevahelise e-kaubanduse platvormideni ning hõlmavad eri teenuseid, sektoreid ja äärmiselt erinevaid toimijaid) silmas pidades ei ole platvormi võimalik üheselt määratleda ning kõigile kohaldatav universaalne käsitlus võib innovatsiooni tõsiselt takistada ja kahjustada Euroopa ettevõtete konkurentsivõimet ülemaailmses majanduses;
76. on arvamusel, et teatavad veebipõhised vahendajad ja veebiplatvormid saavad kultuuriteostest ja -sisust tulu, kuid seda ei pruugita alati loojatega jagada; kutsub komisjoni üles kaaluma tõenditepõhiseid võimalusi väärtuse ülekandmiseks sisult teenustele, et võimaldada autoritel, esitajatel ja õiguste omajatel saada õiglast tasu nende teoste kasutamise eest internetis, takistamata innovatsiooni;

3.3.2. Ühistarbimisega kaasnevad uued võimalused

77. peab kiiduväärseks ühistarbimisega kaasnevat konkurentsi kasvu ja tarbijate suuremaid valikuvõimalusi, samuti ressursside, oskuste ja muude varade tõhusamast kasutusest tulenevaid töökohtade loomise võimalusi, majanduskasvu, konkurentsivõimet, kaasavamad tööturgu ja ELis ringmajanduse edendamisel tehtavaid edusamme; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid toetaksid ühistarbimise edasiarendamist ning tuvastaksid sellel eesmärgil ühistarbimise kasvu takistavad kunstlikud tõkked ja asjaomased õigusaktid;
78. ergutab komisjoni analüüsima ühistarbimise raamistikus seda, kuidas leida tasakaal tarbijatele suurema mõjuvõimu andmise ja nende kaitsmise vahel, ning tagama tarbijatega seotud õigusraamistiku asjakohasuse (kui see vajab täpsustamist) ka digimaailmas, muu hulgas võimalike kuritarvituste korral, ning ärgitab komisjoni määrama kindlaks, millistel puhkudel piisab parandusmeetmetest ja millistel puhkudel on need kõige tõhusamad;
79. märgib, et meetmete kehtestamine ebaseadusliku tegevuse tõkestamiseks ning samaaegne uute tarbijakaitsemeetmete kasutuselevõtt on reputatsioonil ja usaldusel põhinevaid uusi ärimudeleid kasutavate ettevõtete huvides;
80. ärgitab komisjoni moodustama sidusrühma, mis vastutaks parimate tavade edendamise eest ühistarbimise sektoris;
81. palub liikmesriikidel tagada, et tööhõive- ja sotsiaalpoliitika toetab digitaalset

innovatsiooni, ettevõtlust, ühistarbimise kasvu ja selle potentsiaali luua paindlikumaid tööhõivevorme, kusjuures selleks tuleks tuvastada uued tööhõivevormid ja hinnata sotsiaal- ja tööhõivevaldkonna õigusaktide ajakohastamise vajadust, et olemasolevaid tööõiguse ja sotsiaalkindlustussüsteeme saaks kasutada ka digitaalses töömaailmas; toonitab, et sotsiaalkindlustus kuulub liikmesriikide pädevusse; palub komisjonil määrata kindlaks asjaomase valdkonna parimad tavad ELis ja rahvusvahelisel tasandil ning hõlbustada nende vahetamist;

3.3.3. Ebaseadusliku veebisisu vastu võitlemine

82. kutsub komisjoni üles arendama küberkuritegevuse ning internetis leiduva ebaseadusliku sisu ja materjali, sealhulgas viha õhutavate avalduste probleemide lahendamiseks poliitikameetmeid ja õigusraamistikku, mis oleksid täielikult kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõiguste, eriti sõna- ja teabevabadusega, ning samuti ELi või liikmesriikide kehtivate õigusaktide, vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtete, nõuetekohase kohtumenetluse nõude ning õigusriigi põhimõttega; on seisukohal, et selle eesmärgi saavutamiseks tuleb:
- anda Euroopa ja liikmesriikide politsei- ja õiguskaitseasutustele asjakohased ja tõhusad õiguskaitsevahendid;
 - esitada selged suunised selle kohta, kuidas lahendada ebaseadusliku veebisisu, sealhulgas viha õhutavate avalduste probleem;
 - toetada vastavalt kehtivatele ELi õigusaktidele avaliku ja erasektori partnerlust ning avaliku ja erasektori asutuste vahelist dialoogi;
 - täpsustada vahendajate ja veebipõhiste platvormide rolli kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga;
 - tagada, et Europoli internetisisust teavitamise üksuse (EU IRU) loomisel tuginetakse selle tegevuseks asjakohasele õiguslikule alusele;
 - võtta erimeetmeid internetis laste seksuaalse ärakasutamise vastu võitlemiseks ja kõikide sidusrühmade tulemuslikuks koostööks, et tagada laste õigused ja kaitse internetis ning ergutada algatusi, mis püüavad internetti laste jaoks turvalisemaks muuta; ning
 - teha hariduse edendamisel ja teadlikkuse suurendamise kampaaniates koostööd asjaomaste sidusrühmadega;
83. väljendab heameelt komisjoni tegevuskava üle intellektuaalomandi õiguste tagamise ajakohastamiseks veebis, pidades silmas kommertstasandil toimuvaid rikkumisi; on seisukohal, et direktiivi 2004/48/EÜ kohane autoriõiguse jõustamine on äärmiselt oluline ning autoriõigus ja sellega kaasnevad õigused on ainult nii tõhusad kui nende kaitsmiseks kehtestatud jõustamismeetmed;
84. toonitab, et ELis leiab aset arvestataval hulgal intellektuaalomandi õiguste rikkumisi; rõhutab intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumiste Euroopa vaatluskeskuse rolli usaldusväärsete andmete ja objektiivse analüüsi koostamisel selle kohta, milline on rikkumiste mõju majandustegevuses osalejatele; nõuab tõhusat, jätkusuutlikku, proportsionaalset ja kaasajastatud lähenemist intellektuaalomandi õiguste tagamisele, rakendamisele ja kaitsmisele veebis, eelkõige kommertstasandil toimuvate rikkumiste osas;

85. märgib, et mõnel juhul võivad autoriõiguste rikkumise põhjuseks olla probleemid seaduslikult kättesaadava soovitud sisu leidmisega; nõuab seepärast suurema hulga kasutajasõbralike seaduslike pakkumiste väljatöötamist ja avalikku propageerimist;
86. väljendab heameelt nn rahavoost lähtuva („follow the money”) käsituse üle ning ergutab tarneahelas osalejaid võtma kooskõlastatud ja proportsionaalseid meetmeid, et võidelda intellektuaalomandi õiguste rikkumiste vastu kommertstasandil, tuginedes vabatahtlike lepingute tavale; rõhutab, et komisjon peaks koos liikmesriikidega edendama tarneahelas teadlikkust ja hoolsust ning ergutama teabe- ja parimate tavade vahetust ja tõhustama avaliku ja erasektori koostööd; kordab, et kõik meetmed peaksid olema põhjendatud, kooskõlastatud ja proportsionaalsed ning hõlmama kahju kannatanud osapoolte jaoks tõhusate kasutajasõbralike õiguskaitsevahendite kasutamise võimalust; peab vajalikuks suurendada tarbijate teadlikkust autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste rikkumise tagajärgedest;

3.4. Digitaalvõrkude, -sektorite, -teenuste ja -taristu ning isikuandmete töötlemise usaldusväarsuse ja turvalisuse suurendamine

87. on seisukohal, et digiteenuste, andmepõhise tehnoloogia, IT- ja maksesüsteemide, elutähtsa taristu ja veebivõrgustike usaldusväarsuse ja turvalisuse tagamiseks on vaja rohkem ressursse ning suuremat koostööd Euroopa küberjulgeolekutööstuse, avaliku sektori ja erasektori vahel, muu hulgas eelkõige teaduskoostööd (sh programm „Horisont 2020”) ning avaliku ja erasektori partnerlusi; toetab liikmesriikide selle valdkonna parimate tavade vahetamist avaliku ja erasektori partnerluses;
88. nõuab jõupingutuste tegemist selleks, et suurendada vastupanuvõimet küberrünnakutele ning anda eelkõige ENISA-le suurem osatähtsus, samuti selleks, et suurendada kasutajate ja eelkõige VKEde riskiteadlikkust ja teadmisi elementaarsetest turvameetmetest, eesmärgiga tagada ettevõtetes minimaalne turvalisuse tase (näiteks andmete, teabevahetuse ja tarkvarauuenduste otspunktkrüpteerimine) ja ergutada lähenemisviisi, kus turvalisuse peale mõeldakse juba loomeprotsessist peale;
89. on seisukohal, et tarkvaratootjad peaksid tutvustama kasutajatele paremini avatud lähtekoodiga tarkvara turvaelementide eeliseid ning turvalisusküsimustega seotud tarkvarauuendusi; palub komisjonil uurida kogu ELi hõlmava kooskõlastatud programmi loomist turvalünkadest teadaandmiseks, sh teadaolevate tarkvaralünkade kõrvaldamiseks, et võidelda tarkvara nõrkade lülide ja turvalünkade kuritarvitamise vastu ja vältida isikuandmete lekkimist;
90. on veendunud, et ELi küberjulgeoleku kooskõlastatud käsituse väljatöötamiseks on kiiresti vaja vastu võtta sihipärane küberjulgeoleku direktiiv; on seisukohal, et tööstuse edasiseks digiteerimiseks on äärmiselt oluline teha liikmesriikide ning ELi asjakohaste institutsioonide ja organite vahel rohkem koostööd ja vahetada parimaid tavasid, tagades samal ajal ELi põhiõiguste kaitse ja eeskätt andmekaitse;
91. rõhutab asjaolu, et üha sagenevad võrkude vastu suunatud rünnakud ja küberkuritegevuse juhtumid nõuavad ELi ja liikmesriikide ühist reageerimist, et tagada kõrgetasemeline võrgu- ja infoturve; on veendunud, et veebiturvalisuse tagamine hõlmab võrkude ja elutähtsa taristu kaitset, tagamist, et õiguskaitseasutustel on piisav suutlikkus võidelda kuritegevuse, sealhulgas terrorismi ja vägivaldse radikaliseerumisega ning laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamisega

internetis, ning veebis ja väljaspool veebi toimuva kuritegevuse vastase võitluse jaoks hädavajalike andmete kasutamist; rõhutab, et selliselt määratletud turvalisus ning põhiõiguste kaitse küberruumis on tähtsad selleks, et suurendada usaldust digiteenuste vastu, ning seega on need vajalikud ka konkurentsivõimelise digitaalse ühtse turu loomiseks;

92. tuletab meelde, et sellised vahendid nagu krüpteerimine on kodanike ja ettevõtjate jaoks olulised, et tagada eraelu puutumatus ja vähemalt elementaarne teabevahetuse turvalisus; taunib tõsiasi, et neid vahendeid saab kasutada ka kuritegelikel eesmärkidel;
93. peab kiiduväärseks Europoli küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskust, mis aitab küberrünnakutele kiiremini reageerida; nõuab seadusandliku ettepaneku esitamist küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskuse mandaadi tugevdamiseks ning nõuab 12. augusti 2013. aasta direktiivi 2013/40/EL (milles käsitletakse infosüsteemide vastu suunatud ründeid) kiiret ülevõtmist;
94. märgib, et massilise elektroonilise jälgimise ilmnemise tõttu tekkis vajadus võita tagasi kodanike usk eraelu puutumatusesse, turvalisusesse ja digiteenuste usaldusväärsusesse, ning rõhutab sellega seoses vajadust järgida isikuandmete töötlemisel (nii äri- kui ka õiguskaitses eesmärgil) rangelt kehtivaid andmekaitse seadusi ja austada põhiõigusi; tuletab sellega seoses meelde selliste olemasolevate vahendite tähtsust nagu vastastikuse õigusabi lepingud, milles austatakse õigusriigi põhimõtet ning millega vähendatakse välisriikide territooriumil säilitatavatele andmetele õigusvastaselt juurdepääsemise ohtu;
95. kordab, et elektroonilist kaubandust käsitleva direktiivi 2000/31/EÜ artikli 15 lõike 1 kohaselt ei kehtesta liikmesriigid teabe edastamis-, säilitamis- ja veebimajutusteenuste osutajatele üldist kohustust jälgida teavet, mida nad edastavad või talletavad, ega üldist kohustust otsida ebaseaduslikku tegevust näitavaid fakte ja asjaolusid; tuletab eeskätt meelde, et Euroopa Liidu Kohus lükkas oma otsustes kohtuasjades C-360/10 ja C-70/10 tagasi meetmed, mis võimaldavad aktiivselt jälgida peaaegu kõiki asjaomaste teenuste kasutajaid (üks kohtuasi puudutas internetiteenuse osutajaid ja teine sotsiaalvõrgustikke), ja täpsustas, et välistada tuleks kõik ettekirjutused, milles nõutakse veebimajutusteenuse osutajalt üldist järelevalvet;

4. DIGITAALMAJANDUSE KASVUPOTENTSIAALI MAKSIMEERIMINE

96. on veendunud, et kuna Euroopa tööstus on keskse tähtsusega ja digitaalmajandus kasvab ülejäänud majandusest tunduvalt kiiremini, on tööstuse digiteerimine Euroopa majanduse konkurentsivõime ja energiasüsteemi ülemineku seisukohast äärmiselt oluline, ent see osutub edukaks üksnes siis, kui Euroopa ettevõtted mõistavad selle osatähtsust tulemuslikkuse tõstmisel ja seni kasutamata potentsiaali realiseerimisel, pidades silmas, et integreeritumad ja ühendatumad väärtusahelad reageerivad tarbijate nõudlusele kiiremini ja paindlikumalt;
97. palub komisjonil töötada viivitamatult välja digitaalse ülemineku kava, mis hõlmaks õigusaktide ajakohastamist ning asjaomaste instrumentide kasutamist teadus- ja arendustegevusse ja taristusse investeerimiseks, et toetada tööstuse digiteerimist kõikides sektorites (näiteks tootmis-, energeetika-, transpordi- ja jaemüügisektoris), ergutades digitehnoloogia kasutuselevõttu ning läbivühen datavust väärtusahelates, samuti innovaatilisi teenuseid ja ärimudeleid;

98. on seisukohal, et õigusraamistik peaks võimaldama tööstusharudel nende muudatustega kohaneda ja neid ette aimata, sest see aitab kaasa töökohtade loomisele, majanduskasvule ja piirkondlikule lähenemisele;
99. nõuab lisaks erilist keskendumist VKEdele, sh eelkõige Euroopa väikeettevõtetusalgatuse „Small Business Act” võimalikku läbivaatamist, sest VKEde digitaalne üleminek on majanduse konkurentsivõime ja töökohtade loomise seisukohast hädavajalik ning samuti on see ülioluline koostöö tihendamiseks juba väljakujunenud ettevõtete ja idufirmade vahel, mis võib aidata välja kujundada jätkusuutlikumat ja konkurentsivõimelisemat tööstusmudelit ja võimaldada tekkida ülemaailmsel liidritel;
100. kordab, kui olulised on Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemid (eeskätt Galileo ja Egnos) digitaalse ühtse turu arendamisel suurandmete ja asjade interneti rakenduste andmete positsioneerimise ja ajatempliga varustamise seisukohast;

4.1. Andmemajanduse loomine

101. leiab, et andmepõhine majandus on majanduskasvu oluline eeldus; toonitab, et uued IKT-tehnoloogiad, nagu suurandmed, pilvandmetöötlus, asjade internet, 3D-printimine jms, loovad majanduse ja ühiskonna jaoks uusi võimalusi, eriti siis, kui neid lõimitakse muude sektoritega, nagu energeetika, transport, logistika, finantsteenused, haridus, jaemüük, tootmine, teadustöö, tervishoid ja hädaabiteenused, ja kui avalik sektor kasutab neid arukate linnade väljakujundamiseks, ressursside paremaks majandamiseks ja keskkonna paremaks kaitseks; juhib eelkõige tähelepanu võimalustele, mis kaasnevad energeetikasektori digiteerimisega, kus nutiarvestid, arukad võrgud ja andmekeskused võimaldavad toota energiat tõhusamalt ja paindlikumalt; toonitab avaliku ja erasektori partnerluste tähtsust ning peab kiiduväärseks komisjoni sellealaseid algatusi;
102. palub komisjonil uurida võimalust muuta kõik vähemalt poole summa ulatuses avalikest vahenditest rahastatud teadusuuringud digitaalsel kujul tasuta kättesaadavaks mõistliku aja jooksul, mis ei ohustaks projektist saadavat majanduslikku ja sotsiaalset kasu, sealhulgas asjaomase valdkonna kirjastuste tööhõivet;
103. palub komisjonil viia 2016. aasta märtsiks läbi suurandmete ulatuslik ja läbipaistev läbivaatamine, kaasates kõik asjakohased eksperdid, sh teadlased, kodanikuühiskonna ning avaliku ja erasektori, eesmärgiga prognoosida suurandmete tehnoloogia ja arvutitaristu tulevase vajadusi, eelkõige Euroopa superarvutite osas, sh paremaid tingimusi sektori kasvuks ja innovatsiooniks nii mitteregulatiivse raamistiku kui ka kehtiva õigusraamistiku alusel, ning maksimeerida võimalusi ja tegeleda potentsiaalsete ohtude ja probleemidega, et saavutada usaldus andmete juurdepääsetavuse, turvalisuse ja andmekaitse vastu;
104. nõuab tulevikukindla ja tehnoloogiliselt neutraalse Euroopa lähenemisviisi väljatöötamist ja ühtse turu suuremat integreerimist asjade interneti ja interneti tööstusrakenduste suhtes, kehtestades standardeid läbipaistvalt ning võttes kasutusele koostalitlusvõimestrateegia, ning peab vajalikuks nende tehnoloogiate usaldusväärsuse suurendamist, rõhutades juba loomisetapis ja alati turvalisust, läbipaistvust ning eraelu puutumatust; peab kiiduväärseks andmete vaba liikumise algatust, mis peaks pärast põhjalikku hindamist täpsustama andmete kasutamise, juurdepääsu ja omandiõiguse eeskirju, võttes arvesse muret andmete lokaliseerimise nõuete mõju pärast ühtse turu toimimisele, ning hõlbustama andmeteenuste pakkujate vahetamist, et vältida

sunniviisilist seotust ja turumoonutusi;

Internet

105. on veendunud, et avaliku sektori haldusasutustel peaks olema vaikimisi juurdepääs riiklikele avatud andmetele; nõuab tungivalt edusammude tegemist teabe avatud andmetena esitamise ulatuse ja tempo küsimuses, kättesaadavaks tehtavate andmekogumite kindlaksmääramisel ning avatud andmete avatud vormis taaskasutamise edendamisel, sest need on väga olulised innovaatiliste teenuste arendamise jaoks, sh piiriüleste lahenduste, läbipaistvuse ning majandusliku ja ühiskondliku kasu seisukohast;
106. võtab teadmiseks ELi tarbijate üha kasvava mure seoses isikuandmete kasutamise ja kaitsega veebiteenuste pakkujate poolt, mis on ülioluline element tarbijate usalduse kasvatamiseks digitaalse majanduse vastu; rõhutab, kui olulist osa täidavad aktiivsed tarbijad konkurentsi toetamisel; rõhutab seetõttu, kui oluline on tarbijate parem teavitamine nende isikuandmete kasutamisest (eelkõige juhtudel, kus teenust osutatakse andmete eest) ning õigustest andmete ülekantavusele; nõuab tungivalt, et komisjon täpsustaks andmete kontrollimise ja ülekantavuse eeskirju, lähtudes põhimõttest, et kodanikud peaksid saama ise oma andmeid hallata;
107. on veendunud, et andmekaitsealaste õigusaktide järgimine ning tõhusad eraelu puutumatust ja turvalisust tagavad kaitsemeetmed (kooskõlas isikuandmete kaitse üldmäärusega), sealhulgas erisätted laste kui haavatavate tarbijate jaoks, on väga tähtsad selleks, et suurendada kodanike ja tarbijate usaldust andmepõhise majanduse vastu; rõhutab vajadust suurendada tarbijate teadlikkust andmete tähtsusest ja andmete jagamise tähendusest seoses nende põhiõigustega üldises majanduskontekstis, ning toonitab vajadust näha ette eeskirjad andmete omandiõiguse kohta ja kodanike kontrolli kohta oma isikuandmete üle; rõhutab, kui tähtis on individualiseerida teenuseid ja tooteid, mis töötatakse välja kooskõlas andmekaitseõuetega; nõuab eraelu puutumatuse kaitse edendamist alati ja juba toote loomisetapist alates, kusjuures sellel võiks olla positiivne mõju ka innovatsioonile ja majanduskasvule; rõhutab, et igasuguse andmete töötlemise puhul peab olema tagatud mittediskrimineeriv käsitlusviis; rõhutab, kui tähtis on riskipõhine käsitlus, mis aitab vältida tarbetut halduskoormust ja tagab õiguskindluse (eriti VKEde ja idufirmade jaoks), ning samuti demokraatlik järelevalve ja avaliku sektori asutuste teostatav pidev kontroll; rõhutab, et isikuandmed vajavad erilist kaitset, ning tunnistab, et täiendavate kaitsemeetmete võtmine, nagu pseudonüümide kasutamine või andmete anonüümseks muutmine, võib aidata tugevdada kaitset olukordades, kus isikuandmeid kasutatakse suurandmete rakendustes ja veebipõhiste teenuste osutajate poolt;
108. märgib, et komisjonis läbi viidud andmebaaside direktiivi hindamise kohaselt takistab nimetatud direktiiv Euroopa andmepõhise majanduse arengut; kutsub komisjoni üles uurima poliitilisi võimalusi direktiivi 96/9/EÜ kehtetuks tunnistamiseks;

4.2. Konkurentsivõime suurendamine koostalitlusvõime ja standardimise kaudu

109. on seisukohal, et Euroopa digitaalne strateegia peaks hõlmama Euroopa IKT standardimise kava ja koostalitlusvõime raamistikku, sh komisjoni poolt Euroopa standardiorganisatsioonidele antud volituste läbivaatamist, et luua mastaabisäästu ja

kokkuhoidu ning parandada Euroopa ettevõtete konkurentsivõimet, samuti suurendada vabatahtlike, turupõhiste, ülemaailmsete ja VKEdes lihtsasti rakendatavate standardite kiirema, avatud ja konkurentsivõimelise kehtestamise abil kaupade ja teenuste valdkondadevahelist ja piiriülest koostalitlusvõimet; ergutab komisjoni tagama, et standardimisse kaasatakse kõik asjakohased sidusrühmad ja et seejuures kasutatakse parimat võimalikku tehnoloogiat ning välditakse monopolide või suletud väärtusahelate teket, eriti VKEde ja idufirmade jaoks, ning palub komisjonil edendada Euroopa standardeid aktiivselt ka rahvusvahelisel tasandil, pidades silmas IKT standardimisalgatuste ülemaailmset iseloomu;

110. nõuab tungivalt, et komisjon ja nõukogu suurendaksid koostalitlusvõime tõstmise eesmärgil vabavara ja avatud lähtekoodiga tarkvara osakaalu ning lahenduste taaskasutamist avaliku sektori haldusasutustes ja nende vahel;
111. märgib, et komisjon konsulteerib praegu asjaomaste sidusrühmadega, et luua sõidukisise koostalitlusvõimeline, standarditud, turvaline ja avatud juurdepääsuga platvorm võimalikele tulevastele rakendustele ja teenustele, nagu parlament sõidukisise eCall-süsteemi määruses nõudis; kutsub komisjoni üles tagama, et see platvorm ei piiraks innovatsiooni, vaba konkurentsi ega tarbijate valikut;
112. palub transpordisektori kiiret innovatsiooni arvesse võttes, et komisjon töötaks välja transpordisektori kooskõlastatud ühenduvusstrateegia ning looks eelkõige ühendatud sõidukite jaoks õigusraamistiku, et tagada koostalitlusvõime eri teenuste (sh kaugdiagnostika- ja kaughooldusteenustega) ja rakendustega, et kindlustada õiglane konkurents ning pakkuda nõudlusele vastates küberjulgeoleku- ja andmekaitsealastele vastavaid tooteid ja tagada samal ajal ka reisijate füüsiline ohutus; on veendunud, et ühendatud sõidukite ja ühendatud sõidukite taristu arendamine kogu Euroopas ühtsete standardite alusel eeldab partnerlust telekommunikatsiooni- ja autotööstuse vahel;

4.3. Kaasav e-ühiskond

113. märgib, et internet ja IKT on naiste ja tütarlaste emantsipatsiooni seisukohast äärmiselt tähtsad; võtab teadmiseks, et naiste osalemine ELi digisektoris suurendab Euroopa SKPd; tunnistas naissoost innovaatorite ja ettevõtjate arvestatavat potentsiaali ning nende potentsiaalselt tähtsat rolli digitehnoloogiale üleminekul; toonitab vajadust kaotada soolised stereotüübid ning pooldab ja toetab täielikult naiste digitaaltegevuskultuuri, samuti nende lõimimist infoühiskonda ja nende osalemist selles;
114. tunnistas, et digitaalsel ühtsel turul on võimalik tagada kõikide kodanike, sh erivajadustega isikute, eakate, vähemusrühmade esindajate ja muude haavatavatesse inimrühmadesse kuuluvate isikute juurdepääs digitaalmajanduse kõigile aspektidele, sh autoriõiguse ja sellega kaasnevate õigustega kaitstud toodetele ja teenustele, ja nende kaasamine, eelkõige kaasava e-ühiskonna väljatöötamise ning kõikide e-valitsuse ja e-halduse programmide täieliku juurdepääsetavuse tagamise kaudu; peab äärmiselt murettekitavaks, et Marrakechi lepingu ratifitseerimise osas ei ole tehtud mingeid edusamme, ning nõuab tungivalt selle võimalikult kiiret ratifitseerimist; toonitab sellega seoses, et äärmiselt oluline on võtta kiiresti vastu direktiiv avaliku sektori asutuste veebisaitide juurdepääsetavuse kohta;

4.3.1. Digitaaluskused ja -teadmised

115. juhib tähelepanu asjaolule, et oskuste pakkumise ja nõudluse vaheline ebakõla tekitab digitaalmajanduse arendamise, töökohtade loomise ja liidu konkurentsivõime jaoks probleeme, ning kutsub komisjoni üles töötama selle probleemiga tegelemiseks kiiresti välja oskuste strateegia; kutsub komisjoni üles kasutama noorte tööhõive algatuse vahendeid nende rohujuure tasandi ühenduste (grassroots movements) toetamiseks, kes vahendavad digitaaluskusi väheste võimalustega noortele; kutsub liikmesriike üles pakkuma toetust ruumide kasutusloa andmisega;
116. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama kõigi ELi kodanike ja eriti haavatavas olukorras inimrühmade seas meediapädevust ja internetioskust, korraldades selleks algatusi ja koordineerides tegevust ja investeringuid ning luues meediapädevuse õpetamise Euroopa võrgud; rõhutab, et meedia iseseisva ja kriitilise kasutamise võime ning info üleküllusega toimetulemise oskus on pidevalt muutuvad ja kõigilt põlvkondadelt elukestvat õpet eeldavad elemendid, mille eesmärk on võimaldada kõikidel põlvkondadel info üleküllusega asjakohasel ja iseseisval viisil toime tulla; juhib tähelepanu asjaolule, et kuna töökohtade ja oskuste profiilid muutuvad järjest keerulisemaks, tähendab see eelkõige info- ja kommunikatsioonitehnoloogia alaste oskustega seotud uute nõudmiste esitamist koolitusele, samuti täiendusharidusele ja elukestvale õppele;
117. ergutab liikmesriike lisama koolide õppekavadesse digioskuste omandamise ja parandama vajalikku tehnilist varustust, samuti edendama ülikoolide ja tehnikakõrgkoolide vahelist koostööd ühiste, ECTS-süsteemis tunnustatud e-õppe õppekavade väljatöötamiseks; rõhutab, et haridus- ja koolitusprogrammid peavad arendama kriitilisel mõtlemisel põhinevat lähenemist uue meedia, digi- ja infoseadmete ning -liideste kasutamisele ning nende põhjalikule mõistmisele, et inimesed oleksid nende uute tehnoloogiate aktiivsed, mitte lihtsalt lõppkasutajad; toonitab, kui oluline on õpetada õpetajatele nõuetekohaselt digitaalsete oskusi ja seda, kuidas neid oskusi tõhusalt õpilastele edasi anda, samuti digitaalsetel mängudel põhineva õppimise kasulikkust ning kõnealuste oskuste kasutamist üldise õppeprotsessi toetamiseks (matemaatika, IT, loodusteaduste ja tehnoloogia huvitavamaks muutmise kaudu); kutsub komisjoni ja liikmesriike üles laiendama uuringuid, mis käsitlevad digitaalmeedia mõju kognitiivsetele võimetele;
118. märgib, et selleks, et töötajate ja eelkõige madalama kvalifikatsiooniga töötajate oskused vastaksid digitaalmajanduse nõudmistele, tuleb kutseõppesse ja elukestvasse õppesse teha avaliku ja erasektori investeringuid ning leida ka uusi rahastamisvõimalusi; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama koos erasektoriga ühiselt välja lihtsalt juurdepääsetavad, standardsed ja sertifitseeritud veebikoolitused ning innovaatilised ja kättesaadavad digitaaluskuste alased koolitusprogrammid, milles osalejad omandaksid elementaarsed digitaaluskused; ärgitab liikmesriike muutma need veebikursused noortegarantii lahutamatuks osaks; soovib komisjonil ja liikmesriikidel luua digitaalsete oskuste ja kvalifikatsiooni vastastikuse tunnustamise alusena Euroopa sertifitseerimis- või hindamissüsteem, võttes eeskujuks Euroopa keeleõppe ja -õpetamise raamdokumendi; rõhutab, et sisu piiriülene kättesaadavus on Euroopa kultuurilisele mitmekesisusele ja mitmekeelsusele kasulik;
119. tunneb heameelt digitaalvaldkonna töökohtade edendamise suure üleeuroopalise

koalitsiooni loomise üle, ergutab ettevõtjaid sellega ühinema ning nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid soodustaksid VKEde aktiivset osalemist; peab kiiduväärseks, et komisjon kaalub võimalust luua sertifitseeritud ja andmekaitsealaste õigusaktidega kooskõlastatud pilvtehnoloogia ning teksti- ja andmehankimise kaudu avaliku sektori jaoks uued teabesalvestussüsteemid; on seisukohal, et sellise tehnoloogia kasutamine eeldab raamatukogunduse, arhiivinduse ja dokumentide käsitlemise kutsealadel eriväljaõpet; teeb ettepaneku, et hariduses ja koolituses ning avaliku sektori uurimisasutustes õpetataks ja kohaldataks ning riigihankemenetlustes edendataks riigi- ja keelepiire ületavaid digitaalseid koostöö- ja teabevahetusvorme, kasutades ja arendades sellel eesmärgil Creative Commonsi litsentse; märgib duaalse hariduse olulist osatähtsust;

120. märgib, et kutseharidusse ja elukestvasse õppesse on vaja teha avaliku ja erasektori investeeringuid, et tagada, et ELi töäjõud, sealhulgas mittestandardsetes töösuhetes töötav digivaldkonna töäjõud omandab digitaalajanduse jaoks õiged oskused; märgib, et mõni liikmesriik on kehtestanud õigused, millega nähakse töötajatele ette minimaalne tasustatud õppepuhkus, et parandada töötajate juurdepääsu haridusele ja koolitusele;

4.3.2. E-valitsus

121. on veendunud, et e-halduse arendamine on innovatsiooni prioriteet, sest see edendab kõiki majandussektoreid, suurendab tõhusust, koostalitlusvõimet ja läbipaistvust, vähendab kulusid ja halduskoormust, võimaldab parandada avaliku sektori haldusasutuste koostööd ning tagab kõikidele kodanikele ja ettevõtetele digitaalsete sotsiaalsete uuendustega kaasnevate võimaluste tõttu paremad, kasutajasõbralikumad ja individualiseeritud teenused; nõuab tungivalt, et komisjon näitaks e-valitsuse küsimuses eeskjuju ning töötaks koos liikmesriikidega välja ulatusliku ja tervikliku e-valitsuse tegevuskava; on veendunud, et see tegevuskava peaks tuginema kasutajate vajadustele ja parimatel tavadele ja hõlmama edusammude mõõtmise kriteeriume – tegemist peaks olema etapiviisilise sektoripõhise käsitusega, milles avaliku sektori haldusasutused järgivad põhimõtet „ainult üks kord” (mille kohaselt ei tohiks kodanikelt ja ettevõtjalt küsida teavet, mis nad on avaliku sektori asutusele juba esitanud), kuid tagavad samal ajal kodanike eraelu puutumatus ja kõrgetasemelise andmekaitse vastavalt ELi andmekaitse reformipaketi nõuetele ja põhimõtetele ning täielikus kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga, kusjuures tagada tuleb ka nende algatuste kõrgetasemeline turvalisus; on seisukohal, et see peaks samuti tagama põhjalikult krüpteeritud e-ID ja e-allkirja täieliku piiriülese kasutuselevõtu, eelkõige e-identimist ja e-tehingute jaoks vajalikke usaldusteenuseid siseturul käsitleva määruse kiire rakendamise ning avalike teenuste suurema veebipõhise kättesaadavuse kaudu; rõhutab, kui oluline on kodanike ja ettevõtjate jaoks juurdepääs omavahel ühendatud äriregistritele;
122. nõuab laiaulatusliku, ühtse ja täielikult juurdepääsetava digivärava väljatöötamist, võttes eeskjukuks olemasolevad algatused ja võrgustikud, et luua kogu ELi ettevõtjatele ühtne ja täielik digitaalne keskkond, mis toimiks terves ELis ja hõlmaks kõike alates äriühingu asutamisest veebis kuni domeeninimede, vastavusteabe vahetamise, e-arvete tunnustamise, maksudeklaratsioonide esitamise, lihtsustatud veebipõhise käibemaksuskeemi, toote vastavuse veebipõhise teabe, töötajate töölevõtmise ja lähetamise, tarbijaõiguste, tarbijate ja ettevõtjate võrgustikele juurdepääsu, teavitamismenetluste ning vaidluste lahendamise mehhanismideni;

123. kutsub lisaks komisjoni ja liikmesriike üles tagama teenuste direktiivis ette nähtud ühtse kontaktpunkti süsteemi täieliku rakendamise ning võtma kõik vajalikud meetmed ühtsete kontaktpunktide tõhusa toimimise tagamiseks ning nende potentsiaali täielikuks ärakasutamiseks;
124. peab murettekitavaks, et teadlaste ja ülikoolide pilvandmetöötlastaristu on killustatud; palub komisjonil luua koostöös kõigi asjaomaste sidusrühmadega tegevuskava Euroopa avatud teaduspilve loomiseks enne 2016. aasta lõppu, et lõimida sujuvalt kõikide teadusvaldkondade kõik olemasolevad võrgustikud, andmehaldussüsteemid, kõrgjõudlusega andmetöötlussüsteemid ja e-taristu teenused ning seda ühise poliitika, ühiste standardite ja ühiste investeeringute raamistikus; on veendunud, et see peaks soodustama sellise pilvandmetööluse arendamist, mis ei piirdu teadusotstarbega, samuti innovatsioonikeskuste paremat ühendamist, idufirmade ökosüsteeme ning ülikoolide ja tööstusettevõtjate vahelise koostöö parandamist tehnoloogia kommertskasutuse valdkonnas (kooskõlas asjaomaste konfidentsiaalsuseeskirjadega), samuti rahvusvahelise koordineerimise ja koostöö hõlbustamist kõnealuses valdkonnas;
125. palub, et komisjon ja liikmesriigid pühenduksid avatud teaduse, avatud innovatsiooni, avatud andmete ja teadmussiirde terviklikku käsitust järgides taas rohkem strateegia „Euroopa 2020” teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud eesmärkidele, mis on konkurentsivõimelise digitaalse ühtse turu, majanduskasvu ja töökohtade loomise olulised komponendid; on seisukohal, et see peaks hõlmama teadusuuringute eesmärgil toimuva teksti ja andmete hankimise õigusraamistiku läbivaatamist, vabavara ja avatud lähtekoodiga tarkvara suuremat kasutamist, eelkõige haridusasutustes ja avaliku sektori haldusasutustes, ning VKEde ja idufirmade juurdepääsu lihtsustamist programmi „Horisont 2020” rahastamisele, mis on kohandatud IKT-sektori lühikestele innovatsioonitsüklitele; rõhutab sellega seoses kõikide asjaomaste algatuste tähtsust alates avaliku ja erasektori partnerlustest ja innovatsiooniklastritest ning lõpetades Euroopa tehnoloogia- ja teadusparkidega, eelkõige tööstuslikult vähem arenenud Euroopa piirkondades, ning peab oluliseks idufirmadele mõeldud katalüsaatorprogramme ja ühiseid tehnoloogiaplatforme, samuti võimalust saada FRAND litsentsitingimuste kohaseid litsentse standardi jaoks oluliste patentide jaoks (ELi konkurentsioiguse piires raamistikus), et säilitada teadus- ja arendustegevusele ja standardimiseks mõeldud stiimulid ning toetada innovatsiooni;
126. nõuab tungivalt, et komisjon keskenduks e-hanke sätete ja Euroopa ühtse hankedokumendi rakendamisele, et suurendada üleüldist majanduslikku kasu ja lihtsustada ELi turule pääsemist ettevõtjate jaoks, kes täidavad kõiki valiku-, menetlusest kõrvalejätmise ja pakkumuste hindamise kriteeriume; toonitab, et hankeasutusel on kooskõlas kehtiva õigusega kohustus avaldada selleks, et parandada innovaatiliste ettevõtete ja VKEde pääsu hanketurule, peamised põhjused, miks ta otsustas lepingut osadeks mitte jagada;

4.4. Rahvusvaheline mõõde

127. rõhutab, kui oluline on täielikult sõltumatu internetihaldusstruktuur, et internet toimiks ka edaspidi läbipaistva ja kaasava mitut sidusrühma hõlmava haldusmudelina, mille aluseks on põhimõte, et internet on ainulaadne, avatud, vaba ja stabiilne platvorm; peab hädavajalikuks ICANNi (interneti nimede ja numbrite määramise korporatsioon) juhtimises tehtavate muudatuste viibimise ärakasutamist nimetatud otstarbel; on kindlalt

veendunud, et kõigis asjaomastes ELi poliitikavaldkondades tuleb arvestada interneti ülemaailmset mõõdet, ning palub Euroopa välisteenistusel kasutada digiteerimise pakutavad võimalused sidusa välispoliitika väljakujundamiseks täielikult ära, et tagada ELi esindatus interneti haldamise platvormides ning suurem aktiivsus ülemaailmsel foorumitel, eelkõige seoses standardite kehtestamise, andmevoogude, 5G kasutuselevõtu ettevalmistamise ja küberjulgeolekuga;

128. tunnistab andmemajanduse ülemaailmset mõõdet; tuletab meelde, et digitaalse ühtse turu loomine sõltub andmete vabast liikumisest Euroopa Liidus ja väljaspool seda; nõuab seetõttu, et EL ja liikmesriigid võtaksid digitaalse ühtse turu strateegia raames kolmandate riikidega koostööd tehes koos kolmandate riikidega meetmeid selleks, et tagada andmekaitse kõrged standardid ja andmete turvaline rahvusvaheline edastamine kooskõlas isikuandmete kaitse üldmääruse ja ELi väljakujunenud kohtupraktikaga;
129. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Komisjon võttis 6. mail 2015. aastal vastu teatise „Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia”, mis hõlmab 16 algatust, mis viiakse ellu 2016. aasta lõpuks. Digitaalse ühtse turu võrdlemisel ühtse turuga mõistsid ELi seadusandjad, kui suur on ELi ettevõtjate ja ettevõtete arengupotentsiaal ja ELi tööturu võimalus taastuda täielikult majanduskriisi ja selle tõttu võetud meetmete järelmõjudest. Uuendused digitaalvaldkonnas muudavad inimeste suhtlemis-, jagamis-, tarbimis- ja isegi käitumisviise ning loovad seega uusi võimalusi nii ettevõtjatele kui ka kasutajatele. Digitehnoloogiate ulatuslikum kasutamine võib parandada teabe ja kultuuri kättesaadavust kodanikele, parandada nende töövõimalusi ja tagada neile suurema tootevaliku. See võib aidata ajakohastada ja parandada ka ELi ja tema liikmesriikide juhtimist ja haldamist. Majanduse dünaamika edendamine on vajalik innovatsiooni ja innovaatiliste ettevõtete arenguks; seetõttu peaks see olema Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide tähelepanu keskmes. Rohkem on vaja teha ka ettevõtluskultuuri, sealhulgas innovaatiliste ärimudelite edendamiseks ja paljude edukate innovatsioonikeskuste paremaks ühendamiseks Euroopas.

Digitaalse ühtse turu strateegia koosneb kolmest osast: 1) juurdepääs, st tarbijate ja ettevõtjate parem juurdepääs digitaalsetele kaupadele ja teenustele kogu Euroopas; 2) keskkond, st digitaalvõrkude ja innovaatiliste teenuste arenguks sobivate tingimuste ja võrdsete tingimuste loomine; 3) majandus ja ühiskond, st digitaalmajanduse kasvupotentsiaali maksimeerimine. Käesolevas raportis esitatakse arvamus komisjoni väljapakutud 16 ettepaneku kohta ning arutatakse meetmeid, mida oleks vaja võtta digitaalse ühtse turu väljakujundamiseks, samuti käsitletakse seda, millist mõju avaldab digitaalse ühtse turu rakendamine ühiskonnale ja majandusele tervikuna.

Veebimüügiõigus

Komisjoni seisukoha järgi on ühiste eeskirjade puudumine piiriülese veebimüügi suhtes üks peamisi asjaolusid, mis takistab VKEdel ja tarbijatel kogu ELis veebipõhiselt osta-müüa. Komisjon märgib ka seda, et veebikeskkonnas ja väljaspool seda toimuva müügi õiguse olulised aspektid on juba täielikult või osaliselt ühtlustatud tarbekaupade direktiivi ja hilinenud maksmist käsitleva direktiivi kaudu, kuid digitaalse sisu veebimüük on jätkuvalt suurel määral reguleerimata, vaatamata ELi ja siseriiklikele õigusaktidele. Viimase õigusvaldkonna puhul tuleb arvesse võtta, et digitaalse sisu veebiturg kasvab pidevalt. Praeguseeni on materiaalsel digitaalsel sisul ostval tarbijal olnud võimalik kasutada mitmesuguseid õigusi, kuid tarbijal, kes ostab sama sisu, mis aga toimetatakse kohale elektrooniliste vahendite abil, need õigused puuduvad.

Materiaalsete kaupade puhul on Euroopa Komisjoni meelest kõige praktilisem viis Euroopa kaubitsejate ja tarbijate vastumeelsuse vähendamiseks piiriüleises kaubanduses osalemise vastu see, kui müüja asukoha õigust käsitletakse küll ülimuslikuna, kuid samal ajal kehtestatakse ka ühised normid.

See lähenemisviis ähvardab tekitada ühtse Euroopa müügiõiguse pinnapealsema ja seega valikulise õiguskorra. Euroopa tüüpleping, mis sisaldab poolte peamisi õigusi ja kohustusi piiriüleises ja omamaises veebimüügis, ei ole kooskõlas ELi teisese õigusega, mille moodustavad üldiselt määrused, direktiivid, otsused, soovitusel ja arvamused (ELi toimimise lepingu artikkel 288). Selles osutatakse vähemalt alguses täiendavale ja seega valikulisele

korrale. Arvestades, et ELi müügiõigus on juba üsna suurel määral ühtlustatud, tundub mõistlikum ELi müügiõiguse täielik ühtlustamine, eriti arvestades teatistes väljakuulutatud eesmärki parandada piiriülese veebimüügi tingimusi.

Seotud teisese õiguse parem jõustamine

Euroopa Komisjon on seadnud üheks oma põhieesmärgiks põhjendamatu asukohapõhise piiramise ja piiritaguste tarbijate diskrimineerimise ärahoidmise. Tarbijate diskrimineerimine elukohariigi alusel toimub peamiselt lepingu sõlmimisest keeldumise või nende omamaistele veebisaitidele edasisuunamise kaudu. Kuigi niisuguseid diskrimineerivaid meetmeid, mis lõhestavad ühtset turgu ja takistavad liikmesriikide piiriülest kaubandust, esineb sageli, on Euroopa Kohtu praktika selles valdkonnas üsna tagasihoidlik.

Komisjon annab teada meetmest, mis seonduvad teenuste direktiivi artikli 20 lõikes 2 ettenähtud raamistikuga. Komisjoni jõustamismeetmed ei tohiks aga põhjustada mikro- ja väikeste ettevõtjate ülemäärast koormamist selles valdkonnas. Seega oleks hea, kui komisjon selgitaks välja ja määraks kindlaks rühmad, mille puhul on diskrimineerimine teenuste direktiivi artikli 20 lõike 2 kohaselt põhjendatud. Teise kasuliku meetmena tuleks kaasata tarbijakaitsealase koostöö võrgustik, et karmistada seni väga erinevat jõustamist. Peale selle näib olevat soovitatav täpsustada kehtivat ELi konkurentsioigust.

E-kaubandusega seotud konkurentsioigus

Oluline on, et kehtiv grupierandi määrus vaadataks seoses internetimüügi (artikkel 4a) ja territoriaalsete piirangutega (artikkel 4b) läbi ja seda täpsustataks, nii et jaemüüjatel ja tarbijakaitseorganisatsioonidel oleks seda lihtsam kohaldada. Ehkki kõnealuse määruse kohaselt piirub lubatud territoriaalne kaitse aktiivse müügiga ja passiivsele müügile ei ole lubatud piiranguid kehtestada, on asjaomastes suunistes passiivse müügi kindlaksmääramisel palju tõlgendamisruumi ning seega soodustavad need territoriaalset kaitset ja sellest tulenevalt ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 rikkumist.

E-valitsus

Avalikul sektoril on suur roll nii digitaalsete teenuste innovatsioonis kui ka nende teenuste kasutuselevõttus kodanike ja ettevõtjate poolt. Euroopa avalik sektor peaks digitehnoloogiale ülemineku võimalust kasutama kõigil tasanditel, et ajakohastada avaliku sektori korraldust ja parandada selle tõhusust, kuna sellest võidavad nii kodanikud kui ka ettevõtjad. Selle eesmärgi saavutamiseks on aga vaja uut e-valitsuse tegevuskava. Üks võimalus, kuidas parandada avaliku sektori vahendite kasutamist ning integreerida ja ühendada ELi territooriume, inimesi ja ettevõtteid, on investeerida avaliku sektori digiteerimisse ja koostalitlusvõimelistesse lahendustesse.

Samal ajal peab kõigi e-valitsuse tehnoloogiasüsteemide eesmärk olema otsuste tegemise toomine kodanikele lähemale ja seega teenuste kättesaadavuse ja läbipaistvuse suurendamine. Avalikud andmed tuleb muuta kättesaadavamaks, samuti on vaja kindlaks määrata peamised avalikustatavad andmekogumid. Komisjon peaks koos liikmesriikidega uurima ühekordsuse põhimõtte kohaldamist avalikus halduses, sest see aitab säästa aega ja raha. Äriühingu asutamine ja õigusnormide täitmine kogu ELis peaks olema võimalik laiaulatusliku ühtse digivärava kaudu, mis võimaldab kasutada näiteks digitaalset isikutunnistusi, allkirju ja e-

arveid ning võimaldab juurdepääsu riigihangetele ja käibemaksukohustuse täitmist. See peaks lihtsustama menetlusi eeskätt nende väikeste ja mikroettevõtjate jaoks, kes soovivad tegutseda ja areneda piiriülevalt.

Täiustatud digitaalvõrkude ja innovaatiliste teenuste jaoks sobivate tingimuste ja võrdsete võimaluste loomine

Digitaristu on digitaalse ühtse turu alustala. Euroopa Komisjon peaks tagama, et õigusraamistik aitab edendada konkurentsi ja seega ka erasektori investeringuid võrkudesse. See ei eelda konkurentsieeskirjade lõdvendamist, sest tõendeid ettevõtete konsolideerumise ja investeringute kasvu vahelise seose kohta on vähe. Telekommunikatsiooniraamistiku läbivaatamisega tuleks tagada, et normid vastavad digiajastule ning soodustavad konkurentsi ja innovatsiooni seoses over-the-top teenuste ja telekommunikatsioonivõrgu operaatoritega, mis on tarbijatele kasulik. Selleks et soodustada erasektori investeerimist võrkudesse, peaks Euroopa Liidul olema spektri eraldamise ühtlustatud raamistik, mis annab investoritele õiguskindluse. Euroopa Komisjon peaks kasutama kiiresti koos liikmesriikidega ära tekkinud hoogu ja liikuma edasi vastavasisulise ettepanekuga. Ühtlasi peaks Euroopa Komisjon tegema ettepaneku ühtse telekommunikatsioonivaldkonna reguleeriva asutuse loomiseks, et tagada eeskirjade ühetaoline kohaldamine.

Seoses veebiplatvormidega peaks komisjon uurima peamisi platvormidevahelisi ja nende sisemisi konkurentsi ja innovatsiooni soodustavaid tegureid ning töötama välja tulevikku suunatud ja innovatsioonisõbraliku poliitika. Veebiplatvormide arvu suurenemine on aidanud Euroopa majandusel kasvada ja tänu oma mitmekesisusele on nad loonud kodanikele, tarbijatele ning väikestele ja isegi mikroettevõtjatele uusi võimalusi. Komisjon peaks otsima ka viise, kuidas suurendada nende platvormide kasutajate mõjuvõimu suurema läbipaistvuse, andmete ülekantavuse ja platvormide vahetamise võimaluse kaudu, kuid välja tuleks selgitada ja kõrvaldada ka tõkked, mis takistavad nende ettevõtete kasvu ja arengut. Peale selle peaks komisjon analüüsima vajadust kaitsta tarbijaid ühistarbimise raamistikus ning vajaduse korral esitama ettepanekud, mis aitavad tagada tarbijaid käsitleva õigusraamistiku asjakohasuse digivaldkonnas.

Digitaalrajanduse kasvupotentsiaali maksimeerimine

Digitaalse ühtse turu strateegia puhul on muu hulgas pälvitud kriitikat asjaolu, et selles puudub visioon tööstuse üleminekuks digitehnoloogiale, sest 75 % digitaalrajanduse lisandväärtusest on pärit traditsioonilisest tööstusest, kuid digitehnoloogia kasutamine selles on väga puudulik. Seetõttu peaks komisjon koostama tööstuse jaoks digitaalarengu kava, et parandada Euroopa majanduse konkurentsivõimet, tõhusust ja juurdepääsu kasutamata võimalustele. See eeldab üleeuroopalist käsitust, mis hõlmaks ka standardite kehtestamise strateegiat, ning selliste andmepõhiste tehnoloogiate integreerimist ühtse turuga nagu pilvandmetöötlus, asjade internet ja suurandmed, et kaotada andmete vaba liikumise piirangud Euroopas ning paranda avalike andmete kättesaadavust.

Usalduse suurendamine digitehnoloogia vastu on andmepõhise rajanduse arenguks samuti oluline. Sellega seoses peaks komisjon täpsustama andmete omandiõigust ja nende ülekantavuse norme, tagades, et kodanikud haldavad ise oma andmeid. Peale selle on vaja rohkem avaliku ja erasektori vahendeid, et parandada IT ja veebiturvet, kommunikatsiooni krüpteerimist, küberrünnakute ärahoidmist ja digitaalsete teenuste kasutajate teadmisi

lihtsamast IT turbest.

16.11.2015

TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS (*)

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile

ettevalmistuste kohta digitaalse ühtse turu aktiks
(2015/2147(INI))

Arvamuse koostaja (*): Jutta Steinruck

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 54

ETTEPANEKUD

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon palub vastutavatel tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- võttes arvesse komisjoni 6. mai 2015. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Sotsiaal- ja Majanduskomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia” (COM(2015)0192),
 - võttes arvesse algatusraportit sotsiaalkaitse kohta kõigile, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjatele (2013/2111(INI)),
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamust siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile ELi e-kaubanduse arengut toetava ühtse pakiveoturu kohta (2013/2043(INI)),
- A. arvestades, et 35% ELi elanikkonnast ja eriti üle 50-aastaseid ning puudega inimesi ohustab digitaalsest ühtsest turust kõrvalejäämine;
- B. arvestades, et nõudlus digitaalostustega töötajate järele kasvab ligikaudu 4% aastas, 47% ELi töötajatest on puudulikud digitaalostused, 2020. aastaks võib info- ja kommunikatsioonitehnoloogia spetsialistide puudus ELis ulatuda üle 800 000 inimese ning digitaalostuste nappus võib 2020. aastaks viia kuni 900 000 täitmata töökohani, kui ei tegutseda otsustavalt;
- C. arvestades, et vaid 1,7% ELi ettevõtetest kasutab täiustatud digitaaltehnoloogia kõiki võimalusi ning 41% ei kasuta seda üldse; arvestades, et kõigi sektorite digiteerimine on ELi konkurentsivõime säilitamiseks ja suurendamiseks põhjapaneva tähtsusega;

- D. arvestades, et sotsiaalse õigluse ja kaitse edendamine, nagu on määratletud Euroopa Liidu lepingu artiklis 3 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 9, on samuti ELi siseturu eesmärgid;
- E. arvestades, et puudega isikute ühiskonda integreerimine on Euroopa Liidu põhiõigus, mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 26;
1. tunneb heameelt komisjoni digitaalse ühtse turu strateegia üle, mis pakub innovatsiooni-, majanduskasvu- ja tööhõivevõimalusi; rõhutab, et digipööre muudab märkimisväärselt Euroopa tööturgu, tuues kaasa digitaaloskusi nõudvate uute töökohtade tekke; rõhutab, et seepärast tuleb seda digipööret sotsiaalselt õiglaselt ja jätkusuutlikul viisil suunata;
 2. peab siiski kahetsusväärseks, et komisjoni digitaalse ühtse turu strateegia piirdub peamiselt tehniliste kaalutlustega; kutsub üles pidama digipööret uute elu- ja töövormide kujundamisel liikumapanevaks jõuks; rõhutab vajadust võtta digitaalse ühtse turu strateegia puhul arvesse sotsiaalseid kaalutlusi, et kasutada täielikult ära seotud tööhõive- ja majanduskasvu võimalusi;
 3. juhib tähelepanu sellele, et digipööre on juba mõningaid tööturu valdkondi ulatuslikult muutnud ning see suundumus kasvab tugevalt mõne järgmise aasta jooksul; toonitab, et ühelt poolt loob digiteerimine uusi ärimudeleid ja uusi töökohti, eriti kõrgelt kvalifitseeritud, aga ka madala kvalifikatsiooniga töötajatele, kuid teiselt poolt ajendab digiteerimine ka viima töökohti või osa tööst madalate tööjõukuludega riikidesse; juhib tähelepanu sellele, et automatiseerimise tõttu kaovad mõned töökohad sootuks, eriti keskmisi oskusi nõudvate tööde puhul;
 4. tunnistab, et digitaalne ühtne turg saab tegelikkuseks ainult siis, kui kõigis ELi regioonides – nii linna- kui ka maapiirkondades – on olemas juurdepääs kiirele lairibataristule;
 5. on seisukohal, et digitaalset ja piiriülest äritegevust takistavad tõkked piiravad ka majanduskasvu ja töökohtade loomist;
 6. näeb tööelu teadlikus, eesmärgistatud digiteerimises suurt võimalust uue töökultuuri loomiseks Euroopas;
 7. märgib, et idufirmadel on kogu liidu töökohtade arvu suurendamisel oluline roll ning et ajal, mil mitmes liikmesriigis valitseb suur tööpuudus, pakub digitaalne ühtne turg VKEdele, mikroettevõtjatele ja idufirmadele ainulaadse võimaluse majanduskasvu edendamiseks ja töökohtade loomiseks;
 8. toonitab vajadust luua kindel ja edukas digitaalne ühtne turg, kust on kõrvaldatud ebavajalikud tõkked, nii et tarbijatele ja ettevõtjatele antakse võimalus ja kindlus kogu ELis tegutsemiseks, mis omakorda loob uusi pikaajalisi ja jätkusuutlikke töövõimalusi;
 9. toonitab ettevõtete hiljutist suundumust tuua tootmine ja teenused tagasi Euroopasse ning võimalusi, mida see töökohtade loomiseks pakub; on veendunud, et digitaalse ühtse turu väljakujundamine võib aidata seda töökohtade tagasitoomise suundumust kiirendada;
 10. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et tööhõive- ja sotsiaalpoliitika peab

võimalikult suures ulatuses sammu sellega, mis on praegu digitaalse innovatsiooni ja ettevõtluse vallas võimalik, et saada kasu võimalustest ja hallata nendega seotud võimalikke riske; tunnistab, et võib olla vajalik teha muudatusi tööhõive- ja sotsiaalpoliitikas; juhib tähelepanu, et ka digitaalse ühtse turu strateegia puhul tuleks võtta arvesse ka meetmeid, mis on suunatud tööturu spetsiifiliste probleemide lahendamisele, näiteks puudega isikute integreerimine, noorte ja pikaajaline töötus, sotsiaalne dumping ja demograafilised muudatused; on seisukohal, et digitaalset ja piiriülest äritegevust takistavate tõkete eemaldamiseks on vaja digitaalset taristut, näiteks kiiret lairibaühendust;

11. nõuab, et viidaks sisse kõigi asjakohaste sidusrühmade, sealhulgas sotsiaalpartnerite vaheline korrapärane parimate tavade vahetus, et arutada, kuidas arendada selge tegevuskava põhjal välja selline digitaalse Euroopa nägemus ning kuidas kujundada tuleviku digitaalset Euroopat, tööstust 4.0, töökohti 4.0 ning nutikaid digitaalteenuseid;
12. rõhutab, et oluline on tagada, et kõik uued poliitilised algatused oleksid innovatsioonisõbralikud ning et need läbiks osana oma mõju hindamisest ka digitaalse vastupidavuse katse, ning et kehtivad õigusaktid, sealhulgas tööhõive- ja sotsiaalpoliitika valdkonnas, vaadataks läbi, et tagada nende sobivus digitaalajastul;
13. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles hindama koostöös sotsiaalpartnerite ning vajaduse korral piirkondlike ja kohalike omavalitsustega korrapäraselt digiteerimise mõju olemasolevate töövõimaluste arvule ja liikidele ning tuvastama teavet uute tööhõivevormide kohta, näiteks nn rahvahanke (crowdsourcing/crowdworking) ning selle mõju kohta töö- ja eraelule, sealhulgas perekonnaelule, ning nende võimaluste täitmiseks vajalikke oskusi;
14. juhib tähelepanu, et kuna töökohtade ja oskuste profiilid muutuvad järjest keerulisemaks, tähendab see eelkõige info- ja kommunikatsioonitehnoloogia alaste oskustega seotud uute nõudmiste esitamist koolitustele, samuti täiendusharidusele ja elukestvatele õppele, et edendada digitaalset kirjaoskust ja kaotada olemasolev sooline ja põlvkondadevaheline lõhe, eriti puudega isikute puhul; rõhutab suurema koostoime tähtsust sotsiaalpartnerite ja erinevate haridusasutuste kaasamisel, et ajakohastada kursuste sisud ja arendada välja oskustealased strateegiad hariduse valdkonna ühendamiseks tööeluga;
15. juhib tähelepanu probleemile, et komisjoni andmete kohaselt valitsevad oskuste omandamise valdkonnas märkimisväärsed puudujäägid; juhib tähelepanu, et oskuste pakkumise ja nõudluse vaheline ebakõla tekitab probleeme digitaalajanduse arendamisel, töökohtade loomisel ja liidu konkurentsivõime jaoks; palub komisjonil kiiremas korras töötada välja oskuste strateegia, mis aitab sellisele oskuste nappusele lahenduse leida;
16. tunnistab, et digiteerimisega kaasnevad struktuurilised muutused; juhib tähelepanu sellele, et struktuurilised muutused on pidev protsess ning et digitaaloskused on tööstuse mitmesuguste vajaduste osas paindlikumad ning struktuurilised muutused mõjutavad neid vähem;
17. kutsub liikmesriike üles vajaduse korral kohandama haridussüsteeme nii, et need soodustaksid matemaatika, infotehnoloogia, teaduste ja tehnoloogia valdkonna õppeainete õpetamist kõigis haridusasutustes ja huvi nende vastu, ning looma stiimuleid naistele info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas tegutsemiseks; julgustab liikmesriike

arendama õpetajate koolitamise raames nende digitaaluskusi;

18. tuletab meelde, et naised on info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas alaesindatud; juhib tähelepanu sellele, et naised, kes õpivad Euroopas vähelevinud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia põhistel erialadel, leiavad harva selles sektoris tööd ning töötavad harva tehnoloogiaettevõtetes juhtivatel ametikohtadel; palub liikmesriikidel tegeleda soolise ebavõrdsusega info- ja kommunikatsioonitehnoloogia sektoris, luues naistele rohkem stiimuleid selles valdkonnas töötamiseks;
19. märgib lisaks, et on vaja teha avaliku ja erasektori investeeringuid kutseharidusse ja elukestvasse õppesse, et tagada, et ELi tööjõud, sealhulgas digitaalne tööjõud mittestandardsete tööhõivevormide jaoks omandab digitaalmajanduse jaoks õiged oskused; rõhutab, et haridus ja koolitus peab olema kättesaadav kõigi töötajate jaoks; on seisukohal, et vaja on uusi elukestva õppe ja koolituse rahastamisvõimalusi, eriti mikro- ja väikeettevõtete jaoks;
20. rõhutab, et haridus- ja koolitusprogrammid peavad arendama kriitilisel mõtlemisel põhinevat lähenemist uue meedia, digi- ja infoseadmete ja -liideste kasutamisele ning nende põhjalikule mõistmisele, nii et inimesed saaksid olla nende uute tehnoloogiate aktiivsed kasutajad ja mitte lihtsalt lõppkasutajad;
21. märgib, et pärast hariduse omandamist või koolituse läbimist tööelu edukaks alustamiseks on väga tähtis anda inimestele valdkonnaüleised oskused, mis võimaldavad neil teha teadlikke otsuseid ja arendada algatusvõimet ja eneseteadlikkust, mis on digitaalse ühtse turu pakutavatest võimalustest kasu saamiseks samuti oluline; kutsub liikmesriike seepärast üles hindama terviklikul ja laiaulatuslikul viisil haridussüsteemide, koolitusprogrammide ja töömeetodite üldisest ümberkujundamisest saadavat kasu, et tegeleda digipöördega seotud väljakutsetega ja võimalustega;
22. kutsub liikmesriike üles eraldama tööandjatele kõikvõimalikest fondidest vahendeid, et nad saaksid investeerida suuremas mahus madalamalt kvalifitseeritud tööjõu digitaalsesse haridusse või võtta tööle madala kvalifikatsiooniga tööjõudu ning pakkuda nendest vahenditest rahastatud täiendõppevõimalusi; märgib, et mõni liikmesriik on kehtestanud meetmena õigused, millega nähakse töötajatele ette minimaalne tasustatud õppepuhkus, et parandada töötajate juurdepääsu haridusele ja koolitusele; palub seetõttu Euroopa Komisjonil tihedas koostöös sotsiaalpartneritega kaaluda, kas sellised õigused tuleks kehtestada ka nende riikides;
23. kutsub komisjoni üles kasutama muuhulgas noorte tööhõive algatuste vahendeid nende rohujuure tasandi ühenduste (grassroots movements) toetamiseks, kes vahendavad digitaaluskusi vähete võimalustega noortele; kutsub liikmesriike üles pakkuma toetust ruumide käsutusse andmisega;
24. rõhutab, et igas vanuses töötajate elukestev õpe peab olema digitaalvaldkonnas standardiks,
25. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama koos erasektoriga ühiselt välja üldise, vabalt juurdepääsetavad, standarditud ja sertifitseeritud veebikoolitused, et vahendada osalejatele minimaalsed digitaaluskused; kutsub liikmesriike üles töötama välja innovatiivsed ja juurdepääsetavad digitaaluskuste alased koolitusprogrammid, mille puhul võetakse

arvesse tööturul kõige tõrjutumas olukorras olevate isikute vajadusi;

26. julgustab liikmesriike muutma need veebikursused noortegarantii lahutamatuks osaks;
27. julgustab liikmesriike edendama ülikoolide ja tehnikakoolide vahelist koostööd ühise e-õppe õppekava väljatöötamiseks, et anda edukatele õppijatele ECTSi ainepunkte õppeprogrammide, kursuste või õppemoodulite lõpetamise eest;
28. tunneb heameelt üleeuroopalise digitaalvaldkonna töökohtade edendamise suure koalitsiooni loomise üle ning ergutab ettevõtjaid sellega ühinema; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles soodustama VKEdes aktiivset osalust selles koalitsioonis; juhib tähelepanu erasektori hädavajalikule rollile digitaalskustega seotud hariduslõnga kaotamisel ja viitab seoses sellega duaalse hariduse olulisele rollile; kiidab heaks komisjoni digitaalskuste kampaania ja kutsub kõiki osalisi üles seda ühiselt koos haridusasutuste ja ettevõtetega edasi arendama; ergutab üleeuroopalist digitaalvaldkonna töökohtade edendamise suurt koalitsiooni töötama välja soovitusi uute õppevormide kohta, näiteks e-õpe, töandja kujundatud lühikursused vms, et pidada sammu kujuneva digitaaltehnoloogia ja muutustega;
29. tuletab Euroopa Komisjonile meelde, et ammu lubatud ja oodatud Euroopa juurdepääsetavuse akt (European Accessibility Act) on ette kujutatav vaid sellises kaasavas digitaalses ühiskonnas, mis arvestab puudega kasutajate võrdsete võimalustega juurdepääsuplatvormile; tuletab meelde ka seda, et digitaalne mitmekesisus tohi käia käsikäes puudega inimeste väljajätmisega;
30. on veendunud, et juurdepääsetavust on kõige parem ja kulutõhusam saavutada, kui see kaasatakse algusest peale universaalse disaini abil ning et see kujutab endast ühtlasi võimalikku äri võimalust;
31. palub komisjonil võtta vastu juurdepääsetavuse akt, mis tagab puudega inimestele juurdepääsu e-kaubandusele ja e-teenustele;
32. taunib asjaolu, et komisjoni avaldatud digitaalse ühtse turu strateegia ei arvesta vajadusega tagada kõigile täielik, võrdne ja piiranguteta juurdepääs uuele digitaaltehnoloogiale, turgudele ja sidevahenditele, pidades eelkõige silmas puudega inimesi;
33. rõhutab tööstust 4.0 ja selle digitaalse tuleviku tähtsust peresõbraliku tööelu kujundamisel ning pere- ja tööelu parema ühitamise saavutamisel;
34. rõhutab digiteerimise potentsiaali paindlikke tööhõivevormide rakendamisel, eelkõige naiste tööturule naasmise lihtsustamisel pärast lapsehoolduspuhkust;
35. juhib tähelepanu sellele, et digipööre muudab ka töömeetodeid, mis toob kaasa suurema hulga ebatüüpilisi ja paindlikke töösuhteid; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles hindama vajadust sotsiaal- ja tööhõive valdkonna õigusaktide ajakohastamiseks, et pidada selliste muutustega sammu ja ergutada sotsiaalpartnereid kollektiivlepinguid vastavalt ajakohastama, et töökohal kehtivad kaitsestandardid on tagatud ka digitaalses tööelus;
36. tunnustab positiivset mõju, mida paindlikum töökorraldus avaldab mõnedele inimestele,

võimaldades neil töö- ja eraelu paremini tasakaalustada; juhib tähelepanu kasule, mida maa- ja majanduslikult vähem arenenud piirkondades elavad inimesed saavad digitaalse tööturuga ühinemisest; juhib tähelepanu asjaolule, et digiteerimisega tekkivad paindlikud töötavad võivad siiski kaasa tuua ka ebakindlad töötingimused; rõhutab vajadust tagada kehtivate sotsiaalkindlustuse, miinimumpalkade ja vajaduse korral töötajate osaluse ning tervishoiu ja tööohutuse standardite säilimine;

37. kutsub komisjoni, liikmesriike ja nende sotsiaalpartnereid töötama välja strateegiaid, et tagada, et isikutel, kes teevad tööd kui töötajad, on sõltumata sellest, kas nende ametlik staatus on füüsilisest isikust ettevõtja või midagi muud, tööõigusele vastavad nõuetekohased õigused, sealhulgas kollektiivlääbirääkimiste õigus;
38. rõhutab vajadust määratleda füüsilisest isikust ettevõtja mõiste, et vältida näilist füüsilisest isikust ettevõtjana töötamist; palub komisjonil edendada liikmesriikide vahel teabevahetust füüsilisest isikust ettevõtjate erinevate vormide kohta, võttes arvesse digitaalse töö liikuvust ja asukohast sõltumatust; on seisukohal, et selle küsimusega võiks esmajoones tegeleda deklareerimata töö platvorm;
39. toonitab nn platvormimajanduse potentsiaali töökohtade ja täiendava sissetuleku loomisel;
40. rõhutab vajadust kaitsta kultuuri- ja loomevaldkonna tööhõive jätkusuutlikkust digitaalajastul, tagades kunstnikele ja loovisikutele internetiplatvormidel levitatavate kultuuri- ja loometeoste õiglase väärtuse ülekandmise;
41. rõhutab, et ühistarbimine tingib vajaduse töömaailma ümberhindamiseks; rõhutab vajadust selle järele, et liikmesriigid viiksid oma õigusraamistiku digitaalmajandusega, eelkõige ühistarbimisega vastavusse; palub komisjonil, liikmesriikidel ja sotsiaalpartneritel töötada välja strateegiad, et tagada, et kogu asjakohane teave on riikide ametiasutustele kättesaadav ning et makse makstakse kõigi töövormide eest;
42. rõhutab, et komisjoni kavandatav postipakkide kättetoimetamise ühtlustamine ei tohiks põhjustada pakkide kättetoimetajate töötasude ja töötingimuste alandamist, sõltumata sellest, milline on nende tööhõive staatus; palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et selle sektori töötajate puhul järgitakse nende õigust juurdepääsule sotsiaalkindlustussüsteemidele ning õigusele pidada kollektiivlääbirääkimisi;
43. rõhutab, et ühinemisvabadust, mis on põhiõigus, tuleb kohaldada ka uutele tööhõivevormidele kõigis sektorites; rõhutab, et see kehtib ka kollektiivlepingute sõlmimise õiguse ning töötajate organiseerimise õiguse kohta;
44. palub sotsiaalpartneritel anda töötajatele nn rahvahanke platvormide kaudu piisavalt teavet töötingimuste ja töötajate õiguste kohta;
45. rõhutab, et tööelu digiteerimine esitab tööandjatele ja töötajatele uusi väljakutseid ning see peab kajastuma ka töötajate andmekaitset hõlmavates selgetes eeskirjades; palub komisjonil kehtestada ELi isikuandmete kaitse üldmääruse alusel kõrged miinimumstandardid; juhib tähelepanu sellele, et liikmesriikidel peab olema võimalik kehtestada ELi kõrgetest miinimumstandarditest rangemad standardid;
46. rõhutab andmekogumise uusi vorme hõlmava töötajate andmekaitse vajalikkust; rõhutab,

et uued inimeste ja robotite vahelised suhted loovad ka koormuse vähendamise ja toetamise võimalusi, et kaasata vanemaid inimesi ja füüsiliselt või vaimselt halvemas olukorras olevaid töötajaid; juhib tähelepanu töötervishoiu ja tööohutuse aspektile seoses inimeste ja robotite vaheliste suhetega;

47. peab vajalikuks hinnata digiteerimise mõjusid töötervishoiule ja tööohutusele ning kohandada need olemasolevate tervishoiu- ja ohutusmeetmetega; võtab teadmiseks õnnetused, mis võivad juhtuda töötajatega, kes täidavad kodus kaugtöö või nn rahvahankega seotud tööülesandeid; toonitab, et tööga seotud vaimse tervise probleemid, nagu läbipõlemine, mida põhjustab pidev kättesaadavus ning traditsioonilise tööaja korralduse kadumine, kujutavad endast tõsist ohtu; kutsub komisjoni üles tegema uuringu selle kohta, kuidas digiteerimise ülekanduv mõju, näiteks suurenenud tööintensiivsus, mõjutab töötajate psühholoogilist heaolu ja pereelu ning laste kognitiivsete võimete arengut;
48. kutsub komisjoni üles tagama piisavat sotsiaalkaitset füüsilisest isikust ettevõtjate ja vabakutseliste töötajate jaoks, kes on uute tööhõivevormide puhul peamised osalejad;
49. toonitab, et sotsiaalkaitse pakkumine kuulub liikmesriigi pädevusse;
50. tunnistab, et liikmesriikides esineb väga erinevaid füüsilisest isikust ettevõtjate sotsiaalkaitse vorme; palub liikmesriikidel töötada koos sotsiaalpartneritega ning kooskõlas riikliku õiguse ja tavaga välja sotsiaalkindlustussüsteemid, et tagada parem sotsiaalkaitse eriti seoses pensionide, puuete, ema- ja isapuhkusega, haiguse ning töötusega.

**NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD
LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS**

Vastuvõtmise kuupäev	10.11.2015
Lõpphääletuse tulemus	+: 48 -: 4 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Laura Agea, Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Mara Bizzotto, Viliija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Thomas Händel, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Jan Keller, Adam Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Zdzisław Krasnodębski, Kostadinka Kuneva, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Dominique Martin, Elisabeth Morin-Chartier, Marek Plura, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Ulla Tørnæs, Marita Ulvskog, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Tim Aker, Georges Bach, Amjad Bashir, Lynn Boylan, Tania González Peñas, Dieter-Lebrecht Koch, António Marinho e Pinto, Edouard Martin, Joachim Schuster, Michaela Šojdrová, Ivo Vajgl, Flavio Zanonato
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodukorra art 200 lg 2)	Sorin Moisă

16.11.2015

KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS (*)

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile

ettevalmistuste kohta digitaalse ühtse turu aktiks
(2015/2147(INI))

Arvamuse koostaja (*): Petra Kammerevert

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 54

ETTEPANEKUD

Kultuuri- ja hariduskomisjon palub vastutavatel tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 167,
- võttes arvesse protokollil liikmesriikide avalik-õigusliku ringhäälingu kohta, mis on lisatud Amsterdami lepingule, millega muudetakse Euroopa Liidu lepingut, Euroopa Ühenduste asutamislepinguid ja teatavaid nendega seotud akte,
- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsiooni (UNESCO) 20. oktoobri 2005. aasta kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiivi 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv)¹,
- võttes arvesse oma 4. juuli 2013. aasta resolutsiooni nutiteleviseiooni kohta²,
- võttes arvesse oma 12. märtsi 2014. aasta resolutsiooni audiovisuaalmaailma täielikuks ühtesulandumiseks valmistumise kohta³,

A. arvestades, et digiteerimine mõjutab Euroopa kodanike elu kõiki aspekte; arvestades, et kultuuri- ja loomevaldkond, eelkõige audiovisuaaltööstus oma aina arvukamate

¹ ELT L 95, 15.4.2010, lk 1.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0329.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0232.

atraktiivsete ja täiendavate internetiteenuste pakkumistega loob ELis olulist kultuurilist ja majanduslikku väärtust ning ergutab tööhõivet, majanduskasvu ja innovatsiooni; arvestades, et selle valdkonna jõupingutusi digivõimaluste ärakasutamiseks, publiku laiendamiseks ja majanduskasvu edendamiseks tuleks ulatuslikumalt toetada; arvestades, et autoriõigusel põhinev tegevus moodustab kultuuri- ja loomevaldkonnast märkimisväärse osa;

- B. arvestades, et UNESCO kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooniga ühinedes kohustus EL, nagu ka kõik tema liikmesriigid, mõjusate meetmete abil tagama, et meedia mitmekesisus ei sõltuks ainult majanduslikest turuvõimalustest;
 - C. arvestades, et meedia tehniline lähenemine on eriti ringhäälingu, ajakirjanduse ja interneti puhul tegelikkuseks saanud, ning arvestades, et Euroopa meedia-, kultuuri- ja võrgupoliitikas tuleb õigusraamistik kiiresti kohandada uute tingimustega ning tagada ühtsete nõuete kehtestamine ja jõustamine ka ELis ja kolmandatest riikidest pärit uute turuosaliste suhtes;
 - D. arvestades, et audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv on oluline ELi meedia reguleerimise seisukohalt ja Euroopa päritoluga teoste edendamiseks; arvestades, et selle aluseks peaks olema tehnoloogilise neutraalsuse põhimõte ja see peaks tagama võrdsed võimalused ning digisisu ja -teenuste parema juurdepääsetavuse ja leitavuse;
 - E. arvestades, et audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi artikli 13 (milles käsitletakse Euroopa päritoluga teoste edendamist tellitavates teenustes) rakendamine ei ole mõnes liikmesriigis piisavalt normatiivne, et saavutada direktiivis kehtestatud kultuurilise mitmekesisuse eesmärk;
 - F. arvestades, et kultuuri- ja loomevaldkond sõltub autoriõigusest, mis eeldab konsolideeritud reguleerivat raamistikku, et tagada Euroopa kultuuri elujõulisus, levik ja mitmekesisus; arvestades, et veebivahendajate kasvav mõjuvõim ja mõnikord valitsev seisund koos piiratud vastutusega võib takistada autorite ja kunstnike kestlikku väärtusloomet ning kahjustab nende loomepotentsiaali; arvestades, et uurimus „Territoriality and its impact on the financing of audiovisual works” (Territoriaalsus ja selle mõju audiovisuaalteoste rahastamisele), näitab, kui olulised on territoriaalsed litsentsid Euroopa filmikunsteoste refinantseerimisel;
1. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle kiirendada ELis digiteerimist ja komisjoni algatuste üle digisisu piiriülese juurdepääsetavuse lihtsustamiseks; rõhutab riiklike ringhäälinguorganisatsioonide ja digiteenuste tähtsust elanikkonna, eelkõige äärealade elanike ja haavatavas olukorras¹ inimeste jaoks; palub komisjonil paremini kindlaks teha loomesektori erivajadused seoses eri sisuliikide, loovteoste ja kasutatavate ärimudelitega ning võtta neid muudatuste ja lahenduste väljapakkimisel arvesse;
 2. rõhutab, et audiovisuaalne meedia on ühtlasi nii kultuuri- kui ka majandusväärtus; märgib, et ELi meediavaldkonna reguleerimise vajadus ei tulene mitte ülekandeviiside nappusest, vaid eeskätt mitmekesisuse tagamise vajadusest, ning rõhutab, et mitmekesise kvaliteetse

¹ Tunise tegevuskavas ning Genfi ülemaailmsel infoühiskonna tippkohtumisel vastu võetud põhimõtete deklaratsioonis esitatud määratluse kohaselt.

meedia ning kultuuriliselt ja keeleliselt mitmekesiste ja kvaliteetsete teenuste kättesaadavus ei tohiks sõltuda inimese majanduslikest võimalustest;

3. nõuab tungivalt, et komisjon võtaks audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi peatsel läbivaatamisel arvesse digivaldkonna tehnoloogilisi muudatusi ja uusi ärimudeleid, samuti muutuvaid vaatamisviise ja uusi audiovisuaalsisule juurdepääsu võimalusi, kooskõlastades lineaarse ja mittelineaarse teenuse ja kehtestades kõigile audiovisuaalteenustele üleeuroopalised miinimumnõuded, tagamaks, et kõik ELis tegutsevad audiovisuaalteenuste osutajad neid nõudeid järjekindlalt kohaldaksid, välja arvatud juhul, kui niisugune sisu on muu kui audiovisuaalsisu või teenuste vältimatu koostisosa; on veendunud, et läbivaatamisel tuleks keskenduda sotsiaalsetele, kultuurilistele ja majanduslikele eesmärkidele, samuti tuleks silmas pidada rangeid alaealiste ning tarbijate ja isikuandmete kaitse norme, samuti kultuurilise mitmekesisuse edendamist; on veendunud, et ühtlasi tuleks lisada stiimuleid audiovisuaalsisusse ja -platvormidesse investeerimiseks ELis ning selle sisu levitamiseks, millega parandataks Euroopa teoste kättesaadavust kooskõlas kehtiva autoriõigusega või selle tulevaste reformidega;
4. rõhutab, et audiovisuaalmeedia teenuste direktiivis sätestatud päritoluriigi põhimõte on vajalik eeltingimus, et pakkuda audiovisuaalset sisu ka piiriülel, ning edusamm teenuste ühtse turu saavutamise teel; rõhutab, et see ei takista sotsiaalsete ja kultuuriliste eesmärkide saavutamist ega välista vajadust kohandada muud ELi õigusaktid kui audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv interneti ja digikeskkonna tegelikkusega ning pöörata erilist tähelepanu ettevõtetele, mis pakuvad audiovisuaalset sisu veebis või tellimisel ning püüavad hoiduda teatavates liikmesriikides maksustamisest ja audiovisuaalsektori eeskirjadest, valides oma asukohaks riigid, kus maksumäärad on väga madalad või audiovisuaalsektor vähe reguleeritud;
5. kutsub komisjoni ja liikmesriike veel kord üles arendama audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi artiklis 1 määratletud meediateenuse mõistet selliselt, et liikmesriigid säilitavad asjakohase kaalutusõiguse määra, kuid senisest rohkem arvestatakse teenuste võimalikku sotsiaalpoliitilist mõju ja selle eripära, eelkõige teenuste olulisust arvamuste kujundamise ja paljususe seisukohast, samuti toimetustusvastutuse küsimust;
6. nõuab, et komisjon ja liikmesriigid rakendaksid ühetaoliselt ja mõjusalt mis tahes meediasisu keelamist ELis, kui tegemist on inimväärlikuse riivamise, viha õhutamise või rassismiga; palub võtta meetmeid, et tagada audiovisuaalmeedia teenuste kättesaadavus haavatavatele isikutele ning mis tahes diskrimineerimise vormi vältimine kõigi audiovisuaalmeedia teenuste osutamisel, nagu on ette nähtud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 21, samuti tagada, et kõigi teenuste puhul oleks toimetustusvastutuse raames tagatud vastamise õigus;
7. märgib, et vahendajad, veebiplatvormid ja kasutajaliidesed hõlbustavad juurdepääsu sisule, kuid ühtlasi võimaldavad aina rohkem mitmekesisust mõjutada; on seetõttu seisukohal, et konkurentsipoliitika ja reguleerimisaspektide kõrval tuleb eriti arvesse võtta ka mitmekesisuse tagamise demokraatlikku poliitilist eesmärki; palub komisjonil määratleda mõisted „veebiplatvorm” ja „kasutajaliides” ning kohandada muude vahendajate rolli, takistamata nende uuenduspotentsiaali ja võttes arvesse nende aktiivset või passiivset rolli; usub, et audiovisuaalmeedia teenuste puhul peaksid audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi täitma kõik, kaasa arvatud veebiplatvormide ja

kasutajaliideste pakkujad; rõhutab sellega seoses, kui tähtis on eeskirjade kohaldamine, mille eesmärk on edendada juriidilise sisu ja teabe leitavust, et tugevdada meediavabadust, pluralismi ja sõltumatut uurimist ning tagada keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse kaitsmiseks hädavajaliku mittediskrimineerimise põhimõtte järgimine;

8. palub tagada audiovisuaalmeedia teenuste kättesaadavus puudega inimestele ja vältida mistahes vormis diskrimineerimist, nagu on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 21;
9. rõhutab sellega seoses, et komisjon peaks lähtuma üldeesmärkidest, milleks on mittediskrimineerimine ja lepinguvabadus, juurdepääs, leitavus, tehnoloogia ja võrgu neutraalsus, läbipaistvus ning võrdsete tingimuste tagamine;
10. nõuab, et avalikku huvi pakkuvad või avaliku arvamuse kujunemist mõjutavad audiovisuaalmeedia teenused oleksid kõigile kasutajatele kergesti kättesaadavad ja leitavad, eelkõige kui kasutajatel on tegemist sisuga, mille seadmetootjad, võrguoperaatorid, sisupakkujad või muud koondajad on ette kindlaks määranud, austamata kasutajate iseseisvust omaenda korra ja eelistuste kindlaksmääramisel ning seadistamisel; rõhutab, et avalikku huvi pakkuva audiovisuaalsisu leitavuse tagamiseks võivad liikmesriigid kehtestada erieeskirjad, mille eesmärk on kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse ning teabe, arvamuste ja meediakanalite paljususe säilitamine, samuti laste, noorte ja vähemuste kaitse ning üldine tarbijakaitse;
11. rõhutab, et audiovisuaalmeedia direktiivi kohandamine peaks võimaldama vähendada reguleerimist, luua õiglased konkurentsitingimused, suurendada kvantitatiivsete ja kaubanduslike teabevahetuseeskirjade paindlikkust ning tugevdada kaas- ja enesereguleerimist, tasakaalustades horisontaalse ja meediaülese reguleerimise abil ringhäälinguorganisatsioonide ning teiste turuosaliste õigused ja kohustused; on seisukohal, et kõigi meediavormide puhul tuleks reklaami ja programmi lahushoidmise põhimõtte asemel eelistada reklaami ja programmi selge äratuntavuse ning eristatavuse põhimõtet;
12. rõhutab, et tõkestamaks meelepärase kohtualluvuse valimise tava, peaksid reklaamitulu päritoluriik, teenuse keel ning reklaami ja sisu sihtpublik kuuluma kriteeriumide hulka, mille alusel otsustada audiovisuaalmeedia teenuste suhtes kohaldatavate eeskirjade üle või vaidlustada pädeva liikmesriigi esialgne kindlaksmääramine;
13. peab kahetsusväärseks, et artikli 13 nõudeid (mis käsitlevad Euroopa päritolu teoste edendamist tellitavates teenustes) on mitmetes liikmesriikides erinevalt rakendatud, mis on tinginud selgete kohustuste ja järelevalve puudumise ning andnud suuremad võimalused tellitavate teenuste jaoks meelepärase kohtualluvuse valimiseks; palub seetõttu komisjonil tugevdada artiklit 13, kehtestades selged nõuded, sealhulgas rahalise toetuse, ning järelevalvevahendid Euroopa päritoluga teoste edendamiseks tellitavates teenustes; soovib komisjonil ergutada audiovisuaalmeedia sisu seaduslikku pakkumist, soodustades sõltumatuid Euroopa päritoluga teoseid;
14. on veendunud, et liikmesriigid peaksid olema kohustatud koostama avalikku huvi pakkuvate suuremate sündmuste, sealhulgas spordi- ja meelelahutussündmuste nimekirja, ja tuleb meelde, et need nimekirjad tuleb kohustuslikus korras komisjonile edastada; nimekirja kantud sündmused peaksid olema juurdepääsetavad ja vastama kehtivatele

kvaliteedikriteeriumidele;

15. kutsub komisjoni üles kontrollima seoses audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi läbivaatamisega, kuivõrd asja- ja ajakohane on veel avalik-õigusliku ringhäälingu suhtes riigiabi eeskirjade kohaldamist käsitleva komisjoni teatise punkti 6.7 täitmine;
16. toonitab, et seadusliku audiovisuaalse veebisisu pakkumist tuleks edasi arendada, et suurendada ulatusliku ja mitmekesise sisu kättesaadavust tarbijate jaoks eri keelevariantides ja subtiitri võimalustega;
17. kutsub elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud ametit (BEREC) üles põhjalikumalt uurima sisuedastus- ja/või jaotusvõrkude turustusahelaid ja turustamisviise ELis ning nende mõju meedia mitmekesisusele;
18. toetab kultuuripoliitika seisukohast komisjoni eesmärki kiirendada lairibavõrkude väljaehitamist eeskätt maapiirkondades ja nõuab avalike raadio-kohtvõrkude arendamist nii suurtes kui ka väikestes omavalitsustes, sest sellega luuakse hädavajalik taristu, mis võib tulevikus toimida sotsiaalse ja kultuurilise integratsiooni, moodsate haridus- ja teabeprotsesside, turismi ja piirkondliku kultuurimajanduse huvides;
19. võtab teadmiseks Marrakechi lepingu sõlmimise, millega hõlbustatakse nägemispuudega inimeste juurdepääsu raamatutele, ning ergutab seda lepingut kiiresti ratifitseerima;
20. palub komisjoni teabe ja kultuurikaupade kättesaadavuse parandamiseks viivitamata esitada ettepanek ajakirjandusele, digitaalsele kirjastamisele, raamatutele ja internetiväljaannetele kehtiva käibemaksumäära vähendamise kohta;
21. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles seaduslikult tagama digitaalse sisu terviklikkust ja eelkõige keelama kõnealuste teenuste ülekatmist või laiendamist kolmandate isikute poolt sisu või muude teenustega, kui kasutaja ei ole seda selge sõnaga algatanud, ning sisu korral, mis ei kuulu isikliku teabevahetuse hulka, kui sisupakkuja ei ole selleks luba andnud; juhib tähelepanu sellele, et samuti tuleb välistada kolmandate isikute loata sekkumine teenusepakkuja sisse või ringhäälingusignaali ning sellise sisu või signaali loata dekrüpteerimine, kasutamine või levitamine;
22. rõhutab, et autoriõigus on loovuse, tööhõive ja innovatsiooni tähtis majanduslik alus ja kultuurilise mitmekesisuse tagatis ning et see on hädavajalik, et võimaldada Euroopa loov- ja kultuurivaldkonnal ülemaailmsel tasandil konkureerida; rõhutab, et autoriõiguse vallas on vaja täiendavat tööd, et kõigi peamiste osalejate vahel tasakaal saavutada, ning autoriõiguse läbivaatamisel tuleks tagada piisav kaitse, mis soodustab loov- ja kultuurivaldkonna investeeringuid ja kasvu ning kõrvaldab õigusliku ebakindluse ja vastuolud, mis kahjustavad digitaalse ühtse turu toimimist; nõuab, et komisjon autoriõiguse reguleeriva raamistiku vajaduse korral läbi vaataks, et saavutada Euroopa kodanike parem juurdepääs loovsisule ja ergutada Euroopa teadlasi, haridusasutusi, kultuuripärandi organisatsioone ning loovsektorit oma tegevust digitaalse maailmaga kohandama; rõhutab, et autoriõigusega kaitstud tööde kasutamisest tulu saajad peavad maksma asjakohast tasu ning ükski sellega seotud lahendus ei tohiks pärssida seaduslike teenusepakkujate kasutamist; tuletab meelde, et digitehnoloogia on muutnud kultuurisektori väärtusahelat, enamasti vahendajate kasuks ja pahatihti loovisikute kahjuks; palub komisjonil niisuguste muutuste ulatust ja mõju uurida ja esitada

ettepanekud Euroopa tasandi meetmete kohta, millega autorite ja esitajate tasustamist parandada; rõhutab, et muudetud sätted peaksid olema tulevikukindlad ja tehnoloogiliselt neutraalsed, tõendipõhised ning komisjoni parema reguleerimise eesmärgi kohaselt hoolikalt hinnatud, võttes arvesse digi- ja analoogkeskkonna erinevusi;

23. peab kiiduväärseks Euroopa Komisjoni soovi parandada digitaalse sisu piiriülest kättesaadavust, hõlbustades lubade saamist, võttes arvesse digiteerimisega kaasnevaid uusi tasustamisvõimalusi ja luues suurema õiguskindluse; rõhutab, et erandite ja piirangute miinimumnormid ja vajaduse korral edasine ühtlustamine on peamine viis õiguskindluse suurendamiseks ja seejuures tuleks võimaluse korral alati arvestada kultuurilise eripäraga; rõhutab, et piiriülene kättesaadavus ei tohiks takistada sisu ja teenuste rahastamisprotsessi ning et seejuures tuleks kultuurilist ja keelelist mitmekesisust väärtusena austada; rõhutab, et audiovisuaaltööstust tuleb ergutada uuenduslikke litsentsimislahendusi otsima, et oma rahastamismudeleid digiajastuga kohandada;
24. toonitab, et autoriõiguse rikkumisele rajatud kutsetegevus ja ärimudelid ohustavad tõsiselt digitaalse ühtse turu toimimist, ning nõuab kogu ELi hõlmavate põhimõtete rakendamist, tagamaks, et keegi autoriõiguse tahtlikust rikkumisest kasu ei saa;
25. palub komisjonil ergutada ülekantavust ja koostalitlusvõimet, et suurendada seaduslikult omandatud ja seaduslikult kättesaadavaks tehtud sisu ja teenuste vaba ringlust kogu ELis, samuti tellimise kättesaadavust ja piiriülest toimimist, arvestades samas sellega, et teatud majandusmudelid Euroopas põhinevad õiguste territoriaalsusel, eelkõige siis, kui tegemist on audiovisuaaltoodangu rahastamisega ning eriti eelrahastatud filmide tootmisel, mis võimaldab suurt kultuurilist mitmekesisust; rõhutab, et territoriaalsuse põhimõtte ja meetmed, millega edendatakse sisu ülekantavust, ei ole vastuolus; on veendunud, et üleeuroopalise litsentsi võimalus tuleks säilitada, selle kasutamine peaks olema vabatahtlik ja sellele peaks eelnema mõju hindamine; rõhutab, et niisugused litsentsid ei saa asendada territoriaalsust ning et audiovisuaalteoste rahastamismudelid põhinevad liikmesriikide turu iseloomuga kohandatud riiklikel litsentsimismudelitel; võttes arvesse ELi toimimise lepingu artiklit 118, soovib kogu ELi hõlmavat õiguste haldamist edasi arendada ja huvipakkumaks muuta;
26. peab vajalikuks konsultatsiooni arvesse võttes selgitada, mis on põhjendamatu asukohapõhine piiramine; tuletab meelde, et leidub olukordi, kus asukohapõhine piiramine on vajalik, eelkõige pidades silmas kultuurilist mitmekesisust, sest selline piiramine võimaldab sageli turu monopoliseerimist takistada; märgib, et territoriaalne piirang võib olla vajalik juhul, kui sisu või teenuste piiriülese pakkumise kulud ei ole kaetud ja neid ei saa refinantseerida;
27. palub liikmesriikidel sidusrühmadega konsulteerides optimeerida meedia leviaknad, et kiirendada audiovisuaalse sisu kättesaadavust, säilitades samas kestliku esimese ja teise leviakna, sõltuvalt audiovisuaalsisu rahastamiskeemidest;
28. palub liikmesriikidel laiendada tsiteerimise suhtes kehtiva erandi ulatust, ilma et see piiraks autorite moraalseid õigusi, lühikestele audiovisuaalsetele tsitaatidele reklaami ja poliitikaga mitteseotud kasutuseks, tingimusel, et kasutatud teost on selgelt nimetatud, et tsitaat ei ole vastuolus teose tavalise kasutusviisiga ega mõjuta autorite seaduslikke huvisid;

29. nõuab edasist dialoogi loojate, õiguste omajate ja vahendajate vahel, et jõuda vastastikku kasuliku koostööni, kus autoriõigused on kaitstud, samas aga võimaldatakse ja soodustatakse uuenduslikke sisuloomevõimalusi; palub komisjonil jätkata autoriõiguse kaasajastamist, püüdes pakkuda ja arendada uusi innovatiivseid litsentsimisvorme, mis võimaldavad loovsisu tõhusamat kasutamist internetis ja seega võtavad arvesse ka kollektiivsete lubade andmise võimalusi;
30. on seisukohal, et pärast seda, kui direktiivis 93/83/EMÜ sätestatud õigusmõistet on täiendavalt hinnatud, võib see aidata parandada seadusliku veebisisu ja -teenuste piiriülest kättesaadavust digitaalsel ühtsel turul, seadmata kahtluse alla lepinguvabaduse, autorite ja esitajate asjakohase tasustamise ning eksklusiivsete õiguste territoriaalse iseloomu põhimõtteid, ning tervitab komisjoni algatust korraldada direktiivi 93/83/EMÜ teemal avalik konsultatsioon;
31. toonitab vajadust tegeleda teoste reprodutseerimisõiguse ja üldsusele edastamise õiguse piiritlemise probleemiga; rõhutab, et üldsusele edastamise mõiste vajab selgitamist, võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu hiljutisi kohtulahendeid; toob välja vajaduse anda mõistele „üldkasutatav” ühtne määratlus, et tagada kultuurilise infosisu laialdane levik kogu ELis;
32. nõuab tungivalt kehtivates autoriõigust käsitlevates õigusaktides sätestatud kohustuslike piirangute ja erandite kehtestamist, näiteks sellistes valdkondades nagu haridus, teadus, raamatukogud ja muuseumid, et võimaldada kultuurisisu laiemat levikut kogu ELis, võttes arvesse sõna- ja teabevabadust, kunsti ja teaduse vabadust ning usulist ja keelelist mitmekesisust;
33. rõhutab, et tõelise Euroopa digitaalse ühtse turu saavutamiseks ning võimaldamaks kodanikel, kaasa arvatud haavatavatel isikutel, uut digitehnoloogiat täielikult kasutada, on vaja täiendavaid jõupingutusi meediapädevuse parandamiseks, ergutab seetõttu liikmesriike tunnistama meediahariduse tähtsust, soovib lisada koolide õppekavadesse digioskuste omandamine ja parandada vajalikku tehnilist sisseseadet; toonitab seejuures, kui oluline on õpetada õpetajatele nõuetekohaselt digitaalseid oskusi ja seda, kuidas neid oskusi tõhusalt õpilastele edasi anda ning üldise õppeprotsessi toetamiseks kasutada;
34. rõhutab, et meedia sõltumatu ja kriitilise kasutamise võime on elukestev ja põlvkonnaülene õppeülesanne, mis meedia arengu käigus pidevalt muutub ja kujutab endast üht tänapäeva põhioskust; rõhutab, et haridus- ja koolitussüsteemide kohandamine on ülioluline, et parandada infotehnoloogia kutseoskusi ja vastata ELis aina suurenevale nõudlusele digitaalsete oskustega professionaalide järele; soovib komisjonil ja liikmesriikidel luua digitaalsete oskuste ja kvalifikatsiooni vastastikuse tunnustamise alusena Euroopa sertifitseerimis- või hindamissüsteem, võttes eeskujuks Euroopa keeleõppe ja -õpetamise raamdokumendi; rõhutab, et vaja on täiendavaid jõupingutusi kodanike meediapädevuse parandamiseks, ning palub komisjonil ja liikmesriikidel edendada algatuste ja kooskõlastatud meetmete kaudu kõigi ELi kodanike, eelkõige haavavate inimeste meediapädevust; soovib meediapädevuse suurendamise raames pidevalt tegelda ka internetipädevuse suurendamisega;
35. peab vajalikuks, et komisjon ja liikmesriigid tegutseksid digitaalsete oskuste ja teadmiste parandamisel kahel suunal, investeerides digitaalharidusse ja digitaalsesse taristusse ning lisades digitaalse sisu ja digitaalsed meetodid koolide õppekavadesse; soovib jätkuvalt tegelda laste kaitsmisega internetis läbipaistvate eneseregulatsioonimeetmete abil, mida

vajadusel kooskõlastatakse riikliku ja ELi õigusega; palub komisjonil ja liikmesriikidel kõiki põlvkondi hõlmates välja pakkuda teabe ülekülluse asjakohase ja autonoomse haldamise viise, samuti kutsub komisjoni üles rohkem investeerima üleeuroopaliste meediapädevuse õpetamise võrkude loomisse, et edendada parimate tavade vahetamist ja parandada parimate riiklike, piirkondlike või ka kohalike projektide nähtavust kogu ELis;

36. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles laiendama uuringuid, mis käsitlevad digitaalmeedia mõju vaimsetele võimetele, mõjusaid enesekontrolli meetodeid ja digitaalsetel mängudel põhineva õppimise edusamme;
37. rõhutab, et Euroopa digitaalse ühtse turu tähtis kultuuriline alus on elav keeleline mitmekesisus ja suurenev mitmekeelsus; on seisukohal, et keelelise mitmekesisuse digitaalne toetamine, selle kättesaadavuse suurendamine ning vastavate oskuste edendamine ja tagamine on oluline eeldus, et digitaalne ühtne turg areneks sotsiaalselt kestlikul viisil; ootab, et komisjon suurendaks jõupingutusi mitmekeelsuse tulemuslikuks käsitlemiseks, et tehnoloogilist baasi kiiremini rakendada Euroopa mitmekeelsuse aktiivseks toetamiseks ja kohaldamiseks hariduses, filminduses, kultuuripärandi valdkonnas, teadus- ja ametiasutustes ning igapäevases töös ja ettevõtluses;
38. rõhutab territoriaalsuse põhimõtte tähtsust, näiteks Euroopa filmikultuuri jaoks, ja nõuab, et riiklikel litsentsidel põhinevaid audiovisuaalsete rahastamismudeleid ei hävitataks kohustusliku üleeuroopalise litsentside süsteemiga; rõhutab, et selle asemel tuleks parandada piiriülest juurdepääsu seaduslikult omandatud sisule;
39. palub komisjonil tagada kooskõla võrgu neutraalsuse põhimõtetega, mis on meediakanalite lähenemisega seoses väga tähtis;
40. rõhutab, et võrgu neutraalsuse ulatuslik kaitsmine on sotsiaalselt õiglase digitaalse ühtse turu strateegia keskne element ja sellest ei tohi osaliselt loobuda rändlustasude kaotamise lühiajaliselt vajaliku eesmärgi nimel;
41. tuletab meelde, et õiguste omajate ja autoriõigusega kaitstud sisu kasutajate eri kategooriate vahel tuleb tagada õiguste ja huvide õiglane tasakaal;
42. kiidab komisjoni algatust korraldada üldsusega konsulteerimine satelliitlevi ja kaabli kaudu taasedastamist käsitleva direktiivi 93/83/EMÜ üle, et uurida direktiivi reguleerimisala laiendamise võimalust audiovisuaalsete teoste veebiedastusele voogedastuse ja tellitavate videoteenuste kaudu, mis oluliselt suurendaks avalik-õiguslike ringhäälinguteenuste suutlikkust digitaalajastul oma avalikest huvidest lähtuvat ülesannet täita ja aitaks kaasa digitaalse ühtse turu väljakujundamisele;
43. loodab, et komisjon teeb ka digitaalse ühtse turu strateegia raames rohkem jõupingutusi mitmekeelsuse tõhusaks käsitlemiseks, et tehnoloogilist baasi kiiremini rakendada Euroopa mitmekeelsuse aktiivseks kaitsmiseks ja tulemuslikuks kohaldamiseks hariduses, filminduses, kultuuripärandi valdkonnas, teadus- ja ametiasutustes ning igapäevases töös ja ettevõtlustegevuses;
44. peab kiiduväärseks, et komisjon kaalub avaliku sektori jaoks uute teabesalvestussüsteemide loomist sertifitseeritud ja andmekaitse õigustega kooskõlastatud pilvandmetöötluse ning teksti- ja andmehankimise kaudu; on seisukohal, et niisuguse

tehnoloogia kasutamine haridusasutustes, avalikes raamatukogudes ja arhiivides eeldab raamatukogunduse, arhiivinduse ja dokumentide käsitlemise kutsealadel eriväljaõpet ja ka kasutajate asjakohast mitmekeelset juurdepääsu;

45. nõuab suuremaid jõupingutusi, et digitaalse ühtse turu strateegia raames kontrollida vaba ja avatud tarkvara rakendamist haridus- ja ametiasutustes, sest allikakoodide juurdepääsetavus ja nähtavus suurendab ametiasutuste ressursse säästvat osalust ühisuuenduste kasutamisel; on seisukohal, et arvukamad avatud tarkvara programmid võivad aidata parandada kasutajate digitaaluskusi, eriti haridusasutustes;
46. teeb ettepaneku, et hariduses ja koolituses ning avaliku sektori uurimisasutustes õpetataks ja kohaldataks ning riigihankemenetlustes edendataks riigi- ja keelepiire ületavaid digitaalseid koostöö- ja teabevahetusvorme, kasutades ja arendades sellel eesmärgil Creative Commons'i litsentse.

**NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD
LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS**

Vastuvõtmise kuupäev	12.11.2015
Lõpphääletuse tulemus	+: 19 -: 6 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Mircea Diaconu, Damian Drăghici, Angel Dzhambazki, Jill Evans, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Stefano Maullu, Fernando Maura Barandiarán, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Santiago Fisas Aixelà, Sylvie Guillaume, György Hólvényi, Ilhan Kyuchyuk, Ernest Maragall, Emma McClarkin, Martina Michels, Elisabeth Morin-Chartier, Michel Reimon, Hannu Takkula
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodukorra art 200 lg 2)	Julia Reid

7.12.2015

ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS (*)

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile

ettevalmistuste kohta digitaalse ühtse turu aktiks
(2015/2147(INI))

Arvamuse koostaja (*): Angel Dzhambazki

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 54

ETTEPANEKUD

Õiguskomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab, et majanduskasvu, innovatsiooni, kodanike ja tarbijate valiku, töökohtade ja sealhulgas kvaliteetsete töökohtade loomise ning konkurentsivõime edendamine on ülimalt oluline, ning on veendunud, et digitaalne ühtne turg on nende eesmärkide saavutamisel keskse tähtsusega, kuna see aitab kaotada kaubandustõkked, suurendada tootlikkust, ühtlustada veebipõhiste ettevõtete protsesse, toetada loojaid, investoreid ja tarbijaid ning digitaalrajanduse valdkonnas töötavaid inimesi, pöörates erilist tähelepanu VKEdele, ning muuta erainvesteeringud loomemajanduse taristusse äriselt atraktiivseks, vähendades samal ajal bürokraatiat ja soodustades uute idufirmade loomist; märgib lisaks, et on oluline hõlbustada seaduslikku juurdepääsu teadustöödele ja loometeoste ning tagada kõrgetasemeline tarbija- ja andmekaitse digitaalsel ühtsel turul; nõuab tulevikukindlat regulatsiooni ning kõigi uute ettepanekute mõju hindamist konkurentsivõime, majanduskasvu, VKEde, innovatsioonipotentsiaali ja töökohtade loomise seisukohalt, samuti nende võimalike kulude ja tulude hindamist koos keskkonna- ja sotsiaalse mõju hindamisega;
2. väljendab heameelt komisjoni teatise „Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia” (COM(2015)0192) ning selles sisalduva lubaduse üle ajakohastada praegust autoriõiguste raamistikku, et kohandada seda vastavalt digitaalajastule; rõhutab, et raamistiku muutmist tuleks käsitleda sihipäraselt, keskendudes loojate ja teiste õigusteomajate õiglasele ja nõuetekohasele tasustamisele nende teoste kasutamise eest, majanduskasvule, konkurentsivõimele ja paremale tarbijakogemusele, kuid ühtlasi vajadusele tagada

põhiõiguste kaitse;

3. juhib tähelepanu intellektuaalomandiõiguste rollile ja tuletab meelde, et autoriõiguse erandid ja piirangud on autoriõiguste süsteemi üks aspekt; toonitab, et autoriõiguse sihipärased erandid ja piirangud on väga olulised, et soodustada majanduskasvu, innovatsiooni ja töökohtade loomist, ergutada tulevikus loomingulisust ning suurendada ELis mitmekesisust nii innovatsiooni kui ka loomingu ja kultuuri valdkonnas;
4. toonitab sellega seoses, et ELi kultuuri- ja loomemajandus on majanduskasvu, innovatsiooni ja konkurentsivõime edendaja, kuna annab sektori andmetel tööd enam kui 7 miljonile inimesele ja moodustab rohkem kui 4,2 % ELi SKPst¹;
5. usub, et reformiga tuleks saavutada õige tasakaal kõigi asjaomaste huvide vahel; juhib tähelepanu asjaolule, et loomemajandusel on oma eripära ja erisugused probleemid, mis on eelkõige tingitud mitmesugust tüüpi sisust, loomingust ning kasutatavatest ärimudelitest; palub seetõttu komisjonil tuvastada paremini see eripära ning võtta seda muudatus- ja lahendusettepanekute esitamisel arvesse;
6. rõhutab, et autoriõiguste raamistiku mis tahes reformi aluseks peaks olema kõrgetasemeline kaitse, kuna õigused on intellektuaalse loometegevuse seisukohalt väga olulised ning tagavad stabiilse, selge ja paindliku õigusliku aluse, mis toetab investeringuid kultuuri- ja loomesektorisse ning selle kasvu, kõrvaldades ühtlasi õigusliku ebakindluse ja õiguslikud vastuolud, mis mõjutavad negatiivselt siseturu toimimist;
7. palub komisjonil tagada, et autoriõiguse direktiivi reformis võetaks arvesse 2001. aasta autoriõiguse direktiivi mõju järelhindamise tulemusi ning tuginetaks kindlatele tõenditele, sealhulgas muudatusi kaasa toovate elementide võimaliku mõju hinnangule, eelkõige seoses audiovisuaalteoste tootmise, rahastamise ja levitamisega ning ka kultuurilise mitmekesisusega; on seisukohal, et tuleb koostada nõuetekohane majandusanalüüs, sealhulgas töökohtadele ja majanduskasvule avaldatava mõju kohta;
8. palub lisaks komisjonil võtta arvesse parlamendi 9. juuli 2015. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiivi 2001/29/EÜ (autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas) rakendamise kohta²;
9. juhib tähelepanu sellele, et 56 % eurooplastest kasutab internetti kultuurilistel eesmärkidel, ning märgib seetõttu mitmete autoriõiguse erandite olulisust; tuletab komisjonile meelde, et enamik Euroopa Parlamendi liikmeid toetab miinimumstandardite kohaldamise läbivaatamist autoriõiguse erandite ja piirangute puhul ning direktiivis 2001/29/EÜ sätestatud erandite ja piirangute nõuetekohast kohaldamist; rõhutab, et autoriõiguse erandite ja piirangute käsitus peaks olema tasakaalustatud, sihipärane ja vormineutraalne ning peaks põhinema üksnes tõendatud vajadustel ega tohiks piirata ELi kultuurilist mitmekesisust, selle rahastamist ega õiglase hüvitise maksmist autoritele; rõhutab, et kuigi teksti- ja andmehankimise puhul on vaja suuremat õiguskindlust, et võimaldada teadlastel ja haridusasutustel laialdasemalt kasutada autoriõigusega kaitstud

¹ EY uuring „Creating growth – Measuring cultural and creative markets in the EU”.

² Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0273.

materjali, sealhulgas piiriüleselt, tuleks teksti- ja andmehankimise ELi-üleseid erandeid kohaldada üksnes kasutaja seadusliku juurdepääsu korral ning need tuleks välja töötada kõigi sidusrühmadega konsulteerides pärast tõenditepõhise mõjuhindamise läbiviimist;

10. rõhutab, et on oluline parandada autoriõiguse korralduse selgust ja läbipaistvust, eelkõige seoses kasutaja loodud sisu ja isiklikuks tarbeks kopeerimise tasudega nendes liikmesriikides, mis on otsustanud neid kohaldada; märgib sellega seoses, et kodanikke tuleks teavitada autoritasu tegelikust summast, selle eesmärgist ja kasutamise viisist;
11. rõhutab, et digitaalne ühtne turg peaks võimaldama kõigile, sealhulgas puudega inimestele, tagada juurdepääsu autoriõigusega kaitstud toodetele ja teenustele ja seotud õigustele; on sellega seoses sügavalt mures, et ei ole tehtud edusamme Marrakechi lepingu (avaldatud teoste juurdepääsu lihtsustamise kohta nägemispuudega või muu trükikirja lugemise puudega isikutele) ratifitseerimisel, ja nõuab tungivalt, et leping ratifitseeritaks võimalikult kiiresti; ootab huviga Euroopa Liidu Kohtu otsust selles küsimuses;
12. nõuab sihipäraseid ja tõenditepõhiseid reforme, et tõhustada piiriülest juurdepääsu veebis sisule, mis on seaduslikult kättesaadav või on seaduslikult omandatud, kuid hoiatab kohustuslike üleeuroopaliste litsentside väljastamise valimatu edendamise eest, kuna see võib vähendada kasutajatele kättesaadavaks tehtavat sisu; toonitab, et territoriaalsuse põhimõte on autoriõiguste süsteemi oluline osa, võttes arvesse territoriaalsete litsentside andmise olulisust ELis; nõuab, et lõpetataks põhjendamatu asukohapõhine piiramine, seades suurema õiguskindluse saavutamise esimese sammuna esmatähtsale kohale seaduslikult omandatud või seaduslikult kättesaadava sisu piiriülese ülekantavuse, ning nõuab paindlike ja innovaatiliste litsentsimisüsteemide tagamiseks uute ärimudelite kasutuselevõtmist; märgib, et sellised mudelid peaksid tarbijatele kasu tooma eesmärgiga tagada keeleline ja kultuuriline mitmekesisus, kahjustamata territoriaalsuse põhimõtet või lepingu sõlmimise vabadust;
13. väljendab heameelt komisjoni soovi üle tõhustada ELi teadusuuringuid ja innovatsiooni autoriõigusega kaitstud materjali piiriülese kasutamise parandamise abil; leiab, et see püüe on keskse tähtsusega teadmistele ja veebipõhisele haridusele juurdepääsu tõhustamise ning ELi haridusametuste ülemaailmse konkurentsivõime parandamise seisukohalt;
14. rõhutab, kui oluline on juurdepääs teabele ja sisule avalikus sfääris; rõhutab, et sisu, mis on üldkasutatav ühes liikmesriigis, peaks olema juurdepääsetav kõigis liikmesriikides; on veendunud, et ELi institutsioonide avalik infosisu peaks olema võimalikult üldkasutatav;
15. on seisukohal, et audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi kõikide muudatuste puhul tuleks võtta arvesse audiovisuaalsele sisule juurdepääsemise uusi võimalusi ning muudatused peaksid olema kooskõlas autoriõigust käsitlevate õigusaktide praeguse reformiga;
16. on seisukohal, et teatavad veebipõhised vahendajad ja veebiplatvormid saavad kultuuriteostest ja -sisust tulu, kuid seda tulu ei pruugita alati loojatega jagada; kutsub komisjoni üles kaaluma tõenditepõhiseid võimalusi, et käsitleda väärtuse ülekandmist sisult teenustele, millega võimaldataks autoritel, esitajatel ja õiguste omajatel saada õiglast tasu oma teoste kasutamise eest internetis, takistamata innovatsiooni;
17. juhib tähelepanu asjaolule, et digitaalse turu kiire tehnoloogiline areng nõuab autoriõiguse jaoks tehnoloogiliselt neutraalset raamistikku;

18. nõuab tungivalt, et komisjon tagaks digitaalse ühtse turu jaoks ELi strateegia väljatöötamise koostöös heade digiteerimistavade alal juhtivate riikidega, et võtta paremini arvesse ELi-väliste riikide tehnoloogiauuendusi, eelkõige intellektuaalomandi valdkonnas, parandades nii koostalitlusvõimet ja suurendades Euroopa ettevõtete kasvu- ja laienemisvõimalusi rahvusvahelisel turul;
19. kutsub levitajaid üles avalikustama kogu kättesaadava teabe selliste tehnoloogiliste meetmete kohta, mis on vajalikud nende sisu koostalitlusvõime tagamiseks;
20. toetab komisjoni püüdlusi tagada digitaalsete komponentide koostalitlusvõime ja rõhutab, kui oluline on standardimine, mida on võimalik saavutada nii standardi rakendamiseks oluliste patentidega kui ka avatud litsentsimismudelitega; väljendab heameelt komisjoni jõupingutuste üle õiguste omajate ja standardi rakendamiseks oluliste patentide kasutajate vaheliste läbirääkimiste tasakaalustatud raamistiku väljatöötamisel, et tagada õiglased litsentsimistingimused; palub komisjonil teadmiseks võtta ja järgida Euroopa Liidu Kohtu otsuse C-170/13 (Huawei vs. ZTE) vaimu, kuna sellega luuakse tasakaal standardi rakendamiseks oluliste patentide omanike ja standardite rakendajate vahel, et teha lõpp patendirikkumistele ja tagada õiglase, mõistlike ja mittediskrimineerivate (FRAND) litsentsilepingute tõhus sõlmimine;
21. väljendab heameelt komisjoni tegevuskava üle ajakohastada intellektuaalomandiõiguste tagamist veebis, pidades silmas kommertstasandil toimuvaid rikkumisi; toonitab autoriõigust käsitlevate õigusaktide ja seotud õiguste austamise tähtsust digitaalajastul; on seisukohal, et direktiivi 2004/48/EÜ kohane autoriõiguse jõustamine kõigis liikmesriikides on äärmiselt oluline ning autoriõigus ja seotud õigused on ainult nii tõhusad kui nende kaitsmiseks kehtestatud jõustamise meetmed; toonitab, et EL seisab silmitsi märkimisväärse arvu intellektuaalomandiõiguste rikkumistega ning komisjoni andmetel märkisid tolliasutused 2014. aastal enam kui 95 000 kinnipidamisjuhtu ja 35,5 miljoni konfiskeeritud eseme väärtus on hinnanguliselt üle 600 miljoni euro¹; rõhutab intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumiste Euroopa vaatluskeskuse rolli usaldusväärsete andmete ja objektiivsete analüüside tagamisel selle kohta, milline on rikkumiste mõju majandustegevuses osalejatele; nõuab seetõttu, et võetaks vastu tõhus, jätkusuutlik, proportsionaalne ja kaasajastatud lähenemine intellektuaalomandiõiguste tagamisele, rakendamisele ja kaitsmisele veebis, eelkõige kommertstasandil toimuvate rikkumiste osas; märgib, et mõnel juhul võivad autoriõiguse rikkumise põhjuseks olla probleemid sellise soovitud sisu leidmisega, mis oleks seaduslikult kättesaadav; nõuab seepärast suurema hulga kasutajasõbralike seaduslike pakkumiste väljatöötamist ja avalikku propageerimist;
22. väljendab heameelt nn rahavoost lähtuva („follow the money”) käsituse üle ning ergutab tarneahelas osalejaid võtma kooskõlastatud ja proportsionaalseid meetmeid, et võidelda intellektuaalomandiõiguste rikkumiste vastu kommertstasandil, tuginedes vabatahtlike lepingute tavale; rõhutab, et komisjon peaks koos liikmesriikidega edendama tarneahelas teadlikkust ja hoolsust ning ergutama teabe- ja parimate tavade vahetust ning tõhusamat avaliku ja erasektori koostööd; toonitab, et tarneahelas osalejate mis tahes meetmed kommertstasandil toimuvate rikkumistega võitlemiseks peaksid olema põhjendatud, kooskõlastatud ja proportsionaalsed ning hõlmama tõhusate ja kasutajasõbralike

¹ Vt „Report on EU customs enforcement of intellectual property rights – Results at the EU border 2014”, maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat, 2015.

õiguskaitsevahendite võimalust kahjustatud osapoolte jaoks; peab vajalikuks suurendada tarbijate teadlikkust autoriõiguse ja seotud õiguste rikkumise tagajärgedest;

23. usub, et komisjon peaks algamata arutelu ning tuleks teostada tõendus põhised analüüsid selle kohta, kas kõik väärtusahelas osalejad, sealhulgas veebipõhised vahendajad, veebiplatvormid, sisu- ja teenusepakkujad ning ka veebivälised vahendajad, nagu edasimüüjad ja jaemüüjad, peaksid võtma mõistlikke ja asjakohaseid meetmeid ebaseadusliku sisu, võltsitud kauba ja intellektuaalomandiõiguste rikkumiste vastu kommertstasandil, tagades samas lõppkasutajale võimaluse pääseda juurde ja levitada teavet või kasutada vabalt valitud rakendusi ja teenuseid; rõhutab vajadust kaaluda vahendajate rolli täpsustamist, eelkõige seoses võitlusega intellektuaalomandiõiguste rikkumiste vastu, tuginedes põhjalikule, sihipärasele ja tõendus põhisele analüüsile ning võttes arvesse kõiki asjaomaseid komisjoni avalikke konsultatsioone; rõhutab, et internetiteenuse osutajatel ja veebipõhistel vahendajatel peaks igal juhul olema rangelt määratletud kohustused ja nad ei peaks täitma kohtutele antud rolli, et vältida õiguskaitse erastamist; kutsus komisjoni üles koostama hindamisuuringu veebisaitide kohtuliku blokeerimise ning teavitamis- ja eemaldamissüsteemide tõhususe kohta;
24. tunnustab sisuteenuse pakkujate rolli teoste loomises ja levitamises, sealhulgas internetis, ning tõdeb, et veebiplatvormide kasvu on soodustanud tarbijate nõudlus; tunnustab, et kehtivad vahendaja vastutuse põhimõtted on võimaldanud veebiplatvormide kasvu, ning hoiatab, et uue õiguskindlusetuse loomine selles valdkonnas võib avaldada kahjulikku mõju majanduskasvule; märgib teatavate veebipõhiste vahendajate kasvavat tähtsust ja nende valitseva positsiooni võimalikku kahjulikku mõju autorite loomepotentsiaalile ja õiglasele tasustamisele ning teoste muude levitajate pakutavate teenuste arengule;
25. soovib, et veebiplatvormi käsitleva tulevase seadusandliku ettepaneku aluseks võetaks tarbijate, loojate ja digitaalvaldkonna töötajate huvid ja eelkõige kaitsetumate isikute kaitse;
26. rõhutab, et autoriõiguse sisuliseks jõustamiseks peaks täielik teave õiguste omajate identiteedi ja asjakohasel juhul õiguste kaitse kestuse kohta olema üldsusele hõlpsasti kättesaadav;
27. tuletab meelde, et direktiivi 2000/31/EÜ artikli 5 kohaselt on internetiteenuste osutajad kohustatud oma identiteedi selgesti tuvastatavaks tegema ja et selle nõude täitmine on hädavajalik, et tagada tarbijate usaldus e-kaubanduse vastu;
28. võtab teadmiseks komisjoni eesmärgi võtta tagasi ettepanek Euroopa ühise müügiõiguse kohta ja tuletab sellega seoses meelde parlamendi 26. veebruari 2014. aasta esimese lugemise seisukohta; rõhutab, et enne mis tahes lähenemisviisi kasutuselevõttu tuleb koguda ja analüüsida võimalikult palju tõendeid ja konsulteerida sidusrühmadega, eriti seoses mõjuga, mida see avaldaks tarbijatele praegu riiklike õigusaktide alusel pakutavale kaitsele, eelkõige materiaalsete kaupade või digitaalse sisu veebimüügilepingust mittekinnipidamise puhuks ette nähtud õiguskaitsevahendite ning Rooma I määruse kohaldamist puudutava õiguskindluse osas;
29. on veendunud, et digitaalset sisu käsitlevate lepingutingimuste tehnoloogiliseks neutraalsuseks ja tulevikukindluseks peavad need tuginema põhimõtetele; rõhutab lisaks, et seoses komisjoni tulevaste ettepanekutega selles valdkonnas on oluline vältida ebakõla

ja kattuvust olemasolevate õigusaktidega ning pikemas perspektiivis veebi- ja veebivälise lepingute ning eri turustuskanalite vahelise põhjendamatu õigusliku lõhe loomise ohtu, pidades silmas ka õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi tarbijaõigustikku;

30. on seisukohal, et komisjoni muudetud ettepanekus tuleks ühtlasi täpsustada, kuidas olemasolevaid eeskirju kohaldatakse digitaalkeskkonnas piiriülese veebimüügi korral, sealhulgas tuleks täpsustada teenuste direktiivi kohaldamist, et käsitleda kodakondsusel või asukohal põhinevat ebaõiglast diskrimineerivat hinnapoliitikat veebis;
31. ergutab komisjoni analüüsima ELi tarbijakaitsealase materiaalõiguse kaitsetaset nn ühistarbimises ning tasakaalustamatust tarbijatevahelistes lepingulistest suhetes, mida soodustab ühistarbimise platvormide kaudu osutatud teenuste üha laialdasem tarbimine;
32. rõhutab vajadust tõhustada protsesse, mis võimaldavad ettevõtetel tegevust alustada ja veebipõhiselt tegutseda kõigis liikmesriikides ning mis tuleks ühtlustada ja digitaalseks muuta, ning kutsub komisjoni üles seda oma siseturustrateegias täiendavalt kaaluma;
33. palub komisjonil tagada, et erilist tähelepanu pöörataks küsimustele, mis takistavad tarbijatel ja ettevõtetel saada kasu kõigist, nii digitaalsetest kui ka ELis digitaalkanalite kaudu pakutavatest toodetest ja teenustest, ning mis takistavad ettevõtete tegevuse alustamist ja laiendamist, piiriülest tegutsemist ja innovatsiooni;
34. kutsub liikmesriike üles kohaldama ühtseid standardeid ja häid tavasid digitaalse halduse valdkonnas, keskendudes eelkõige õigusasutustele ja kohalikele ametiasutustele;
35. rõhutab, et digitaalne areng toob kaasa ka sisulise muutuse avalikus halduses, luues palju tõhusama, lihtsama ja kasutajasõbralikuma e-halduse; on sellega seoses seisukohal, et kodanike ja ettevõtete jaoks on väga oluline, et äriregistrid oleksid omavahel ühendatud;
36. toetab tarbijate kaitsmiseks ELi-ülese vaidluste lahendamise platvormi loomist 2016. aasta jooksul; toonitab, et tarbijaõigusi ei saa tagada ilma tõhusate õigusaktide ja juurdepääsuta õiguslikele vahenditele; on seisukohal, et ka e-kaubandus edeneks, kui tarbijatel on võimalus teha veebis oste nii, et kogu ELis kehtivad sarnased tingimused;
37. rõhutab, et veebiturve on üks digitaalse ühtse turu eeltingimus, ning on just seetõttu veendunud, et sel kiiresti kasvaval turul tuleb tagada võrgu- ja infoturvet; väljendab sellega seoses heameelt komisjoni algatuse üle luua küberturbe alane avaliku ja erasektori partnerlus võrguturbe tehnoloogiate ja lahenduste vallas;
38. nõuab, et IKT-koolitustele ELi vahendite eraldamise õigusraamistik oleks tõhusam, võimaldamaks tõsta ELi konkurentsivõimet;
39. juhib tähelepanu asjaolule, et ELis esineva tehnoloogilise lõhega tuleb tegeleda digitaalse ühtse turu poliitika õigusraamistiku kaudu; toonitab, et regioonide, maa- ja linnapiirkondade ning põlvkondade vahelise lõhe vähendamiseks on vaja ennetavat lähenemisviisi;
40. juhib tähelepanu asjaolule, et digitaalse ühtse turu poliitika tugeva õigusraamistiku toetamiseks on vaja otse toetada arengut ja innovatsiooni ELi ettevõtetes; toonitab seetõttu, et VKESid tuleb julgustada kasutama digitaaltehnoloogiaid ning arendama IKT-

oskusi ja -teenuseid;

41. juhib tähelepanu asjaolule, et digitaalne innovatsioon loob majanduskasvu ning et digitaalse turu poliitika tugev õigusraamistik peab hoogustama ettevõtlust; toonitab, et välja tuleb töötada ergutusprogrammid noortele innovaatoritele eesmärgiga rakendada Euroopa noorte potentsiaali.

NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	3.12.2015
Lõpphääletuse tulemus	+: 21 -: 3 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Max Andersson, Joëlle Bergeron, Marie-Christine Boutonnet, Jean-Marie Cavada, Kostas Chrysogonos, Therese Comodini Cachia, Mady Delvaux, Laura Ferrara, Enrico Gasbarra, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Mary Honeyball, Gilles Lebreton, António Marinho e Pinto, Jiří Maštálka, Emil Radev, Evelyn Regner, Pavel Svoboda, József Szájer, Tadeusz Zwiefka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Angel Dzhambazki, Jytte Guteland, Heidi Hautala, Stefano Maullu, Rainer Wieland, Kosma Złotowski

1.12.2015

KODANIKUVABADUSTE, JUSTIITS- JA SISEASJADE KOMISJONI ARVAMUS (*)

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile

ettevalmistuste kohta digitaalse ühtse turu aktiks
(2015/2147(INI))

Arvamuse koostaja (*): Michał Boni

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 54

ETTEPANEKUD

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon palub vastutavatel tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab vajadust järgida kõigis digitaalse ühtse turu strateegia raames tehtud algatustes põhiõigusi ja eriti andmekaitsealaseid õigusakte ning tunnistab samal ajal strateegia lisaväärtust ELi majanduse jaoks; toonitab, et põhiõiguste austamine, eelkõige eraelu puutumatus ja isikuandmete kaitse on väga olulised kodanike usalduse võitmiseks ja neis turvatunde tekitamiseks, mis on vajalik andmepõhise majanduse arendamiseks, et digitaalsektori potentsiaali ära kasutada, ja millesse tuleks seetõttu suhtuda kui võimaluste ja konkurentsieeliste loomisesse; rõhutab, et tehnoloogia- ja ärisektor ning avaliku sektori asutused peavad tegema koostööd, et tagada kohaldatavate ELi õigusaktide täitmine; tuletab meelde isikuandmete kaitse üldmääruse ja andmekaitse direktiivi kiire vastuvõtmise tähtsust nii andmesubjektide kui ka ettevõtjate huvides; nõuab eraelu puutumatus ja elektroonilist sidet käsitleva direktiivi läbivaatamist, et tagada andmekaitsepaketi jõustumise ajaks sätete kooskõla andmekaitsepaketi;

3.3.2. Ebaseadusliku veebisisu vastu võitlemine

2. kutsub komisjoni üles edendama küberkuritegevuse ning internetis leiduva ebaseadusliku sisu ja materjali, sealhulgas vihakõnede probleemide lahendamiseks poliitikameetmeid ja õigusraamistikku, mis oleksid täielikult kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõiguste, eriti sõna- ja teabevabadusega, samuti ELi või liikmesriikide

kehtivate õigusaktide, vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtete, nõuetekohase kohtumenetluse ning õigusriigi põhimõttega; on seisukohal, et selle eesmärgi saavutamiseks tuleb

- anda Euroopa ja liikmesriikide politsei- ja õiguskaitseasutustele asjakohased ja tõhusad õiguskaitsevahendid;
 - esitada selged suunised selle kohta, kuidas lahendada ebaseadusliku veebisisu, sealhulgas vihakõnede probleemi;
 - toetada vastavalt kehtivatele ELi õigusaktidele avaliku ja erasektori partnerlust ning avaliku ja erasektori asutuste vahelist dialoogi;
 - täpsustada vahendajate ja veebipõhiste platvormide rolli kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga;
 - tagada, et Europoli raames internetisisust teavitamise üksuse (EU IRU) loomisel tuginetakse selle tegevuseks asjakohasele õiguslikule alusele;
 - tagada erimeetmed internetis laste seksuaalse ärakasutamise vastu võitlemiseks ja kõikide sidusrühmade tulemuslikuks koostööks, et tagada laste õigused ja kaitse internetis ning ergutada algatusi, mis püüavad interneti laste jaoks turvalisemaks muuta; ning
 - teha hariduse edendamisel ja teadlikkuse suurendamise kampaaniates koostööd asjaomaste sidusrühmadega;
3. tuletab meelde, et elektroonilise kaubanduse direktiivi 2000/31/EÜ artiklis 12 on sätestatud, et „kui osutatakse infoühiskonna teenust, mis seisneb teenuse saaja poolt pakutava teabe edastamises sidevõrgu kaudu või sidevõrgule juurdepääsu pakkumises, tagavad liikmesriigid, et teenuseosutaja ei vastuta edastatava teabe eest tingimusel, et teenuseosutaja ei algata edastust, ei vali edastuse saajat ning ei vali ega muuda edastuses sisalduvat teavet”;

3.4. Digitaalsete teenuste ja isikuandmete töötlemise turvalisuse ja usaldusväarsuse suurendamine

4. rõhutab, et üha sagenevad rünnakud võrkudele ja küberkuritegevuse juhtumid nõuavad ELi ja liikmesriikide ühtset reaktsiooni, et tagada kõrgetasemeline võrgu- ja infoturve; on veendunud, et veebiturvalisuse tagamine hõlmab võrkude ja elutähtsate taristute kaitset, õiguskaitseasutuste suutlikkuse tagamist võidelda kuritegevuse, sealhulgas terrorismi, vägivaldse radikaliseerumise ja seksuaalse kuritarvitamise ning laste seksuaalse ärakasutamise vastu internetis ning veebikuritegevuse ja väljaspool veebi toimuva kuritegevuse vastase võitluse jaoks hädavajalike andmete kasutamist; rõhutab, et selliselt määratletud turvalisus ning põhiõiguste kaitse küberruumis on tähtsad selleks, et suurendada usaldust digitaalsete teenuste vastu, ning seega vajalik konkurentsivõimelise digitaalse ühtse turu loomiseks;
5. nõuab võrgu- ja infoturbe direktiivi lõplikku vastuvõtmist, et luua ühtne õigusraamistik strateegilise ja operatiivse küberjulgeoleku tagamiseks nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil, mis eeldab tihedamat koostööd riikide ametiasutuste ja ELi asutustega, tagades samal ajal ELi põhiõiguste kaitse, eriti ettevõtjate, avaliku halduse asutuste ja andmesubjektide eraelu puutumatus ja andmekaitse;
6. tuletab meelde, et sellised vahendid nagu krüptimine on kodanike ja ettevõtjate jaoks kasulikud selleks, et tagada eraelu puutumatus ja vähemalt algtasemel teabevahetuse

turvalisus; mõistab hukka tõsiasi, et seda saab kasutada ka kuritegelikel eesmärkidel;

7. kiidab heaks Europoli raames küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskuse loomise, mis aitab küberrünnakute korral kiiremini reageerida; nõuab seadusandliku ettepaneku esitamist küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskuse volituste tugevdamiseks ning 12. augusti 2013. aasta direktiivi 2013/40/EL (infosüsteemide vastu suunatud rünnete kohta) kiiret ülevõtmist, mille eesmärk on samuti liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja ELi asjaomaste asutuste (Eurojust, Europol, küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskus ning Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeamet) operatiivkoostöö parandamine;
8. väljendab heameelt komisjoni algatuse üle panna küberkuritegevuse valdkonnas alus avaliku ja erasektori partnerlusele; rõhutab vajadust koostöö ja ettevõtjate kaasamise ning sellise käsitlusviisi järele, kus lähtutakse turvalisusest juba loomisprotsessist peale; toetab avaliku ja erasektori partnerluses selles valdkonnas liikmesriikide vahel heade tavade jagamist; peab sellega seoses kahetsusväärseks vastupidavust käsitleva Euroopa avaliku ja erasektori partnerluse lõpetamist;
9. märgib, et massilise elektroonilise jälgimise avalikuks tulemine on näidanud vajadust võita tagasi kodanike usk eraelu puutumatusesse, turvalisusesse ja digitaalsete teenuste usaldusväärsusesse, ning rõhutab sellega seoses vajadust isikuandmete ärilisel või õiguskaitse eesmärgil töötlemisel rangelt järgida kehtivaid andmekaitsealaseid õigusakte ja austada põhiõigusi; tuletab sellega seoses meelde selliste olemasolevate vahendite tähtsust nagu vastastikuse õigusabi lepingud, milles austatakse õigusriigi põhimõtet ning mis vähendavad välisriikide territooriumil säilitatavatele andmetele õigusvastaselt juurdepääsemise ohtu;
10. kordab, et elektroonilist kaubandust käsitleva direktiivi 2000/31/EÜ artikli 15 lõike 1 kohaselt ei kehtesta liikmesriigid edastamis-, säilitamis- ja veebimajutusteenuste osutajatele üldist kohustust jälgida teavet, mida nad edastavad või talletavad, ega üldist kohustust otsida ebaseaduslikku tegevust näitavaid fakte ja asjaolusid; tuletab eeskätt meelde, et Euroopa Liidu Kohus lükkas oma otsustes C-360/10 ja C-70/10 tagasi meetmed, mis võimaldavad aktiivselt jälgida peaaegu kõiki asjaomaste teenuste kasutajaid (ühes kohtuasjas internetiteenuse osutajaid ja teises sotsiaalvõrgustike kasutajaid), ja täpsustas, et välistatud on ettekirjutused, milles nõutakse veebimajutusteenuse osutajalt üldist järelevalvet;

4.1. Andmepõhise majanduse loomine

11. on seisukohal, et suurandmed, pilveteenused, asjade internet ning teadus- ja uuendustegevus on majandusarengus kesksel kohal ning eeldavad kogu ELi õigusloomes ühtset käsitlust; on veendunud, et andmekaitsealaste õigusaktide järgimine ning tõhusad eraelu puutumatus ja turvalisust tagavad kaitsemeetmed vastavalt isikuandmete kaitse üldmäärusele, sealhulgas erisätted laste kui haavatavate tarbijate kohta on väga tähtsad kodanike ja tarbijate usalduse suurendamiseks andmepõhise majanduse vastu; rõhutab vajadust suurendada teadlikkust andmete tähtsusest ja andmete jagamise tähendusest tarbijate jaoks seoses nende põhiõigustega ja majanduse kontekstis, ning vajadust sätestada eeskirjad, milles käsitletakse omandiõigust andmetele ja kodanike kontrolli oma isikuandmete üle; rõhutab, kui tähtis on individualiseerida teenuseid ja tooteid, mis peaksid olema arendatud kooskõlas andmekaitsealaste õigustega; nõuab eraelu kaitsvate

vaikesätete ja lõimitud eraelukaitse edendamist, millel võiks olla positiivne mõju ka innovatsioonile ja majanduskasvule; rõhutab, et igasuguse andmete töötlemise puhul peab olema tagatud mittediskrimineeriv käsitlusviis; rõhutab, kui tähtis on riskipõhine käsitlus (eriti VKEde ja alustavate ettevõtjate jaoks), mis aitab vältida ebavajalikku halduskoormust ning tagab õiguskindluse vastavalt isikuandmete kaitse üldmäärusele, ning samuti demokraatlik järelevalve ja pidev jälgimine avaliku sektori asutuste poolt; rõhutab, et isikuandmed vajavad erilist kaitset, ning tunnistab, et täiendavate kaitsemeetmete võtmine, nagu pseudonüümimine või anonüümimine, võib aidata tugevdada kaitset olukordades, kus isikuandmeid kasutavad suurandmete rakendused ja veebipõhiste teenuste osutajad;

4.2. Konkurentsivõime suurendamine koostalitlusvõime ja standardimise abil

12. rõhutab, et igasugune isikuandmete töötlemine koostalitlusvõimel põhinevate, s.t ISA² programmi raames kasutatavate lahenduste kaudu peab toimuma kooskõlas ELi andmekaitsealaste õigusaktide nõuetega; nõuab paremat koostööd, et töötada andmepõhise majanduse jaoks välja ühised ülemaailmsed standardid, mis peaksid seadma esikohale turvalisuse, eraelu puutumatus ja andmekaitse; rõhutab, et tähtis on kodanike õigus andmete ülekantavusele;

4.3.2. E-valitsus

13. toetab Euroopas avalike teenuste digiteerimist, e-valitsuse, e-demokraatia ja avatud andmete poliitika arendamist, juurdepääsu avalikele dokumentidele ja nende dokumentide taaskasutamist, tuginedes läbipaistvuse põhimõttele, kehtivale ELi õigusraamistikule ja rangetele andmekaitsestandarditele, nagu on ette nähtud andmekaitse reformi paketi, ning täielikus kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga; tuletab meelde, et e-valitsus aitab edendada tõelist osalust, konsulteerimist ning läbipaistvat, vastutustundlikumat ja tõhusamat avalikku haldust; rõhutab sellega seoses parimate tavade vahetamise tähtsust kõigi asjaomaste sidusrühmade vahel;
14. toetab e-valitsuse arendamist, sealhulgas nn ainult ühe korra põhimõtte edendamist, ning rõhutab, et kõik e-valitsuse algatused peavad olema kooskõlas andmekaitse reformi paketi nõuete ja põhimõtetega ning nende algatuste puhul peab olema tagatud kõrgetasemeline turvalisus, et kaitsta avalikele asutustele esitatud kodanike andmeid;

5.2. Rahvusvaheline mõõde

15. tunnustab andmepõhise majanduse üleilmset olemust; tuletab meelde, et digitaalse ühtse turu loomine sõltub andmete vabast liikumisest Euroopa Liidus ja väljaspool Euroopa Liitu; nõuab seetõttu, et EL ja liikmesriigid võtaksid digitaalse ühtse turu strateegia raames kolmandate riikidega koostööd tehes koos kolmandate riikidega meetmeid selleks, et tagada andmekaitse kõrged standardid ja andmete turvaline rahvusvaheline edastamine kooskõlas isikuandmete kaitse üldmääruse ja ELi väljakujunenud kohtupraktikaga.

NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	30.11.2015
Lõpphääletuse tulemus	+: 49 -: 1 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jan Philipp Albrecht, Michał Boni, Ignazio Corrao, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Kinga Gál, Ana Gomes, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Jussi Halla-aho, Monika Hohlmeier, Brice Hortefeux, Sophia in 't Veld, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Barbara Kudrycka, Marju Lauristin, Juan Fernando López Aguilar, Roberta Metsola, Louis Michel, Claude Moraes, Alessandra Mussolini, József Nagy, Soraya Post, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Branislav Škripek, Csaba Sógor, Helga Stevens, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat, Harald Vilimsky, Udo Voigt, Beatrix von Storch, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Kristina Winberg, Tomáš Zdechovský
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Carlos Coelho, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Marek Jurek, Ska Keller, Miltiadis Kyrkos, Jeroen Lenaers, Nuno Melo, Emilian Pavel, Morten Helveg Petersen, Barbara Spinelli, Axel Voss
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 200 lg 2)	Jens Geier, Gabriele Preuß, Marco Zanni

4.12.2015

MAJANDUS- JA RAHANDUSKOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile

ettevalmistuste kohta digitaalse ühtse turu aktiks
(2015/2147(INI))

Arvamuse koostaja: Renato Soru

ETTEPANEKUD

Majandus- ja rahanduskomisjon palub vastutavatel tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab, et Euroopa jätkusuutlik majanduskasv on saavutatav üksnes suure majandusliku lisaväärtusega sektorite arendamise teel; ergutab seetõttu kõiki komisjoni jõupingutusi digitaalrajandusele ülemineku toetamiseks; rõhutab vajadust luua ülemaailmseid sidemeid ja lõpetada praegune digitaalteenuseid käsitlevate riiklike eeskirjade killustatus; palub komisjonil kinni pidada kavandatud ajakavast, et saavutada tõeline digitaalne ühtne turg, mis põhineb ausal konkurentsil ja kõrgetasemelisel tarbijakaitseil;
2. rõhutab, et finantsteenuste digiteerimise positiivne mõju kulutõhususe mõttes ja klientide vajadustega arvestavad parendatud teenused võivad tagada tarbijate jaoks lihtsamad kasutajasõbralikud finantstooted ja -teenused;
3. rõhutab digitaalse ühtse turu olulisust Euroopa majanduse jaoks; tuletab meelde, et komisjoni hinnangul võib digitaalse ühtse turu areng anda Euroopa majandusele lisaks 415 miljardit eurot aastas ning luua 3,8 miljonit töökohta; rõhutab, et peale selle, et digitaalsektor näitab püsivalt tõusvas joones kasvu, pakub digitaaltehnoloogia uusi võimalusi ka Euroopa majanduse tavapäraseks sektorites;
4. peab majanduse digiteerimist möödapääsmatuks ja kasulikuks arengusuunaks, mis ergutab Euroopa ettevõtjate, eriti VKEde arengut, kasvu ja innovatsiooni, ning on veendunud, et seda tuleks toetada;
5. palub komisjonil edendada avalik-õiguslike asutuste töös ja õigusaktide väljatöötamisel lähenemisviisi „kõigepealt digitaalselt” („*digital first*”); on seisukohal, et strateegia „kõigepealt digitaalselt” võib kasu tuua nii kulude säästmist, keskkonnasäästlikkust kui ka

paremaid teenuseid silmas pidades ning lähendada kodanikke ja Euroopa Liidu institutsioone;

6. märgib, et Euroopa piirkondade majandusliku lähenemise saavutamiseks tuleb olulisel määral vähendada digitaalset lõhet ning tagada kõikidele Euroopa kodanikele ja ettevõtjatele, eriti VKEdele vaba ja diskrimineerimiseta juurdepääs internetile; rõhutab, et juurdepääsu internetile tuleks käsitleda igapäevaelu jaoks üha tähtsama avaliku hüvena; ergutab avaliku ja erasektori jätkuvaid investeeringuid taristusse, et internetiga seotud areng jõuaks ka ELi äärealadele; kutsub komisjoni sellega seoses üles kehtivaid riigiabi taotlemist käsitlevaid eeskirju uuesti läbi vaatama; väljendab heameelt jõupingutuste üle, mida Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond kavatseb selles valdkonnas teha;
7. on seisukohal, et selleks et digitaalse ühtse turu loomine oleks tulemuslik, peavad lõppkasutajad uskuma järjepidevate kaitsestandardite tagamise ning ettevõtjad olema kindlad, et nad saavad tugineda ühisele õiglasele õigusraamistikule, milles on sarnastele teenustele kehtestatud sarnased õigusnormid;
8. väljendab heameelt läbivaadatud makseteenuste direktiivi vastuvõtmise üle; rõhutab, et kui liit soovib üleeuroopalist e-kaubandust edendada, tuleb viivitamata saavutada ühisele standardile vastavad üleliidulised elektroonilised ja mobiilipõhised kiirmaksed ning läbivaadatud makseteenuste direktiivi nõuetekohane rakendamine;
9. osutab tõsiasjale, et ELi kõrgetele töötuse määradele vaatamata on sobivate oskuste puudumise tõttu jätkuvalt palju töökohti täitmata; märgib, et digitaalse ühtse turu pakutavate majanduslike võimaluste ärakasutamiseks on tähtis järgida ELi kodanike digitaaloskuste parandamisele suunatud tööhõive- ja hariduspoliitikat; kutsub komisjoni üles välja töötama programme, mis aitaksid neid eesmärke saavutada;
10. on seisukohal, et üleeuroopalised elektrooniliste ja mobiilimaksete süsteemid (nn e-SEPA) ergutavad tõhusamate ja kiiremate jaemaksete abil piiriülest e-kaubandust; märgib, et süsteemidega Faster Payments ja PayM saadud kogemustest saab teha olulisi õpetlikke järeldusi;
11. juhib tähelepanu sellele, et digitaalmajanduse edenemiseks tuleb parandada nii uute kui ka olemasolevate ettevõtjate, eriti VKEde ja mikroettevõtjate juurdepääsu kapitalile; väljendab heameelt komisjoni töö üle seoses kapitaliturgude liiduga, mis pakub Euroopa ettevõtjate ja pikaajaliste projektide jaoks alternatiivseid rahastamisallikaid ning täiendab seega digitaalse ühtse turu strateegiat; ergutab jätkuvat konsulteerimist, olemasolevate õigusaktide hindamist, parimate tavade levitamist sellistes valdkondades nagu ühisrahastamine ja vastastikune laenamine ning muid ELi riskikapitalikorra stiimuleid;
12. rõhutab, kui tähtis on see, et digitaalne ühtne turg põhineks tõhusal ja kliendisõbralikul maksesüsteemil; väljendab heameelt viimastel aastatel saavutatud edu üle juurdepääsu võimaldamisel, konkurentsi edendamisel, turvalisuse parandamisel ja piiriüleste tegevuste hõlbustamisel makseteenuste turul (näiteks SEPA, uue maksekontode direktiivi, vahendustasusid käsitleva uue määruse ja läbivaadatud makseteenuste direktiivi abil); rõhutab, et järgnevatel aastatel tuleks kaaluda täiendavaid meetmeid, et uuenduslike arengusuundumustega sammu pidada ja sillutada teed jätkuvale piiriülesele integratsioonile;

13. nõuab, et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve toetaks innovatsiooni sellistes reguleeritud sektorites nagu järelkauplemise taristu ja andmearuandlus, tagamaks, et olemasolevad turul osalejad ei kasuta reguleerimist turule sisenemise takistamiseks, pärssides selliste uute tehnoloogiate arengut, mis võivad suurendada tõhusust ja vähendada kulusid, näiteks blokiahela ja hajusandmebaasi tehnoloogia;
14. juhib tähelepanu sellele, et küberjulgeolekul on digitaalse ühtse turu loomisel keskne roll, eriti pangandus- ja finantssektori ning maksesüsteemide ja e-kaubanduse valdkonnas, ning palub seetõttu komisjonil jälgida eelkõige arvutipõhise pettuse ja küberrünnakutega seotud ohte, tugevdada ennetusmeetmeid, kehtestada raamistik üleeuroopaliseks koordineeritud reageerimiseks küberkuritegevusele ning kavandada üleeuroopalisi teavituskampaaniaid ELi kodanike hoiatamiseks küberjulgeoleku ohtude eest;
15. palub komisjonil andmekaitse ja andmete jagamisega seotud kokkulepete läbirääkimistel täielikult arvesse võtta finantsandmete eripärasid ning ülemaailmsete reguleerivate asutuste ja järelevalveasutuste vajadusi;
16. rõhutab, et lihtsad, tõhusad ja turvalised maksesüsteemid on tähtsad selleks, et digitaalne ühtne turg saaks areneda ja kasvada; väljendab heameelt maksesüsteeme käsitlevate ELi õigusaktide vallas tehtud edusammude üle; palub komisjonil selle arenguga digitaalse ühtse turu strateegia rakendamisel arvestada;
17. on seisukohal, et digitaaltehnoogia teeb laenuid kättesaadavaks paljudele neile, kes tavaliselt on olnud pangandus- ja finantsüsteemist kõrvale jäetud, edendades seega sotsiaalset ja majanduslikku arengut; palub komisjonil välja töötada kaasamisstrateegia, mis annaks nõrgematele elanikkonnarühmadele juurdepääsu digitaalsele ühtsele turule ning seega uutele finants- ja pangandusteenustele;
18. usub, et praegust maksualast õigusraamistikku ei saa digitaalmajanduse eripärade tõttu enam edasi kohaldada; on seisukohal, et maksustamist tuleks riikide pädevusi täielikult austades paremini koordineerida, et ennetada maksustamise vältimist, maksupettusi ja agressiivse maksuplaneerimise tavasid, vältida turu moonutamist ja ebaausat konkurentsi ning luua tõeline Euroopa digitaalne ühtne turg; palub komisjonil toetada hargmaiste ettevõtjate maksustamisega seotud riigipõhise aruandluskorra laiendamist kõigile sektoritele, välja arvatud VKEdele ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, kiita heaks äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi ettepanek ning toetada digitaaltehnoogiate ja parimate tavade vastuvõtmist, et hõlbustada tõhusamat ja kiiremat maksualaste andmete kogumist; palub komisjonil arvesse võtta Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise vastase projekti raames antud hiljutisi soovitusi;
19. peab esmatähtsaks lihtsustatud, ühtse ja järjepideva veebipõhise käibemaksusüsteemi väljatöötamist, et vähendada Euroopas tegutsevate väikeste ja innovatiivsete ettevõtjate jaoks nõuete täitmisega kaasnevat kulusid; nõuab ühtlasi maksustamise neutraalsuse põhimõtte täielikku austamist olenemata sellest, kas tegemist on füüsilise või digitaalse maksustamisega; palub, et komisjon esitaks vastavalt võetud kohustustele võimalikult kiiresti ettepaneku anda liikmesriikidele luba vähendada ajakirjandusele, digitaalsele kirjastamisele, raamatutele ja veebiväljaannetele kehtivat käibemaksumäära; märgib, et kehtiva ELi käibemaksudirektiivi kohaselt on liikmesriikidel õigus kohaldada kultuurisisu suhtes vähendatud käibemaksumäära; kutsub komisjoni üles hõlbustama maksuhaldurite

ja sidusrühmade vahel parimate tavade vahetamist, et töötada ühistarbimises välja asjakohased maksude maksmise lahendused; kiidab heaks käibemaksu väikese ühe akna süsteemi kasutuselevõtu, mis on samm ELi ajutise käibemaksukorra rakendamise lõpetamise suunas; väljendab siiski muret selle pärast, et piirmäära puudumine seab teatavad VKEd korra järgimisel keerulisse olukorda; kutsub komisjoni üles korda läbi vaatama, et muuta see ettevõtjaid soosivamaks;

20. rõhutab vajadust edendada innovatsiooni ja kõikide jaoks võrdseid võimalusi, kus kõikidele digitaalmajanduse finantsvaldkonna ettevõtjatele kehtiksid samad tegevus-, turva- ja kapitalinõuded;
21. osutab piiriülelsete tegutsevate VKEde maksustamisega seotud eriprobleemidele; palub komisjonil seetõttu uurida võimalusi, kuidas kõrvaldada nende VKEde takistusi;
22. rõhutab kasvu silmas pidades e-identimise ja usaldusteenuste olulisust e-kaubanduse mahu suurendamiseks ja kvaliteedi parandamiseks; palub seetõttu liikmesriikidel võtta kõik vajalikud meetmed määruse (EL) nr 910/2014 (e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul) rakendamiseks 1. juuliks 2016;
23. toetab komisjoni otsust algatada avalik mõttevahetus koos kahe konsultatsiooniga asukohapõhise piiramise ning platvormide, internetipõhiste vahendajate, andmete, pilvandmetöötluse ja ühistarbimise teemal; rõhutab platvormi mõiste määratlemise vajadust, et tagada konkurentsioiguse alusel läbivaatamiseks selge lähtepunkt; ergutab komisjoni looma sellist ettevõtluskeskkonda, mis tagaks innovaatiliste ideede arengu, tööstandardite kaitse, ausa konkurentsi ja võrdsed tingimused digitaalteenustele; tunnistab, et kiire tehnoloogiline areng digitaalsel turul nõuab tulevaste algatuste jaoks tehnoloogiliselt neutraalset raamistikku;
24. peab kahetsusväärseks asjaolu, et Google'i tegevuse uurimine võtab nii kaua aega ja et uurimine on veninud juba mitme aasta pikkuseks, kuid lõpptulemuseni ei ole ikka veel jõutud; väljendab seepärast heameelt vastuväidete üle, mille komisjon saatis Google'ile hinnavõrdluse teenuse kohta; kutsub komisjoni üles jätkama otsustavalt kõigi uurimise käigus tuvastatud probleemide, sealhulgas vertikaalse otsingu muude valdkondade uurimist, sest see on lõppkokkuvõttes osa võrdsete tingimuste loomisest kõigile digitaalsel turul osalejatele;
25. kiidab heaks komisjoni kavatsuse kaotada tarbijate valikut piiravad põhjendamatud asukohapõhised piirangud; peab oluliseks tagada teenuste direktiivi artikli 20 lõike 2 (millega keelatakse teenuste osutamisel diskrimineerimine kodakondsuse ja/või elukoha alusel) ning tarbija õiguste direktiivi artikli 8 lõike 3 (milles on sätestatud nõue märkida kaubandustegevuse veebilehel hiljemalt tellimise protsessi alguses võimalikud tarnimise piirangud ja vastuvõetavad maksevahendid) rakendamine;
26. on veendunud, et digitaalsed makseteenused on majanduse jaoks ülitähtsad; palub komisjonil kõrvaldada liidus kõik veebimaksude takistused ning tagada, et selliseid makseteenuseid, nagu internetipank ja krediitkaardid, tunnistavad ELi kommertsveebisaidid ei diskrimineeriks kasutajaid liikmesriigi alusel, kus need makseteenused on registreeritud;
27. on veendunud, et Euroopa digitaalmajanduse arenguks on vaja piisavat konkurentsitaset ja

teenuseosutajate paljusust, ning rõhutab, et võrgustiku mõju võimaldab monopolide ja oligopolide teket; toetab komisjoni jõupingutusi turu kuritarvitamise ärahoidmisel ja tarbijate huvide eest seismisel; ergutab komisjoni kõrvaldama tõkkeid digitaalmajanduse sellistesse sektoritesse sisenemise eest, kus tegutsevad vaid vähesed domineerivad osalejad, välja arvatud juhul, kui see on vajalik usaldatavuse tõttu või tarbijate õiguste kaitsmiseks; kutsub komisjoni üles võitlema diskrimineerivate tavade vastu kõikides digitaalmajanduse sektorites, kaasa arvatud internetikaubanduse ja -maksete, otsingu- ja sotsiaalvõrgustike ning võrgu neutraalsuse valdkonnas, kuna see on üks viise, kuidas avada turgu konkurentsi jaoks;

28. juhib tähelepanu andmemajanduse tähtsusele digitaalse ühtse turu arengu jaoks; märgib, et oht eraelu puutumatusel on üks peamisi väljakutseid, sest see mõjutab usaldust digitaalkeskonna vastu; palub komisjonil hinnata läbipaistvuse, teabe kasutamise ja isikuandmete kuritarvitamise taset veebiplatvormidel ning esitada vajaduse korral asjakohaste õigusnormide ettepanekud;
29. väljendab heameelt selle üle, et komisjon alustas 2015. aasta septembris avalikku konsultatsiooni käibemaksusüsteemi ajakohastamise üle piiriülese e-kaubanduse jaoks, ning peab seda tähtsaks esimeseks sammuks käibemaksu küsimuse lihtsustamise suunas piiriülestes internetitehingutes; palub komisjonil kõnealuse avaliku konsulteerimise lõppemisel selle tulemusi hinnata ning neist parlamendile ja laiemale üldsusele teada anda;
30. rõhutab, et tarbijatele peaks kehtima samal tasemel kaitse, olenemata sellest, milliseid tooteid nad kust ostavad, st kas e-kaubanduse platvormidelt või tavapärasel kaubanduses;
31. rõhutab vajadust ühistarbimise platvormide eri liike põhjalikult analüüsida, tagamaks, et asjakohased õigusaktid ei takista nende teenuste arendamist, et võimaldada uusi tarbimis- ja tootmisviise, säilitades samal ajal tarbijakaitse kõrge taseme;
32. kiidab heaks komisjoni algatuse võtta vastu uus e-valitsuse tegevuskava; märgib, et koostalitlusvõimelised elektroonilised allkirjad ja vastav määrus e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul on väga olulised finantsteenuste valdkonna digitaalse ühtse turu jaoks, sest need pakuvad pankadele ja kindlustusandjatele uusi vahendeid, näiteks e-identimist ettevõttesiseste digitaalsete sotsialiseerimisprotsesside jaoks või e-allkirjastamise vahendeid lepingute ja maksete jaoks;
33. usub, et kuigi uute ja tekkivate digiettevõtjate turule sisenemise takistuste kõrvaldamiseks on vaja rohkem ära teha, tuleks neilt ettevõtjatelt samal ajal nõuda pikka aega kehtinud riiklike eeskirjade, näiteks maksustamist, tervishoidu ja turvalisust käsitlevate eeskirjade täitmist ja töötajate õiguste järgimist ning sama kõrgel tasemel standardite järgi tegutsemist nagu nõutakse asjaomastes valdkondades juba tegutsevatelt ettevõtjatelt;
34. rõhutab, et digitaalse ühtse turu väljakujundamist peab toetama ajakohane ja tõhus raamistik, et tagada e-äri järjepidevus ja kaitse küberkuritegevuse eest, eriti sellistes määrava tähtsusega valdkondades nagu pangandusteenused;
35. juhib tähelepanu sellele, et suletud iseseisvate süsteemide levik veebis kahjustab interneti arengu ja leviku jaoks määravaks osutunud majanduslikke põhimõtteid, nagu

võrguneutraalsus, avatus ja mittediskrimineerimine; märgib, et asjaomaste iseseisvate süsteemide teke ja kasv ning oligopolil põhinev struktuur, mille need süsteemid on digitaalteenuste ja -kaupade turul loonud, avaldavad kahjulikku mõju tarbijate huvidele ja innovatsioonile ning võivad pikas perspektiivis seepärast isegi digitaalse ühtse turu arengut kahjustada;

36. kutsub komisjoni üles kiiresti algatama õigusaktide muutmist, et neis kajastuks tehnoloogiline areng, ning kõrvaldama e-raamatute ja e-paberi turu arengu tõsiseid takistusi;
37. rõhutab, et komisjon peab jätkama monopolidevastaste eeskirjade, eriti vertikaalseid piiranguid käsitleva määruse ja selle juurde kuuluvate suuniste jõustamist, tagamaks, et valikulist turustamist käsitlevaid erieeskirju ei kasutata toodete kättesaadavuse piiramiseks e-kaubanduse kanalite kaudu ning konkurentsi vältimiseks, kahjustades tarbijate huvisid;
38. on seisukohal, et digitaalmajanduse eriomadused, mis tulenevad peamiselt sellest, et piirkulud näitavad vähenemistendentsi, kahanedes kuni nullini, ja võrgustiku mõju on tugev, soodustavad mastaabisäästu ning seega kontsentreeritust; palub komisjonil välja töötada konkurentsipoliitika, milles võetakse arvesse digitaalmajanduse eriomadusi ja sellega seotud probleeme;
39. kutsub komisjoni üles tegema julge ettepaneku vaadata läbi käibemaksu direktiiv (2006/112/EÜ), et muuta piiriülene käibemaksusüsteem selgemaks ja vähendada sellega kaasnevat koormust ettevõtjatele, eriti VKEdele;
40. juhib tähelepanu sellele, et ühistarbimise ja turumajanduse kattuvad mudelid võivad teatavatel turgudel moonutada vaba konkurentsi; palub komisjonil välja töötada selline õigusraamistik, mis edendaks ühtaegu ühistarbimise arengut, säilitaks kõikidele võrdsed võimalused ja tagaks kooskõla ELi õigusaktidega, eriti maksu- ja tööõiguse küsimustes;
41. märgib, et digitaalse ühtse turu arengut aitaksid edendada ELi innovatsiooniklastrid, st suure digiettevõtjate ja digitaaloskuste kontsentratsiooniga geograafilised piirkonnad; palub komisjonil ergutada selliste piirkondade edasist arengut ning parimate tavade ja teadmiste jagamist;
42. osutab selliste ettevõtlusinkubaatorite, äriinglite ning eri sidusrühmade ja asutuste (nii riigiasutuste kui ka erasektori asutuste) tähtsusele, kes teevad tööd digitaalsektori ettevõtjate arendamiseks; palub komisjonil välja töötada strateegia, mis võimaldaks asjaomastel sidusrühmadel digitaalse ühtse turu väljakujundamisel ning Euroopa ettevõtlusinkubaatorite võrgustiku loomisel kaasa rääkida.

**NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD
LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS**

Vastuvõtmise kuupäev	1.12.2015
Lõpphääletuse tulemus	+: 49 -: 8 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Gerolf Annemans, Burkhard Balz, Hugues Bayet, Pervenche Berès, Udo Bullmann, Esther de Lange, Fabio De Masi, Anneliese Dodds, Markus Ferber, Jonás Fernández, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Roberto Gualtieri, Brian Hayes, Gunnar Hökmark, Danuta Maria Hübner, Petr Ježek, Othmar Karas, Georgios Kyrtsos, Werner Langen, Sander Loones, Bernd Lucke, Olle Ludvigsson, Ivana Maletić, Costas Mavrides, Bernard Monot, Luděk Niedermayer, Stanisław Ożóg, Dimitrios Papadimoulis, Sirpa Pietikäinen, Dariusz Rosati, Pirkko Ruohonen-Lerner, Alfred Sant, Molly Scott Cato, Peter Simon, Renato Soru, Theodor Dumitru Stolojan, Marco Valli, Tom Vandenkendelaere, Cora van Nieuwenhuizen, Jakob von Weizsäcker, Steven Woolfe, Sotirios Zarianopoulos
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Matt Carthy, Philippe De Backer, Ashley Fox, Doru-Claudian Frunzuliță, Ildikó Gáll-Pelcz, Marian Harkin, Barbara Kappel, Verónica Lope Fontagné, Paloma López Bermejo, Thomas Mann, Alessia Maria Mosca, Michel Reimon, Maria João Rodrigues
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Agnes Jongerius, Anneleen Van Bossuyt, Igor Šoltes

11.11.2015

TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile ja siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile

ettevalmistuste kohta digitaalse ühtse turu aktiks
(2015/2147(INI))

Arvamuse koostaja: Merja Kyllönen

ETTEPANEKUD

Transpordi- ja turismikomisjon palub vastutavatel tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. kiidab heaks teatise Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia kohta; rõhutab, et digiteerimine ja koostalitlusvõimeliste intelligentsete transpordisüsteemide ulatuslikum kasutuselevõtt on peamised vahendid, mis aitavad muuta Euroopa transpordisüsteemi tõhusamaks ja tootlikumaks ning kasutada paremini ära olemasolevat võimsust, millest tulenevalt muutuvad igapäevane transport, liikuvus ja logistika sujuvamaks, turvalisemaks, ressursse säästvamaks ja jätkusuutlikumaks;
2. tunnistab, et liialt koormavad haldustoimingud teatavates liikmesriikides võivad olla takistuseks tärkavatele tugeva potentsiaaliga transpordiprojektidele (sh idufirmadele ja digiprojektidele); nõuab, et digitaalne ühtne turg sisaldaks konkreetset mõõdet haldusformaalsuste (maksustamine, teatis ettevõtluse alustamise kohta, töölevõtmine jne) vähendamiseks, eelkõige projektide algusjärgus;
3. märgib, et transpordi- ja turismisektori digiteerimine loob Euroopas uusi ärivõimalusi ja töökohti ning etendab kesksel rollil Euroopa linnade kujundamisel arukateks linnadeks; osutab intelligentsete transpordisüsteemide sektori tugevale kasvule: aastatel 2014–2019 on sektori eeldatav ülemaailmne iga-aastane kasvumäär 16,4 %; tunnistab, et kuigi transpordisektor on olnud üks teerajajaid uute infotehnoloogialahenduste kasutamisel ja juurutamisel, tuleks siiski teha täiendavaid edusamme; peab seetõttu oluliseks rahastamise kättesaadavust transpordi- ja turismisektoris tegutsevate innovatiivsete VKEde ja idufirmade jaoks ning usub, et oluline roll sektori digiteerimisel peaks olema EFSI-l;
4. märgib, et transpordi- ja turismisektori digiteerimine võimaldab luua mitte nii mehaanilisi töökohti, mis tekitavad võimalusi loovamate ülesannete jaoks; tuletab meelde, et töötajate

jaoks on tehnoloogia arenguga kohanemiseks väga olulised kutsealase täiendõppe programmid; rõhutab vajadust selliste sotsiaalkavade ja hariduse järgi, mille eesmärk on arendada muid atraktiivsemaid ja jätkusuutlikke töökohti, et tasakaalustada digiteerimise tõttu teatavatel kutsealadel töökohtade kadumise riski;

5. tunnistab, et digiteerimine võib põhjustada transpordi- ja turismisektoris struktuurimuutusi; rõhutab vajadust võtta omaks digiteerimisel ja ühistarbimisel põhinevad uued ärimudelid, digitaalplatvormid ning teenused; tunneb heameelt selle üle, et digiteerimine võimaldab arendada liikuvuse kui teenuse kontseptsiooni, ning julgustab komisjoni alustama liikuvuse kui teenuse suunas liikumist toetavat põhjalikku analüüsi, mis hõlmab näiteks tarbijaid, transporditaristuid ja linnaplaneerimist;
6. nõuab tungivalt, et komisjon hindaks ELi transpordi- ja turismipoliitika ajakohastamise vajadust ning kohandaks need digiajastule; palub komisjonil ühtlustada eri transpordiliike käsitlev õigusraamistik, et edendada jätkusuutlikku mitmeliigilist süsteemi ja konkurentsi eri transpordiliikide või väärtusahela eri üksuste vahel ning ergutada liikuvuse ja logistika valdkonnas uusi, muu hulgas ühistarbimisel põhinevaid uuendusi ja teenuseid ning luua samas praegustele turul tegutsejatele ja uutele turule sisenejatele võrdsed võimalused, pidades silmas turvalisust, juurdepääsetavust, tööttingimusi, õiglast maksustamist, tarbijakaitset, andmekaitset ja kahjuliku keskkonnamõju ennetamist käsitlevaid Euroopa kõrgeid standardeid; peab samuti asjakohaseks järgida tehnoloogia neutraalsuse põhimõtet ja mitte lämmatada innovatsiooni;
7. rõhutab hästi määratletud ja läbipaistvate reisijaoiguste tähtsust transpordisektoris; palub seetõttu tungivalt, et komisjon esitaks ettepaneku reisijate õiguste harta kohta, mis hõlmab kõiki transpordiliike ning reisijate õiguste selget ja läbipaistvat kaitset mitmeliigilise transpordi kontekstis;
8. juhib komisjoni tähelepanu sellele, et digiteeritud ja innovatiivsete tehnoloogiate parema ärakasutamise saab Euroopa turismisektorit tõhusamalt toetada;
9. toetab uute digitehnoloogiate arendamist, mille eesmärk on transporditeenuste enesehindamine ja nende parandamine kasutajate kasuks;
10. nõuab tungivalt, et komisjon tagaks Euroopa ühtse turu jaoks ELi strateegia väljatöötamise koostöös transpordi valdkonnas heade digiteerimistavade alal juhtivate riikidega, et võtta paremini arvesse ELi-väliste riikide tehnoloogiauuendusi, parandades nii koostalitlusvõimet ja suurendades Euroopa ettevõtete kasvu- ja jõudsa arengu võimalusi rahvusvahelisel turul;
11. nõuab tungivalt, et komisjon ei kaotaks transpordisektori digiajastule kohandamisel inimfaktorit, tagades, et hädaolukorras on igal ajal võimalik nuti- ja automaatikasüsteeme juhtida spetsialistidel; nõuab, et sektori töötajate väljaõppest ei jäetaks kõrvale automaatsete kontrolli- ja juhtimissüsteemide juhtimise ülevõtmise võimalust;
12. kutsub liikmesriike üles tutvustama puuetega kasutajatele transporditeenuste digiteerimist nii, et selles ei nähtaks järjekordset takistust, vaid abivahendit;
13. on seisukohal, et kasvav digiteerimine hõlmab kolmekordset väljakutset: usaldus, ühenduvus ja läbilaskevõime; rõhutab, et digitaalse ühtse turu väljakujundamine eeldab

usaldust ja kindlat andmekaitset; rõhutab seetõttu vajadust tagada tervikliku, usaldusväärse ja koostalitlusvõimelise andmetaristu loomise ning andmete kogumise, töötlemise, kasutamise ja talletamise turvalisuse ja usaldusväärse tagamise teel andmeside läbilaskevõime, juurdepääsetavuse ja turvalisuse kõrged standardid; rõhutab, et oluline on omada taristut, mis on suuteline juhtima uute tekkivate andmevoogude koguseid, ning et see nõuab investeerimist lairibaühendusse, Galileo pakutavate võimaluste täielikku ärakasutamist ja sageduste tõhusamat kasutamist;

14. kutsub liikmesriike ja kohalikke omavalitsusi üles nägema linnalise liikumiskeskonna kavade koostamisel ette transpordi digitaalset mõõdet ning seda alati neisse lisama, tagades et see on kasutajatele täielikult juurdepääsetav ja kättesaadav;
15. on seisukohal, et transpordi- ja turismisektorist saab üks suuremaid asjade interneti rakendamise valdkondi, ning kutsub komisjoni seetõttu üles töötama välja kooskõlastatud strateegiat ühenduvuse kohta transpordisektoris; rõhutab ettenägelikkuse ja eelneva mõjuhindangu tähtsust nii regulatiivsete kui ka taristuinvesteeringute alaste otsuste tegemisel, et panna digiteeritud ja automatiseeritud transpordile tarvitamiskõlblik alus, pöörates hoolikat tähelepanu ohutusele, taristu tõhusale kasutamisele ning andmete privaatsusele, turvalisusele ja kättesaadavusele; rõhutab, et vaja on ka rangeid küberjulgeolekumeetmeid ja nõudeid ühendatud sõidukite kohta, toonitades, et siin ei ole tegu lihtsalt andmekaitse küsimusega, vaid see puudutab sõiduki ja selle reisijate füüsilist turvalisust;
16. loodab, et komisjon esitab põhjaliku aruande, mis hõlmab hinnangut digiteerimise praegusele olukorrale ELi turismiturul, et selgitada välja erinevate avaliku ja erasektori osalejate probleemid ja võimalused riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, ning neid käsitleda; on seisukohal, et see aruanne peaks sisaldama asjakohaseid soovitusi, et tagada aus konkurents ja võrdsed võimalused kõigile osalejatele ning kaitsta tarbijaid, pakkudes läbipaistvust, erapooletust ja juurdepääsetavust;
17. rõhutab digiteerimise tähtsust turismisektoris ja vajadust teha kõik digitaalsed taristud kergesti juurdepääsetavaks, pidades eriti silmas VKEsid, võttes arvesse ka ühistarbimisplatvormide arengut;
18. on veendunud, et digiteerimine pakub märkimisväärseid võimalusi lähenemisviiside integratsiooni süvendamiseks; palub komisjonil välja selgitada praegused integratsiooni, koostalitlusvõime ja standardimise alased puudused; toetab tarbijatele ja tarnijatele suunatud uut liiki digitaalsete teenuste arendamisega seotud telekommunikatsiooni-, transpordi- ja nutikate energiavõrkude puhul terviklikku lähenemisviisi; rõhutab, et selleks, et tagada ühendatud sõidukite ja ühendatud sõidukite taristu ühtsete standardite alusel väljatöötamine kogu Euroopas ja ka ülemaailmsel tasandil, on vaja telekommunikatsiooni- ja autotööstuse partnerlust;
19. tuletab meelde mitmeliigiliste ja piiriüleste reisiabe-, reisiplaneerimis- ja piletimüügiteenuste ambitsioonika edendamise vajadust digitaalsete ja internetiplatvormide kaudu, ning palub komisjonil esitada selle progressi kiirendamiseks ettepaneku, millega nõutakse teenuseosutajatelt kogu vajaliku teabe kättesaadavaks tegemist;
20. rõhutab, et IKT vahendid – nii võrgud kui ka rakendused – peaksid olema laiaulatuslikud,

juurdepääsetavad ja hõlpsasti kasutatavad kõikide kasutajate, sh puuetega ja eakate inimeste jaoks; kutsub komisjoni üles võtma digitaalse ühtse turu kasutuselevõtul arvesse nende kasutajate tõrjumise riski;

21. rõhutab kiire traadita internetiühenduse kättesaadavuse olulisust kõigi Euroopa kodanike ja külastajate jaoks, eriti transpordi ja turismi sõlmpunktides ning maapiirkondades ja äärepoolsetel aladel; kutsub liikmesriike üles täitma oma kohustusi seoses rändlustasude kaotamisega Euroopas; märgib, et ülitähtis on kõrvaldada transpordi ja turismi e-teenuste piiriülese arengu tõkked; rõhutab, et selleks tuleks vältida vedudega seotud teenuste asukohapõhist piiramist (*geo-blocking*);
22. rõhutab, et EL peab etendama aktiivset rolli ÜRO ülemaailmsel mootorsõidukitööstuse eeskirjade foorumil, eriti mitteametlikus tööruhmas, kus käsitletakse intelligentseid transpordisüsteeme ja automatiseeritud sõidukeid (artikli 29 töörühm); usub, et selles osalemine on äärmiselt oluline selleks, et tagada ühendatud sõidukite alaste ELi standardite võtmine ülemaailmsete standardite aluseks; usub samuti, et ühendatud sõidukite alaste standardite ja eeskirjade vallas peaks EL tihendama koostööd Ameerika Ühendriikidega.

**NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD
LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS**

Vastuvõtmise kuupäev	10.11.2015
Lõpphääletuse tulemus	+: 41 -: 4 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Daniela Aiuto, Marie-Christine Arnautu, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Andor Deli, Karima Delli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Bruno Gollnisch, Tania González Peñas, Dieter-Lebrecht Koch, Merja Kyllönen, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Gesine Meissner, Cláudia Monteiro de Aguiar, Renaud Muselier, Jens Nilsson, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Tomasz Piotr Poręba, Gabriele Preuß, Christine Revault D'Allonnes Bonnefoy, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, Claudia Schmidt, Jill Seymour, Claudia Tapardel, Keith Taylor, Pavel Telička, Wim van de Camp, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Janusz Zemke, Roberts Zīle, Kosma Złotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Rosa Estaràs Ferragut
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodukorra art 200 lg 2)	Clara Eugenia Aguilera García, Paul Brannen, Jiří Maštálka, Flavio Zanonato

**VASTUTAVAS KOMISJONIS TOIMUNUD
LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS**

Vastuvõtmise kuupäev	14.12.2015
Lõpphääletuse tulemus	+: 80 -: 6 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Bendt Bendtsen, Xabier Benito Ziluaga, José Blanco López, David Borrelli, Jerzy Buzek, Carlos Coelho, Sergio Gaetano Cofferati, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, Daniel Dalton, Nicola Danti, Philippe De Backer, Pilar del Castillo Vera, Pascal Durand, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Theresa Griffin, Antanas Guoga, Sergio Gutiérrez Prieto, András Gyürk, Hans-Olaf Henkel, Robert Jarosław Iwaszkiewicz, Liisa Jaakonsaari, Philippe Juvin, Eva Kaili, Kaja Kallas, Barbara Kappel, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Jeppe Kofod, Miapetra Kumpula-Natri, Paloma López Bermejo, Antonio López-Istúriz White, Ernest Maragall, Angelika Mlinar, Csaba Molnár, Dan Nica, Angelika Niebler, Margot Parker, Eva Paunova, Morten Helveg Petersen, Miroslav Poche, Marcus Pretzell, Michel Reimon, Robert Rochefort, Virginie Rozière, Paul Rübig, Jean-Luc Schaffhauser, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Olga Sehnalová, Igor Šoltes, Sergei Stanishev, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Richard Sulík, Neoklis Sylikiotis, Dario Tamburrano, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Mylène Troszczynski, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Anneleen Van Bossuyt, Henna Virkkunen, Martina Werner, Anna Záborská, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho, Marco Zullo
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Lucy Anderson, Pervenche Berès, Michał Boni, Lefteris Christoforou, Gunnar Hökmark, Werner Langen, Vladimír Maňka, Marian-Jean Marinescu, Roberta Metsola, Clare Moody, Julia Reda, Massimiliano Salini, Adam Szejnfeld
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Amjad Bashir, Andrea Bocskor, Petra Kammerevert, Ulrike Müller

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

80	+
ALDE, ECR, EFDD, ENF, PPE, S&D, Verts/ALE	Philippe De Backer, Antanas Guoga, Kaja Kallas, Angelika Mlinar, Ulrike Müller, Morten Helveg Petersen, Robert Rochefort, Daniel Dalton, Vicky Ford, Hans-Olaf Henkel, Marcus Pretzell, Richard Sulík, Evžen Tošenovský, Anneleen Van Bossuyt, David Borrelli, Robert Jaroslaw Iwaszkiewicz, Dario Tamburrano, Marco Zullo, Barbara Kappel, Bendt Bendtsen, Andrea Bocskor, Michał Boni, Jerzy Buzek, Lefteris Christoforou, Carlos Coelho, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, András Gyürk, Ildikó Gáll-Pelcz, Gunnar Hökmark, Philippe Juvin, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Werner Langen, Antonio López-Istúriz White, Marian-Jean Marinescu, Roberta Metsola, Angelika Niebler, Eva Paunova, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Andreas Schwab, Ivan Štefanec, Adam Szejnfeld, Vladimir Urutchev, Henna Virkkunen, Anna Záborská, Pilar del Castillo Vera, Lucy Anderson, José Blanco López, Sergio Gaetano Cofferati, Nicola Danti, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Theresa Griffin, Sergio Gutiérrez Prieto, Liisa Jaakonsaari, Eva Kaili, Petra Kammerevert, Jeppe Kofod, Miapetra Kumpula-Natri, Vladimír Maňka, Csaba Molnár, Clare Moody, Dan Nica, Miroslav Poche, Christel Schaldemose, Olga Sehnalová, Sergei Stanishev, Catherine Stihler, Patrizia Toia, Martina Werner, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho, Pascal Durand, Ernest Maragall, Julia Reda, Michel Reimon, Igor Šoltés, Claude Turmes

6	-
ECR, EFDD, ENF, S&D	Amjad Bashir, Margot Parker, Jean-Luc Schaffhauser, Mylène Troszczynski, Pervenche Berès, Virginie Rozière

3	0
GUE	Xabier Benito Ziluaga, Paloma López Bermejo, Neoklis Sylikiotis

Tähiste seletused:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu